

Vul de enquête in en win een reis. Zie pagina 25. De Pers ook deze week huis-aan-huis bezorgd

Ook vandaag wordt *Dagblad De Pers* kennismaking huis-aan-huis bezorgd, kriskras door Nederland. Wie de krant dagelijks wil lezen kan terecht op meer dan 1.500 distributiepunten, waaronder alle Bruna-winkels, honderd NS-stations, tankstations en kantoren.

Een compleet overzicht staat op onze website (www.depers.nl). We zijn zeer benieuwd naar uw mening over *De Pers* en zouden het op prijs stellen als u de enquête invult op onze website. Onder de deelnemers wordt een Formule 1-weekend verloot.

Wetenschap De prins getest

Ons koningshuis houdt niet alleen van koekjes, de wetenschap wordt niet vergeten. Prins Bernhard liet zijn rijvaardigheid toetsen en reed prompt zijn auto in de prak. Bij Museum Boerhaave weten ze waarom.

Filmpje: www.depers.nl

Interview Nieuwe cd Amos

Tori Amos brengt 1 mei een nieuwe plaat uit, *American Doll Posse*. Opnieuw een conceptalbum, hoewel dat nog eufemistisch is uitgedrukt. Amos' platen zijn omvangrijke projecten waarin muziek, geloof en erotiek samenkomen.

ABN Amro Aandeelhouders willen een opsplitsing

Grote meerderheid tegen Groenink

Femke van Wiggen

AMSTERDAM

Bijna 70 procent van de aanwezige aandeelhouders stemde tijdens de jaarlijkse vergadering van ABN Amro gisteren voor opsplitsing en verkoop van de bank.

Ook gaan ze de rechter vragen de verkoop van de Amerikaanse dochter LaSalle terug te draaien. De stemming voor splitsing was een reactie op het voorstel van de Britse durfinvesteerder The Children's Investment Fund (TCI) dat in februari forse kritiek uitte op het bestuur van ABN Amro en sindsdien pleitte voor opdeling.

Over de mogelijke fusie met Barclays, die ABN Amro inzette na de kritiek van TCI, kunnen de aandeelhouders pas in augustus hun stem laten horen.

ABN Amro-topman Rijkman Groenink kon zijn motivatie om met Barclays in zee te gaan maar moeilijk verkopen. Hij riep vooral op een tegenbod niet alleen te beoordelen op de prijs. 'Als mens hebben we de plicht verder te kijken dan het laatste dubbeltje', zei de man die miljoenen verdient aan de Barclays-overname.

MAARTEN HARTMAN/HH

Hoger onderwijs Rekenvaardigheid

Pabo-test niet geslaagd

Matthijs van den Broek

AMSTERDAM

Een rekenvaardigheidstoets die pabo-studenten sinds september 2006 moeten afleggen, blijkt niet te kloppen. Studenten kunnen voor de test, die is ingevoerd na ophof

over de rekenvaardigheden van toekomstige onderwijzers, slagen als ze maar één van de vijftig vragen invullen. De oorzaak is een fout in het testprogramma. Vorig jaar bleek de rekenvaardigheid van veel pabo-studenten onder het niveau van een (goede) basisschoolleerling. Daarom

riep de HBO-raad, de koepelorganisatie van hogescholen, rekentoetsen in het leven. De digitale toets, WISCAT geheten, moet gehaald worden. Bij drie keer falen mogen de studenten hun studie niet vervolgen.

Sinds september is de toets meer dan 10.000 keer afgenomen. Nie-

mand weet hoeveel studenten ten onrechte geslaagd zijn. Docent Gert Schoeman van de Katholieke Pabo Zwolle leverde onlangs het bewijs voor de fout in de software. Na aanhoudende geruchten onder studenten maakte hij in het toetsstelsel acht fictieve leerlingen aan en brak de

test af na maximaal vijf vragen. Zeven nepleerlingen scoorden een voldoende, drie haalden zelfs een 10. De Landelijke Studentenvakbond wil dat de HBO-raad alle toetsen terughaalt. 'De fout komt alleen voor als je voortijdig afsluit', zegt Cor Sluiter, directeur Hoger onderwijs van het Cito.

Om verdere fouten te voorkomen moeten studenten vanaf 1 mei alle vragen invullen, anders halen ze de toets niet. Schoeman verwacht dat velen zakken. 'Ze staan nu al onder enorme tijdsdruk. Wat als ze maar veertig vragen afkrijgen?' •

Niet alleen lekker tijdens
het lezen van de voorpagina

en niet alleen lekker
tijdens het lezen van
de pagina Economie

LAKEROL,
TOO ODD
TO DESCRIBE

Nu bij
AKO
2 halen = 1 betalen

DE WERELD VOLGENS KOSTER + JOJANNEKE

HET INTERVIEW

**Fiona Hering weekt zich los
van modewereld**
'Ik zie ook de gekte ervan'

'Ik ben een modepopje noch gangsterliefje'

De fashion focus van modekonin-
gin, RTL-Boulevard deskundige
en Telegraaf-journalist Fiona
Hering (41) is voorzichtig aan het
kenteren. 'Je hebt zo'n bijzondere
vrouwenarts, ik geloof in Nigeria.
Daar zou ik graag eens over schrij-
ven.'

'Lands lifestyle-ambassadrice zegt
niet langer in een 'glamourhoek ge-
drukt te willen worden'.

Zwijgend – uitzonderlijk – kijkt
Hering een tijdje voor zich uit. 'Ik
kreeg laatst zo'n visioen van die
Amerikaanse modejournalisten van
boven de zestig. Wijven die er niet
uit zien, met veel te grote brillen. Zo
wil ik niet eindigen. Ik ben gestopt
met het bezoeken van shows. So-
wieso, ik ben geen modepopje.'

Wat bent u wel?

'Ik heb mezelf altijd een serieus
journalist gevonden.'

**Is het moeilijk objectieve journalis-
tiek bedrijven als je wordt overstelpt
met cadeaus, gratis zonnebrillen en
liters crèmes?**

'Natuurlijk neem ik wel eens een
cadeautje mee als dat wordt aange-
boden. Doch overstelpt word ik
niet, helaas. Mode is ook een serie-
uze, keiharde business. Net zo
goed als het bankwezen. Maar zo-
dra het met ijdelheid te maken heeft
doet men al snel laatdunkend.'

Is uw liefde voor mode tanende?

'Ik wil altijd wel met één been in die
wereld blijven, maar ik zie ook de
gekte ervan. Het is nu tijd om ook
andere dingen te gaan doen. Ik ben
even het land kwijt, volgens mij was
het Nigeria, daar zit een Nederland-

se vrouwenarts die al vijftienduizend
levens gered heeft. Dat las ik ooit in
de *New York Times*. Daar zou ik graag
eens over schrijven.'

**Maar nu is daar eerst nog even uw
nieuwe columnbundel: 'De wereld vol-
gens Fiona'. Voorafgegaan door 'Gucci,
Modepopjes en de juiste Bone-struc-
tuur' en 'Prada & Amore'. Kunnen we
iets wezenlijk anders verwachten?**

'Hmm. Daar heb ik eigenlijk nog niet
zo over nagedacht. Bij de vorige twee
boekjes was ik nog wat jonger. Toen
ik achttien jaar geleden begon met
mode, was het een heiligdom. Tijden
de shows kon je een speld horen val-
len en op wat er getoond werd zei
men ja en amen. Dat vond ik wel eens
raar. Maar de wereld beroert me ook.
Zoals toen Claudia Schiffer voor een
Chanelshow voor het eerst sinds ja-
ren weer van stal was gehaald. Daar
krijg ik kippenvel van.'

**En eigenschap die voortkomt uit uw
Italiaanse genen?**

'Mijn opa kwam uit de buurt van Ve-
netië. Hij had weinig kleren, maar
wat hij had was goed. Mijn oma was
coupeusenaister. Toen ik twaalf was,
maakte zij al haute couture voor me
van modeplaatjes.'

**Toch bent u niet meteen van start ge-
gaan in de modejournalistiek. U begon
met een secretaresseopleiding.**

'Ik ben nog altijd blij dat ik blind heb
leren typen. In mijn eerste jaar over-
leed mijn vader, een schooldecaan en
leraar Duits, en wist ik het allemaal
niet meer. Toen heb ik opleidings-
boekjes uit een la opgediept die hij
had uitgezocht. Ook de Academie
voor Journalistiek zat erbij. Nog altijd
vind ik dat een fijne gedachte.'

**U heeft inmiddels alle kopstukken van
de glamour-, mode- en showbizwe-
reld ontmoet. Welk treffen heeft u ge-
inspireerd tot uw meest favoriete co-
lumn?**

'Een duif die in mijn dakgoot van
plan was dood te gaan. Die vliegende
rat zat daar heel vies te zijn en ik maar
wikken en wegen of ik een zet tegen
het raam zou geven, zodat hij zou val-
len. In mijn nieuwste boekje vind ik
die over de kleding van het Vaticaan
het leukst. Mijn focus verschuift.'

**U bent 41 jaar oud, na acht jaar voor
de tweede keer zwanger en u heeft nog
niet zo lang geleden 'de vent van uw
leven gevonden'. Mogen we u als een
laatbloeiër bestempelen?**

'Ik denk het wel. Mijn vriend, ex-
honkballer en *Telegraaf*-journalist
Giel ten Bosch (33, red.) is net als
mijn vorige relatie jonger dan ik. Dat
komt ook doordat alle leuke mannen
van mijn eigen leeftijd bezet zijn. Ik
was nooit echt haantje de voorste met
het plannen van mijn leven.'

**U hende een strenge opvoeding, bent u
zelf een strenge moeder?**

'Als ik vijf minuten te laat thuis was,
had mijn vader de deur al op slot ge-
daan. Uiteindelijk ben ik als moeder
niet zo streng als ik dacht dat ik zou
zijn. Maar wat mijn werk betreft straal
ik uit: iedereen kan me alles maken,
maar ik weet het toch beter. Mijn bra-
voure dank ik deels aan mijn twee-
lingbroertje, die ging overal waar ik
ging. 'Kom maar hoor Hansje', zei ik
dan en sleurde hem mee. Zijn aanwe-
zigheid gaf me een gesterkt gevoel dat
nog altijd doorwerkt.'

**Uw naam werd genoemd in 'Handboek
Holleeder'.**

'Men suggereerde dat Holleeder gezellig bij ons aan tafel zat.' ALLARD DE WITTE

'Ook in *De Endstra-tapes*. Ik had een
tijdje wat met Jeroen R., die verkocht
Vespa's in Amsterdam-Zuid. Holleeder
kwam wel eens bij hem voor een
scooter. Ik heb hem nooit gezien,
maar ben ook verhoord. Stond de re-
cherche bij me aan de deur, moest ik
met m'n dochterje naar het politie-
bureau. Ze hadden snel door dat ze
niks aan me hadden.'

U schreef er nooit over.

'Het verhaal had natuurlijk helemaal
in mijn boekje gepast. Maar het is een
wereld die ik totaal niet ken. Ik ga
geen grappen maken over Holleeder.
Natuurlijk werd ik grappend een
gangsterliefje genoemd. Men sugge-
reerde dat Holleeder gezellig bij ons
aan de koffietafel zat terwijl ik appel-
taarten bakte. Mijn ex is nu zijn zaak
kwijtgeraakt, terwijl hij officieel geen
verdachte meer is. Dat vind ik heel
naar voor hem.'

Dolle boel bij RTL Boulevard met 'maf-

**fiamaatje' Moszkowicz en 'gangster-
liefje' Hering aan tafel.**

'Wel goed voor de kijkcijfers.'

**En dan nog Albert Verlinde die con-
tinu zijn eigen shows aanprijst.**

'Er wordt intern heus wel eens ge-
zegd: nou Albert, nu even niet.'

Wat gaat Hering ons nog brengen?

'Ik ben nu in gesprek met USSR-
media, over het maken van twaalf
mini-modedocumentaires. Maar
modevriend B. zei: Fie, heb je beel-
den van een snuivende Karl Lager-
feld die halfnackt in een lederhosen
ronddanst in zijn tuin in Saint Tro-
pez? Nee? Dan kun je het wel verge-
ten.'

**Volgens eigen zeggen komt veel u
aanwaaien.**

'Piet Paris zegt wel eens: zet Fiona
op een hoek van een straat, en er ge-
beurt wat. Ik heb iets aan mijn kont
hangen.' ●

Ben jij al klaar voor een zorgeloze zomer?

Kijk op www.rambo.nl en
doe de beschermcheck.

Rambo. Beschermt beter.

Duizend extra plaatsen gereserveerd EO-JONGERENDAG OPNIEUW UITVERKOCHT

Het loopt dit jaar opnieuw storm voor
de EO-jongereendag. Alle kaarten voor
het gratis evenement zijn van tevoren
al vergeven, net als bij de voorgaande
edities. In totaal komen op 9 juni
35.000 bezoekers naar het evenement
in het Gelredome in Arnhem. De orga-
nisatie heeft duizend extra plaatsen
gecreëerd op het veld, voor jongeren
die nog geen kaartje hebben gereser-
veerd maar toch willen komen. Ook
komt er achter het podium een bios-
coop die ruimte biedt aan nog eens

vijftienhonderd liefhebbers. Zij kun-
nen de gebeurtenissen op een groot
scherm volgen. De EO-jongereendag
wordt voor de 33e keer georganise-
erd door de omroepvereniging.
Artiesten die komen optreden zijn
Chris Tomlin, Stellar Kart, Sharon
Kips en X6. De festiviteiten worden
aan elkaar gepaard door Frank van
der Velde en de live-televisiepresen-
tatie is dit jaar in handen van presen-
tator en tevens fotomodel Arie
Boomsma.

Borsato steunt Evers
Marco Borsato betuigt zijn steun aan radio-dj Edwin Evers, die in de
finale staat van de talentenjacht *Just the two of us*. 'Ik ben echt
enorm onder de indruk van Edwin', schrijft de zanger op zijn site.

Veiligheid 'Groot-Brittannië verandert in een Big Brother-maatschappij'

Pratende camera's vermanen stoute Brit

Je kunt in Groot-Brittannië geen stap zetten zonder dat een camera het registreert. Van de buurtwinkel tot belangrijke kruispunten, overal loeren zoemende lenzen mee.

Arjen van der Horst
LONDEN

Geen land dat zo door zijn eigen overheid bespied wordt als Groot-Brittannië. Er zijn naar schatting 4,2 miljoen CCTV-camera's, dat is 20 procent van alle beveiligingscamera's ter wereld. Voor elke veertien Britten is er één camera. Burgers worden gemiddeld 300 keer per dag vastgelegd op band. 'Big Brother is watching you', schreef George Orwell al.

Als Orwell nog leefde, had hij de zin waarschijnlijk veranderd in 'Big Brother is talking to you.' Want 'pratende' beveiligingscamera's zijn het nieuwste middel in de strijd tegen de misdaad. Twintig Britse gemeentes krijgen camera's met luidsprekers waarmee agenten burgers op wangedrag kunnen aanspreken. Ze zijn vooral bedoeld om vandalisme en straatvervuiling tegen te gaan.

De maatregel volgt op een proef in Middlesbrough. Daar houden sinds afgelopen zomer twaalf 'pratende' camera's het stadscentrum in de gaten. Jack Bonnar, die het project leidt, spreekt van een groot succes. 'Sinds we de pratende camera's in gebruik hebben is er minder zwerfafval en sociaal gedrag op straat is afgeno-

Een pratende camera in Middlesbrough aan de lantaarnpaal.

men. De binnenstad is een stuk leefbaarder geworden.'

Maar niet iedereen is blij. De Information Commissioner, de waakhond van de Britse privacy, waarschuwde eerder dit jaar dat Groot-Brittannië verandert in een 'Big Brother-maatschappij waarin miljoenen burgers van wieg tot graf permanent in de gaten gehouden worden.'

Zelfs de Conservatieven, toch een partij van *law and order*, hebben bezwaren. 'Een pratende beveiligings-

camera kan nooit een agent op straat vervangen', zei David Davis, prominent parlementslid. 'Om misdaad te bestrijden heb je mensen nodig die met beide benen in de gemeenschap staan. Mensen willen echte agenten, geen vogelverschrikkers.'

Jack Bonnar bestrijdt die opmerking. 'Het is nooit onze bedoeling geweest de agent op straat te vervangen. Onze pratende camera's zijn een goedkope en effectieve aanvulling op het werk van de politie. Ze kunnen

Camera's in Nederland

De pratende camera heeft Nederland nog niet bereikt, maar volgens de directeur van het bedrijf dat beveiligingscamera's levert, is dat een kwestie van tijd. 'De camera, de mobotix, wordt al wel gebruikt in kleine ruimten zoals in gevangnissen en ziekenhuizen om tegen mensen te kunnen praten. Je kunt niet iemand toespreken in een druk stadscentrum, daar is de speaker te klein voor, maar dat is makkelijk aan te passen', aldus Henk Schotman van CNI Europe. Volgens hem is het een zinvolle oplossing. Steeds meer gemeentes maken gebruik van cameratoezicht. Van de gemeentes met meer dan 100.000 inwoners, heeft 83 procent camera's hangen. De helft hiervan wil het toezicht bovendien uitbreiden. Daarbij komt dat het fenomeen luis-

tercamera bezig is aan een opmars. Groningen had de primeur en heeft er nu vijftien hangen in het uitgaansgebied. Het systeem kan agressie en angst detecteren. Anders gezegd, zodra een microfoon het geluid van agressie of angst ontvangt, geeft het systeem een waarschuwing af aan de politiemeldkamer waarna men in actie kan komen. Burgemeester Jacques Wallage is enthousiast en heeft geen goed woord over voor de Engelse manier. 'Bij ons staan de microfoons altijd aan, maar ze slaan pas aan op het moment dat het nodig is, als iemand agressief wordt. Bovendien registreert het niet wat iemand zegt, in tegenstelling tot in Groot-Brittannië, maar alleen de agressie. In Londen krijgt de politie zo krankzinnig veel informatie binnen dat ze het niet kan verwerken. Op die manier creëer je een schijnveiligheid. ●

hun werk nu nog beter doen.'

Ook John Reid, de minister van Binnenlandse Zaken, wuift de kritiek weg. 'Een meerderheid van de bevolking staat achter dit soort maatregelen. Dit is een samenleving waarin de overgrote meerderheid de wet respecteert en respect voor elkaar heeft. Plaatselijke gemeenschappen hebben het helemaal gehad met straatvuil en sociaal gedrag.'

Grote vraag is of al die miljoen camera's de straten ook echt veiliger

maken. Opvallend genoeg plaatst het ministerie van Binnenlandse Zaken zelf grote vraagtekens. Vier jaar geleden deed het onderzoek naar CCTV-camera's. En wat bleek: ze hebben een geringe effect. Waar camera's geplaatst worden, daalt de criminaliteit gemiddeld met 4 procent. In hetzelfde onderzoek staat dat betere straatverlichting veel meer succes heeft. Meer lantaarns op openbare plekken leidt tot een daling van 30 procent van de misdaad. ●

Birma en Noord-Korea Met zulke vrienden heb je geen vijanden nodig

Dictaturen sluiten vrede

Birma en Noord-Korea, notoire schurkenstaten, hebben na een koele periode besloten dat ze weer vrienden willen zijn. Gisteren herstelden ze de diplomatieke banden.

Sanne Rooseboom
AMSTERDAM

Ze staan allebei hoog op de lijst van naaste dictaturen. De regimes in Birma en Noord-Korea martelen hun eigen onderdanen en snoeren dissidenten de mond. Maar hoezeer ze ook op een lijn zaten, tussen de twee landen wilde het decennialang maar niet boteren. Tot gisteren, toen ze eindelijk weer diplomatieke banden aanknoopten.

Met de betrekkingen tussen Birma en Noord-Korea ging het mis in 1983. De president van Zuid-Korea was toen met zijn hele entourage op bezoek in Birma, toen daar een Noord-Koreaanse bom ontplofte. 21 Zuid-Koreanen kwamen bij de aanslag om, onder wie vier ministers. Birma was woest op Noord-Korea en kapte alle officiële banden af. Tot gisteren dus.

De communistische leider Kim Jong-il van Noord-Korea en de militairen leider Than Shwe van Birma zijn min of meer tot elkaar veroordeeld, want veel vrienden hebben ze verder niet. Een greep uit de lange lijst van misstanden in de twee landen zegt genoeg: dwangarbeid, hongersnood, strafkampen, kindsolda-

ten, marteling en executies.

Het Amerikaanse online magazine *Parade* publiceert elk jaar een top tien van naaste dictatoren, gebaseerd op rapporten van Amnesty International, Human Rights Watch en persvrijheid-organisaties. Kim Jong-il van Noord-Korea staat al jaren op nummer 2, Than Shwe van Birma op 3. De onbetwiste nummer 1 is president Al-Bashir van Soedan.

Beide autoritaire regimes staan

mede door die rampzalige mensenrechtensituatie onder grote internationale druk. De Verenigde Staten rekenen Noord-Korea tot de As van het Kwaad en hebben alleen contact met het land om het regime te dwingen zijn kernwapens op te geven.

Birma weigert op zijn beurt al jaren oppositieleidster en Nobelprijswinnares Aung San Suu Kyi vrij te laten. Zij won in 1990 de verkiezingen, maar werd snel daarna opgesloten door het militaire bewind.

De twee paria's kunnen elkaars steun dus best gebruiken, en hebben elkaar militair ook iets te bieden. Noord-Korea heeft bijvoorbeeld kernwapens. Birma is daar, volgens Birma zelf, helemaal niet in geïnte-

resseerd, maar wil wel weten hoe het kernenergie kan verkrijgen. Noord-Korea is bovendien erg bedreven in het graven van geheime tunnels en dat wil Birma ook graag leren. Aan de andere kant is Birma erg interessant als afzetgebied voor Noord-Koreaanse wapens.

Geruchten over wederzijdse contacten zijn er overigens al jaren. Birma-expert Bertil Lintner schreef in november 2006 in de *Asia Times* dat Birma en Noord-Korea toenadering tot elkaar zochten, omdat beide landen onder druk van de Verenigde Staten staan. En de *Far Eastern Economic Review* speculeerde in 2003 dat Birma Noord-Koreaanse hulp kreeg bij het aankopen van wapens. ●

Pathuis

Vanaf 1 mei 2007
verandert werken bij het Rijk.

Werken bij **het Rijk** Als je verder denkt

Dertig miljoen los geld

In Nederlandse huishoudens slingert dertig miljoen euro aan muntgeld rond. Munten liggen bijvoorbeeld verloren in keukenkasten, de voering van een jas, de auto of tussen kussens van de bank.

Interview 'Artsen melden niet alle fouten'

Blijf uit het ziekenhuis om zorg te overleven

Hoe overleeft u de zorg? Door niet in een ziekenhuis te belanden, stelt schrijfster Alice Fuldauer in een boek. Artsen helpen patiënten door de veiligheid te vergroten.

Ana Karadarevic

AMSTERDAM

'Don't get ill. We do terrible things to you while you're asleep.' Dit uit een Engelse ziekenhuisserie afkomstige citaat beschrijft waar iedereen bang voor is: dat je zieker uit het ziekenhuis komt dan je er in ging.

Schrijfster Alice Fuldauer gebruikt het citaat in haar recent verschenen boek *Hoe overleef ik de zorg?* Fuldauer, die al jaren schrijft over de zorg voor

diverse media, bericht over de schaduwzijde, over de schade die patiënten oplopen door medische missers. Zij adviseert de lezer niet in het ziekenhuis te belanden. Dinsdag publiceerde gezondheidszorginstituut Nivel voor het eerst cijfers over de veiligheid in Nederlandse ziekenhuizen. 'Het werd hoog tijd voor onderzoek naar de schade die mensen oplopen', aldus Fuldauer.

Per jaar overlijden onnodig 1.735 mensen in ziekenhuizen, blijkt uit het Nivel-onderzoek. Bent u verbaasd?

'Niet echt. Tot voor kort werd het aantal voortijdige geschat op tussen de 1.500 en 6.000 op basis van Amerikaans onderzoek, dus vergeleken met

andere landen doen we het niet slecht. Al is elke dode er een te veel. Het is goed dat dit onderzoek er eindelijk is, maar het is uitsluitend gebaseerd op patiëntendossiers. Artsen melden niet alle fouten in het dossier. Bovendien overlijden patiënten als gevolg van een fout die niet als zodanig herkend wordt. Veel mensen hebben nog maanden last van een bepaalde operatie maar gaan niet naar het ziekenhuis. En sommigen worden opgenomen in een ander ziekenhuis dan waar de fout is gemaakt.'

Artsen zijn verantwoordelijk voor veel van de fouten die gemaakt worden tijdens behandelingen.

'Het ligt niet alleen aan artsen. Er zijn

talloze redenen waarom fouten worden gemaakt. Het kan liggen aan techniek die faalt en aan de organisatie van het ziekenhuis. Een andere oorzaak van fouten zijn de risicovolle behandelingen die artsen uitvoeren. Maar ook slechte onderlinge communicatie, gebrekkige nazorg en slechte hygiëne in operatiekamers spelen een rol. Waar het ook aan ligt, het aantal fouten kan worden verminderd.'

Hoe dan?

'De veiligheid van patiënten moet worden verbeterd, artsen moeten beter samenwerken. Heel veel overbodige lagen kunnen weg: managementlagen, protocollen, formulie-

ren. Ik geloof dat die topzware bureaucratie deels verantwoordelijk is voor de dingen die misgaan. Artsen en overheid moeten patiënten grondig voorlichten over de zorg. Ook moeten zij weten waar ze terecht kunnen met vragen en klachten. Ik ben voor een campagne met bijvoorbeeld Postbus 51-spotjes.'

Wat kunnen patiënten zelf doen?

'Lees mijn boek. Mensen moeten alert zijn en zichzelf goed informeren over de behandeling. Zij kunnen de arts vertellen welke medicijnen ze slikken, of zij een dieet volgen. Ook relevant is om te melden wat voor levensstijl ze er op na houden, dus of ze roken of drinken.'

Haanstra-oeuvre twintig meter onder de grond

De zonen Jurre (l) en Rimko van cineast Bert Haanstra droegen gisteren de films van hun overleden vader over aan het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid.

Ze worden bewaard in een Hilversums depot. Met deze schenking van 15 films, waaronder *Alleman* en *Glas* is het Haanstra-oeuvre compleet. Foto: Rob Huibers / HH

Gezondheid

Te veel zout kost levens

Kemal Rijken

AMSTERDAM

...

In Nederland sterven jaarlijks 5.000 mensen omdat er onder andere te veel zout in dagelijkse levensmiddelen verstopt zit. Dit blijkt uit een studie van de Consumentenbond en de Universiteit Wageningen.

De twee onderzochten het zoutgehalte in 350 producten, waaronder brood, beleg, snacks, pizza's, koek en kant-en-klaar maaltijden. Zo bevat een pizza van pizzaketen Al Capone's anderhalf keer het dagelijks maximum van zes gram zout. Alle andere pizza's en kant-en-klaar maaltijden scoren ook hoog. Daarnaast zit er te veel zout in brood en beleg.

Te veel zout zorgt voor een hogere bloeddruk, wat kan leiden tot een beroerte of hartinfarct. Vijfduizend van de 50.000 Nederlanders die per jaar aan hart- en vaatziekten dood gaan, overlijden omdat ze te veel zout eten. De gemiddelde Nederlander krijgt

per dag tien tot twaalf gram zout binnen (vier kilo per jaar). Daarvan komt 30 procent uit het zoutvatje, de rest zit verborgen in de boodschappen.

De Consumentenbond wil dat de levensmiddelenfabrikanten collectief afspreken het zoutgehalte in de producten terug te dringen. Dat moet in stappen gebeuren, zodat Nederlanders kunnen wennen aan minder zout in het eten.

Albert Heijn kan zich in die plannen vinden, maar wil alleen producten 'ontzouten' die dagelijks nodig zijn. 'Brood is voor alle mensen onmisbaar en daarom zou dat product aangepakt kunnen worden.' De grootgrutter benadrukt dat er in zijn kant-en-klaar maaltijden niet te veel zout zit.

Fabrikanten stoppen veel zout in de levensmiddelen om ze zwaardere te maken en om ze te conserveren. Ook komen fabrikanten de Nederlandse consument tegemoet. Immers, die houdt van veel zout in zijn eten. ●

Niet alleen lekker tijdens het lezen van de voorpagina

en niet alleen lekker tijdens het lezen van het weerbericht

Nu bij **AKO**
2 halen = 1 betalen

LAKEROL, TOO ODD TO DESCRIBE

KORT
...
Amsterdam gaat spijbelaars aanpakken
De gemeente Amsterdam gaat samen met de verschillende stadsdelen de krachten bundelen in de strijd tegen spijbelaars en schoolverlaters. De hoofdstad kende in februari ruim negenduizend schoolverlaters en bijna duizend structurele spijbelaars. Nu treden de stadsdelen afzonderlijk van elkaar op tegen schoolverzuim. Daardoor is een spijbelaar die in bijvoorbeeld stadsdeel Oud-West naar school gaat en in Oost woont, makkelijker te traceren. In 2006 bekritiseerde de Rekenkamer van Amster-

dam de complexe organisatiestructuur en de weinig samenhangende aanpak van spijbelaars.

Bejaardenverzorgster stal honderden euro's

Een 26-jarige verpleegster heeft bekend honderden euro's te hebben gestolen van patiënten in een verzorgingstehuis in IJmuiden. Dat meldde de politie gisteren. De Amsterdamse werd begin deze maand aangehouden op verdenking van diefstal van geld van bewoners uit hun kamers. Verschillende bewoners hadden sinds begin maart aangifte gedaan van diefstal. De vrouw blijft voorlopig vastzitten.

Lijst van veertig probleembuurten nog niet definitief

VOGELAAR SLUIT MEER PROBLEEMWIJKEN NIET UIT

Minister Ella Vogelaar voor Wonen, Wijken en Integratie (PvdA) heeft de Kamer meegedeeld dat de lijst van veertig probleemwijken nog niet definitief is. Ze zei dat er nog tot 1 mei wijken bij kunnen komen. Dat verwacht ze overigens niet. Eén van de speerpunten van het sociaal-christelijke kabinet is het omvormen van probleemwijken tot zogenaamde 'prachtwijken'. De Kamer vroeg gisteren of de gepresenteerde lijst van veertig pro-

bleemwijken nu definitief is. Vogelaar zei dat de lijst nog niet helemaal is dichtgetimmerd. 'Maar er komt geen extra geld als er meer wijken bijkomen. Dan wordt de spoeling gewoon dunner', zei Vogelaar. In het regeerakkoord is 400 miljoen euro uitgetrokken voor wijkaanpak. Ook wil de nieuwe regering een jaarlijkse bijdrage van de woningcorporaties van 750 miljoen. De partijen zijn daarover nog in onderhandeling.

Tips?
Die zijn welkom, mits ze belangwekkend en nieuwswaardig zijn: binnenland@depers.nl

Lachen man!
Nederlandse humor wordt door Europese topmanagers niet gewaardeerd. Slechts 4 procent vindt Nederlanders grappig.

Albayrak naar huis
De zus van staatssecretaris Nebahat Albayrak (Justitie) is door haar PvdA-fractie naar huis gestuurd als Dordrechtse wethouder. Neza Albayrak wil niet in Dordrecht wonen, maar in Rotterdam.

Beklimming Mount Everest in korte broek

Iceman zet zijn leven op het spel

Halfnaakt rondlopen op 6.700 meter hoogte. En als de sjerpa's hem niet hadden tegengehouden, was Wim Hof bij windvlagen van boven de 100 km/uur zonder twijfel doorgeklimmen, de dood tegemoet.

Peter van Kleef
AMSTERDAM

Hof, beter bekend als de Iceman, tart op de flanken van de Mount Everest momenteel de wetten van de natuur. Slechts gehuld in sportbroek en op sandalen wil de Iceman het dak van de wereld op 8.848 meter hoogte halen. Kou is Hof niet vreemd. Eerder zwom hij zestig meter onder het poolijs en liep hij blootsvoets een halve marathon in Lapland bij -37 graden.

De honderden levens die de Everest geeïst heeft, spreken voor zich. Deze berg werkt niet mee. Een blik op het slagveld onder de teamleden van Hof zegt genoeg. Het camerateam is in een vroeg stadium bevangen door hoogteziekte en hangt al ruim een week duizelig, misselijk en met diarree rond in het basiskamp op 5.200 meter.

Ook één van de twee klimmers, die Hof en expeditieleider Werner de Jong begeleiden, is vanwege hoogteziekte teruggekeerd naar het basiskamp. Waar zijn teamleden afhaken, vliegt de Iceman de berg op, luidruchtig joelend en zingend. De Jong: 'Wim rént omhoog. Dat moet hij ook wel,

Een van de basiskampen aan de voet van de Mount Everest, waar Hof op krachten komt na een mislukte klim.

om niet onderkoeld te raken. Maar hij is niet bij te benen. Als we hem niet afremmen, sloop hij ons allemaal!

Toch vond Hof op 6.700 meter zijn tijdelijke Waterloo bij ijzige kou en snijdende wind. Een desillusie

voor Hof, die nu afzakt naar het basiskamp, om vier dagen aan te sterken. Daarna wil de Iceman in één ruk doorstoten naar 7.700 meter hoogte. De grote angst van zijn thuisgebleven partner Caroline Hak zit hem in de drive van Hof. Kan hij stoppen als het

te gevaarlijk wordt? De Iceman zelf: 'Ik zet mijn leven op het spel. Maar ik speel niet met mijn leven.' Daarvan zijn anderen minder overtuigd. Caroline Hak: 'De afspraak is dat Wim op cruciale momenten naar Werner luistert. De vraag is of hij dat ook doet.

Op die berg gelden voor Wim andere maatstaven dan voor gewone klimmers.'

Intussen ergeren gerespecteerde alpinisten zich groen en geel aan de expeditie. Nederlands bekendste alpinist Ronald Naar: 'De Mount Everest is een vrijplaats voor gefrustreerde mafkezen geworden. Blinden, mensen met één been... Er verzamelt zich daar van alles.' Ook de berg die hij na twee pogingen wist te nemen, stelt plotseling niets meer voor: 'De Everest is de hoogste wandelberg ter wereld. Je kunt de top bereiken zonder je handen te gebruiken. Waar je echt moet klimmen zijn ladders neergezet.'

De *death zone* (boven de 7.000 meter) in blote bast trotseren lijkt bergbeklimmer Edmund Öfner een kansloze missie. 'Ik ben daar geweest. Goed aangekleed en met additionele zuurstof. En dan nog... Je zet drie stappen, dan ben je doodop en dwing je jezelf twintig tellen uit te ademen en dan weer drie stappen. Je hebt het gevoel dat je longen niet meer gevoeld worden. Die wind op de top is *killing*. Misschien wil Hof wel heroïsch sterven. Nou, dan moet hij dat vooral zo doen.'

De tocht van Wim Hof in een sportbroek naar 8.848 meter hoogte is dagelijks te volgen op: <http://www.depers.nl/iceman>

Analyse Bestuurscrisis PvdA

Met spoed gezocht: partijvoorzitter

De koning is dood, leve de koning! Maar wie wordt de nieuwe koning of koningin van de PvdA. En wat moet hij of zij kunnen?

Thomas Loudon
DEN HAAG

De PvdA heeft twee grote verkiezingsnederlagen achter de rug. De achterkamp slinkt en loopt over naar de SP. Die wordt gezien als helder, authentiek en betrouwbaar. Juist op dat laatste punt scoorde Wouter Bos bij de Kamerverkiezingen niet geweldig. Veel kiezers lijken niet meer te weten

waar de partij voor staat. De partij zelf is niet in staat gebleken om de boodschap over te brengen. Sterker nog, uit een eerder in deze krant gepubliceerde interne evaluatie van de verkiezingscampagne, blijkt dat ook de partij zelf niet wist wat de boodschap aan de kiezer moest zijn. Van Hulst was als voorzitter verantwoordelijk voor die campagne.

Binnen de partij is iedereen er van doordrongen dat er iets moet gebeuren. De kunst is nu om de juiste persoon te vinden om het herstel gestalte te geven.

De nieuwe voorzitter moet dus

vooral iemand met charisma zijn die de boodschap van de partij overtuigend naar buiten krijgt. De fase van politieke vernieuwing heeft de PvdA in belangrijke mate al gehad. De standpunten zijn op sommige terreinen wezenlijk anders dan voorheen het geval was.

Criminaliteit, overlast en normloos gedrag bijvoorbeeld, wil de partij niet langer aanpakken met praten en knuffelen. Nee, 'dan past slechts hard optreden', stelt het partijprogramma. Ook op het gebied van integratie is de toon scherper geworden: 'De PvdA zet zich in voor een streng en rechtvaardig vreemdelingenbeleid dat bescherming biedt aan diegenen die dat echt nodig hebben.'

Het is even wennen voor veel PvdA'ers. Tweede Kamerlid Aleid Wolfsen, die tot woensdag niet wist dat er in het partijbestuur sprake was van verschillende kampen, weet dat ook. 'De PvdA is best veranderd in de afgelopen jaren', zegt hij. 'Binnen de

partij is onvoldoende debat georganiseerd, waardoor die nieuwe standpunten gaan bekliven. Er moet een intuïtie ontwikkeld worden van 'dit vinden wij'. De vraag is of de grote oude garde in de partij het wel echt vindt en de verandering niet tegenhoudt omdat zij zich niet herkennen in de nieuwe gedachten.

'Nee', zegt Tweede Kamerlid Martijn van Dam, 'in onze partij lopen de scheidslijnen niet langs leeftijden, maar langs stromingen.' Een probleem dat hij ziet is dat de partij mensen vertegenwoordigt die op zoek zijn naar zo veel mogelijk collectieve zekerheden, maar ook mensen die veel individualistischer denken. 'De

vraag is of je die mensen nog met één verhaal bij elkaar kunt brengen', zegt Van Dam.

Of de verdeling nou langs stromingen of langs leeftijden loopt, feit is wel dat de partij behoorlijk verdeeld is. 'Wij zijn een debatpartij en daar ben ik trots op', zegt Van Dam. Maar dat kan wel lastig zijn, zeker als voorzitter en bindende factor.

Een zware kluijft ligt voor het oprapen. De partij kiest de voorzitter via een referendum dat op het partijcongres wordt bekrachtigd. De eerste kandidaat heeft zich al gemeld: Niesco Dubbelboer, campagneleider van de verloren Provinciale Statenverkiezingen.

KORT Kliklijn tegen frauderende ambtenaren

Minister van Binnenlandse Zaken Guusje ter Horst (PvdA) stelt een kliklijn in waar burgers frauderende ambtenaren kunnen melden. De kliklijn moet de integriteit van de overheid vergroten, stelt een woordvoerder van de minister. Het gaat dan onder meer om fraude, corruptie en vriendjespolitiek. De kliklijn wordt waarschijnlijk na de zomer opengesteld voor zowel ambtenaren als burgers. 'Zie het als een extra middel om integriteitsschendingen aan te pakken, bijvoorbeeld voor mensen

die geen melding durven te maken', aldus de zegsman. Ter Horst kondigde de maatregel gisteren aan in een speech die zij gaf bij het afscheid van een hoogleraar in Amsterdam.

Foie gras voortaan taboe bij paleisdiners

Koningin Beatrix serveert voortaan geen foie gras bij diners. Dat heeft de Rijksvoorlichtingsdienst (RVD) laten weten in een reactie. Fractievoorzitter van de Partij voor de Dieren Marianne Thieme stelde hierover gisteren schriftelijke Kamervragen aan premier Jan Peter Balkenende (CDA). Tijdens een diner op Paleis Noordeinde met vooraanstaande wetenschappers en cul-

tuurdragers werd onlangs een ganzenleversaus geserveerd. De RVD zegt dat het om een uitzondering ging. In Nederland is het produceren van foie gras verboden.

Zes jaar cel en tbs voor 'slaapwandelmoord'

Een 39-jarige man uit Geleen heeft zes jaar gevangenisstraf en tbs gekregen voor doodslag op zijn 52-jarige buurman. De man was 's avonds met een vleesmes naar het huis van zijn buurman gelopen, belde aan en stak de man neer toen hij opendeed. Hij verklaarde later dat hij niet wist wat hij deed omdat hij slaapwandelde. Volgens deskundigen is dit onmogelijk.

Onderzoekje

Een magere 51 procent van de Nederlandse werknemers verwacht de dag na Koninginnedag uitgerust op het werk te verschijnen.

En nog eentje

Twee op de honderd automobilisten zitten met een slok op achter het stuur. Dat blijkt uit een grote landelijke alcoholcontrole deze week.

NU BIJ FREE RECORD SHOP

CASINO ROYALE
2-DISC COLLECTOR'S EDITION

VAN 17,99

9,99

OP=OP

www.FreeRecordShop.nl

*Wageningen in afbeelding, prijs en/of afbeeldingen voorbeeld.

Beatrix

Hoofd controlekamer van de monarchie

Fons de Poel

W e zouden voortaan weten wie hier de koningin was. Keer terug in de tijd en zie haar nog schrijden, 30 april 1980, op weg naar haar kroning als in de ruimoerige hoofdstad – op gehoorafstand van krakersrellen – de rode loper voor haar is uitgerold. Behangen met loodzwaar hermeline zet ze koers naar De Nieuwe Kerk; zij die ooit prinses glimlach heette, maar nu voor eens en altijd de ernst zal omarmen.

Daar gaat ze. De neus in de wind; met die alles overstijgende blikrichting die ten onrechte wel eens als arrogantie is geduid, maar feitelijk het ingestudeerde gevolg is van een taakopvatting. Jawel, hier loopt de vorstin. Elke stap heeft de zwaartekracht van een koninklijk besluit.

Oud-premier Lubbers weet nog hoe zij op een avond - ver voor die plechtigheid - samen met Claus bij Ruud en Ria in Rotterdam op de koffie kwam. Gehaast en vrolijk had ze d'r jas aan de kapstok gehangen, brandend van verlangen om het grote nieuws te vertellen. Dat haar moeder de stap terug zou doen. Lubbers: 'Ze vertelde dat de kogel door de kerk was. Oh ja, ze wilde dolgraag. Was enorm voorbereid en gemotiveerd.'

En ze zou het anders gaan doen. Beatrix, de spontane meid van weleer, had heel lang kunnen nadenken over haar ambitieuze agenda. Met majesteitelijke distantie en protocollaire precisie zou ze de dynastie weer positioneren waar zij hoort: ver van het gemene volk.

'Ze wilde dolgraag, was enorm voorbereid en gemotiveerd'

Want - met alle liefde en respect voor haar ouders - Juul en Benno hadden met hun paleisoorlogen, hondjes uitlaten, Greet Hofmans, huwelijksproblemen, whisky, sherry, buitenboordpissertjes, Lockheed en aan zelfhaat grenzende afkeer van protocol het koninklijk huis van ongeveer alle decorum beroofd.

Beatrix moet als koningin met plaatsvervangende schaamte hebben gekeken naar het vermakelijke interview van Maartje met pa en ma, Juliana, die op tafel had geslagen: 'Ik ben geen ouderwetse vrouw, ik heb het land aan protocol.' En Bernhard die zich gemauweerd achter de pijp had teruggetrokken. Hoort hier bij?

Beatrix is ten tijde van het interview al zeven jaar koningin en aan het begin van haar regeerperiode had zij de dynastieke verantwoordelijkheid allang weer ingevoerd. Zij had zich altijd gerealiseerd dat een koninklijke familie van geen enkele betekenis meer zou zijn als het er niet zo'n armzalige uitdragerij is als overal elders. En dus zette ze in 1980 letterlijk de knop om. Van prinses glimlach naar koningin grimlach.

Cabaretier Paul van Vliet, die met Beatrix studeerde en de leukste herinneringen bewaart aan het meisje dat zij was, was erbij toen Bea haar hele vriendenkring ten paleize had uitgenodigd om het normale leven waarwel te zeggen. Van Vliet: 'Ze had ons allemaal uitgenodigd, de mensen met wie ze in haar jeugd - en studentjaren blijmoedig was opgetrokken. We hadden allemaal het gevoel: hier wordt iets afgesloten. Aan het slot van het feest hield ze een toespraak: 'Ik heb met jullie kunnen leven zoals ik eigenlijk wou', zei ze. 'Die periode sluiten we nu af. Jullie moeten begrijpen dat de omgang die we tot nu toe hadden voorbij is.'

Koningin Beatrix geportretteerd door Roderik van Schaardenburg. WWW.RODERIK-ART.COM

Op 30 april 1980 brengt ze, na haar intronisatie, nog even een hommage aan haar moeder. Juliana slaat haar handen goeroerd voor haar gezicht als Beatrix zegt: 'Vandaag is uw geboortedag, deze dag zal blijven: koninginnedag.' De jaarlijkse ontmoeting met het volk zal als traditie worden gehandhaafd, maar anders dan haar moeder zal ze nooit met 'mevrouw' worden aangesproken maar met 'majesteit', signaal van de mentale aardverschuiving die Beatrix veroorzaakt.

Nooit zou Beatrix publiekelijk betrappt worden op frivoliteiten

De hofhouding - onder haar ouders voornamelijk een gezellig rommelje - wordt ernstig geprofessionaliseerd. Op disloyaliteit of lekken naar de pers staat onmiddellijk ontslag. Paul van Vliet: 'Ik weet dat er aan het hof over haar wordt gesproken als de bazin. Dingen als: 'de bazin komt vandaag' of 'dat moeten we met de bazin overleggen.'

De journalist Bas van Kleef, die haar ooit beschreef als 'manager van de BV Nederland' zegt dat Bea ook in de fysieke vormen van het koningschap niets aan het toeval over laat. 'Ze spreekt met een accent dat je in het wild nergens tegen komt. Ze heeft een eigen kleermaakster die met de

wonderlijkste stoffen de wonderlijkste creaties maakt, jurken die door gewone vrouwen nooit zullen worden gedragen. In elk gezelschap is in een oogopslag helder: de koningin!'

Er bestaat in de televisie-archieven een mooi interview met Claus en de kinderen over de taakopvattingen van mama. 'Haar perfectionisme is haar belangrijkste kenmerk en dat is niet altijd even gemakkelijk voor de omgeving', horen we Claus zeggen. 'Ze wil het hebben zoals zij het zelf heeft voorgesteld. Maar je kunt er wel met haar over praten.' Waarop Friso, een puber nog, vader in de rede valt: 'Ze luistert wel, maar zal het toch anders doen.' Samengevat: ook voor de intiemste omgeving was zij, zeker in de eerste jaren van het koningschap, om tureluren van te worden.

Beatrix is boegbeeld en hoofd controlekamer van de monarchie. Beeld is het moment in 2004 waarop zij geacht wordt, nota bene samen met jeugdvriend Paul van Vliet, de heropening te verrichten van het verbouwde Haagse theater Diligentia.

Van Vliet: 'We hadden voor die ceremonie een oude lichtkast op de kop getikt. Het was de bedoeling dat de koningin de hendel zou overhalen. Daar is met types van de hofhouding vooraf eendeloos over vergaderd. De hendel mocht niet te laag zitten, want dan zou haar jurk kunnen scheuren. De hendel mocht ook niet te hoog zitten, want dan kon je d'r oksel zien. Ik denk dat er tachtig functionarissen aan te pas zijn geko-

men, ik heb dat met verbijstering gedegeplagen.'

Ook Ruud Lubbers, die haar meer dan twaalf jaar als premier meemaakte, kent de ernst van Beatrix. 'Ze heeft een tomeloze inzet. Bij staatsbezoeken waren ministers aan het eind van een zware dag soms helemaal kapot, maar de koningin heeft een onwaarschijnlijke energie, zij kan gewoon doorgaan.'

En nooit zou Beatrix publiekelijk worden betrappt op enig moment van frivoliteit. Of zoals zij het bij de toekenning van een eredoctoraat aan de universiteit van Leiden zelf formuleerde: zij wil vooral een symbool van continuïteit zijn, schakel tussen verleden en toekomst, 'de verantwoordelijkheid om het ambt in alle waardigheid ongeschonden door te geven aan een nieuwe generatie'.

Het bewaken van waardigheid. Die drijfveer verklaart wellicht ook haar rol als lastige schoonmoeder. Zoals ze zich - volgens welingelichte bronnen - als prinses al verzette tegen de komst van burgerzoon Pieter van Vollenhoven als lid van de familie, zo zou ze ook toekomstige aspirantschoondochters tot in het bizarre hebben geballoteerd.

Dat Willem-Alexander het aanlegde met een leuke burgermeid uit de regio Nijmegen moet moeder ernstig hebben ontstemd. Adellijk DNA en buitenlandse afkomst hadden verre de voorkeur, want: alles beter dan een schoondochter die misschien ooit bij Febo of Hema is gesignaleerd of van wie de ex-vriendjes

zich nog de tongzoen kunnen heugen. Volgens ingewijden was zelfs Máxima, bij gebrek aan adellijk genetica, aanvankelijk niet onmiddellijk gewenst (het verleden van pa Zorregieta was kennelijk veel minder een doorn in het oog).

Mabelgate en de Margarita-affaire zullen haar ernstig hebben ontstemd. 'Ze heeft ongetwijfeld liggen woelen in haar koninklijke bed', zegt Frenk van der Linden, de journalist die ooit uit haar mond optekende dat in de Nederlandse journalistiek 'de leugen regeert'.

Van der Linden: 'Het was in de marge van een bijeenkomst met journalisten, dat ik haar vroeg naar de rol van de media inzake het koningshuis. Ineens was daar een heel andere Beatrix dan wij kennen. Ze kan heel erg boos zijn, heb ik gezien. Dat vingerdje ging voortdurend omhoog, ze voelt zich kennelijk erg onheus bejegend door delen van de pers.'

Nog een paar jaar en dan mag Beatrix gewoon oma zijn

Interessante notitie van Van der Linden: 'Sommige mensen worden, naarmate zij ouder worden, steeds meer zichzelf. Bij Beatrix lijkt dat andersom te zijn geweest. Een leuk spontaan meisje dat erg gesteld was op haar vrijheid, heeft uiteindelijk zelf voor dat cocon gekozen. Een offer.'

Paul van Vliet: 'Claus was uiteindelijk haar coach. Hij kon de ernst van dat koningschap soms wegmenen. Hij was de keuze van haar hart. Dat zie je ook in die oude zwart-wit beelden terug, ze was hartstikke verliefd. Onder het motto 'als ik het moet doen, dan doe ik het goed' heeft ze zich daarna lange tijd in dat protocollaire keurslijf gehesen. Maar de laatste jaren zie ik toch weer grotere ontspanning. Ze heeft haar man verloren, haar ouders zijn er niet meer. Harde klappen waarvan zij zich geweldig heeft hersteld. Ik zie in de beelden nu weer iets terug van de spontane Beatrix.'

De royaltiewatchers der Lage Landen houden er ernstig rekening mee dat Beatrix in de koninklijke herfst verblijft; nog twee of drie jaar en hare majestijd is om, zo is de verwachting. Alle kinderen zijn keurig getrouwd en als er nog twijfels mochten zijn aan de houdbaarheidsdatum van Alexander als toekomstig koning, met de komst van Máxima is veel twijfel weggenomen. Beatrix heeft, moeten we vaststellen, de Oranje-erfenis glansrijk beheerd. De klus is geklaard. Een opdracht voltooid. Nog even en ze mag gewoon oma zijn. ●

Fons de Poel is publicist, televisiepresenterator en -journalist. Hij maakt voor de KRO onder meer biografieën voor het programma Profiel.

Roderik van Schaardenburg is kunstschilder.

Feest Steden nemen maatregelen

Koninginnedag 2007: daar gaan we weer

Koninginnedag staat voor veel bezoekers meer in het teken van bier dan van het koningshuis. En daar zijn de ondernemers blij mee. De steden wapenen zich echter tegen een drankgelag.

Maaïke Boersma
AMSTERDAM

Met een warme Koninginnedag voor de deur zijn niet alleen de bezoekers, maar zeker ook de horecagelegenheden erg blij. Want hoe warmer het weer, hoe meer er wordt gedronken, met name bier. Wat champagne voor Oud en Nieuw is, is bier voor Koninginnedag.

'Ja, het is een absolute bierdag', vindt de eigenaar van Café P96 aan de Prinsegracht in Amsterdam. Hij ziet op Koninginnedag de bieromzet verzevoudigen. 'Ik heb 15 fusten van 50 liter per stuk.'

Bij lekker weer denkt hij die 750 liter zeker te kunnen slijten. Een andere café-eigenaar uit Amsterdam denkt maar liefst 2.000 liter te gaan verkopen. 'We verkopen die dag explosief meer dan anders.' Bij Koen van Duijn, van Café King Arthur in Utrecht, gaat er op Koninginnenacht 650 liter doorheen, tegen 200 op een gewone zaterdagavond.

De eigenaar van P96 denkt dat zeker de helft van de alcohol die op Koninginnedag gedronken wordt, niet

in de horeca, maar van particulieren gekocht wordt, bijvoorbeeld op de vrijmarkt. De politie - die elk jaar aangeeft particuliere verkoop te controleren - staat volgens hem machteloos.

Het verbieden van particuliere alcoholverkoop is een van de maatregelen die de steden nemen om te voorkomen dat het in hun stad een zuipfeestijn wordt. Zo geldt in Amsterdam binnen de 'Singelgracht' - het centrum - een beperking voor het aantal buitentaps.

Particulieren mogen zelf geen alcohol verkopen. Daarnaast zijn in Amsterdam sinds 2003 geen happy hours of kortingsacties meer toegestaan en mag er geen 'meterbier' verkocht worden.

In Utrecht zijn minder maatregelen van kracht dan in de hoofdstad. Wel wordt er veel politie ingezet en mogen alcoholische dranken alleen verkocht worden door ondernemingen met een vergunning.

In Rotterdam mag de feestganger het minst. Zomaar op straat lopen met een biertje in je hand kan lang niet overal. 'Bij ons mag je alleen alcohol drinken in speciale gebieden, zoals de evenemententerreinen en op terrassen. Daarbuiten is het verboden', zegt een woordvoerder. Sinds de gemeente Rotterdam die regel heeft ingevoerd, is de overlast sterk afgenomen. ●

SP-senator 'Ze kiest partij voor moeder'

'Kinderrechter mag niet in senaat'

Gescheiden vaders verzetten zich tegen de kandidatuur van Nanneke Quik-Schuijt (SP) voor de senaat. De kinderrechter zou moeders bevoorluden na de scheiding.

Peter Wierenga
AMSTERDAM

Kinderrechter Nanneke Quik-Schuijt zou niet de Eerste Kamer in mogen voor de SP omdat ze vindt dat 'jonge kinderen 100 procent afhankelijk zijn van hun moeder'. Als die niet meewerkt na de scheiding, moet je een omgangsregeling volgens haar niet afdwingen. Daarmee gaat ze in tegen het partij-

standpunt dat beide ouders gelijkwaardig zijn, zo vinden zes belangenorganisaties van gescheiden vaders, waaronder Dwaze Vaders en de Fathers 4 Justice. Ze roepen de partij op om de kinderrechter van de kieslijst te verwijderen.

'Ik heb begrip voor hun teleurstelling', reageert Quik-Schuijt. 'Maar soms mislukt een omgangsregeling, bijvoorbeeld als de opvoedende ouder erg gefrustreerd is. Dan moet je het niet afdwingen, want een kind is gebaat bij continuïteit. Daar moet je voorrang aan geven, ook al betekent het dat een vader geen omgang meer heeft met zijn zoon of dochter. Het is namelijk een te zware ingreep om een kind, dat bij de moeder opgroeit, over te plaatsen.' En andersom, als het

kind bij de vader opgroeit en die wil niet meewerken aan een omgangsregeling voor de moeder? 'Dan geldt hetzelfde', reageert Quik-Schuijt.

Woordvoerder Joep Zander van de actiegroepen beschouwt het als winst dat Quik-Schuijt nu zegt dat niet de moeder, maar 'de opvoedende ouder' voorrang krijgt. 'Dat is tenminste sekseneutraal. Maar toch zijn we het nog steeds niet eens, want volgens mij wordt de opvoeding door beide ouders gedaan. Daarom heeft de wetgever vastgelegd dat het kind het recht heeft om ze allebei te blijven zien. Maar het probleem is dat rechters hun eigen vonnissen niet handhaven. Ouders weten dat ze hun zin krijgen als ze herrie schoppen.' In Nederland raken jaarlijks zo'n

achtduizend kinderen het contact met een van beide ouders kwijt door een scheiding. Meestal is het de vader die zijn kinderen niet meer mag zien. De rechter kan tegenwoordig een omgangsregeling opleggen, maar als de ouder bij wie de kinderen wonen niet meewerkt, staat de ander met lege handen.

Quik-Schuijt, die stopt als rechter zodra ze in de senaat is gekozen, vindt het 'klinkklare nonsens' dat ze het partijstandpunt niet zou onderschrijven. 'Al mijn beschikkingen zijn openbaar. Ik doe niets anders dan mediation en proefregelingen voorschrijven, om ervoor te zorgen dat het kind na de scheiding beide ouders kan blijven zien.' De SP was niet bereikbaar voor commentaar. ●

**UW EIGEN FITNESS TRAINER.
EEN PERSONAL SHOPPER.
EN NU OOK:
UW EIGEN BANKER.**

HEBT U AL EEN PREFERRED BANKER BIJ ABN AMRO?

**PREFERRED BANKING.®
ALSOF ALLES OM U DRAAIT.**

Uw eigen banker. Klinkt goed, vindt u niet? Hij is er voor uw persoonlijk financieel plan, vermogensadvies, maar ook voor al uw dagelijkse bankzaken. Zo werkt u altijd met iemand die uw situatie kent. U hebt een Preferred Banker vanaf een netto gezinsinkomen van EUR 5.000 per maand of een vermogen van EUR 50.000. Kijk ook op: www.abnamro.nl/preferredbanking

Meer mogelijk maken

ABN·AMRO

Atjeh Veertig stokslagen voor een biertje

Weg met de 'moraliteitspolitie'

Ze zijn het zat, die partijdige aanpak van de 'moraliteitspolitie' in Atjeh. Honderden islamitische jongeren gingen begin deze week de straat op om te demonstreren. 'Laten ze eerst de corruptie eens aanpakken.'

Maaïke Boersma
AMSTERDAM

Hand in hand lopen, romantisch met je geliefde op het strand naar de zons-
ondergang kijken, een biertje drinken, strakke kleren dragen of een partijtje gokken is er in Atjeh niet bij. De *Wilayah Hisbah* (WH), de sharia-politie, maakt er jacht op zondige moslims. De straf? Stokslagen op het plein voor de moskee, na het vrijdaggebed. Veertig stokslagen voor het drinken van een biertje, voor de andere zonden maximaal twaalf stokslagen.

Zo gaat het al sinds 2005, toen de islamitische politie in de Indonesische provincie werd ingesteld. Maar deze week was een groep jongeren het op eens beu. Ze gingen de straat op om te demonstreren tegen de aanpak van de moraliteitspolitie. Hun klacht: de WH heeft het alleen gemunt op de 'kleine man', terwijl rijke en hooggeplaatste mensen vrijuit gaan.

Kaalgeschoren meisjes

In plaats van strenge controles op overtredinkjes, zoals het wel of niet dragen van een hoofddoek, zou de WH zich volgens hen beter kunnen richten op de aanpak van grote overtredingen. 'Laten ze eerst maar eens een wet maken om de corruptie aan te pakken, dat is veel belangrijker', vindt Fakhruddin Gade, een journalist in Atjeh, die zelf moslim is.

Twee politiemannen zien erop toe dat de vrouwen op straat 'decent' gekleed gaan. AP

Sinds Atjeh in 1999 autonomie kreeg, mag het als enige provincie van Indonesië de islamitische wetgeving toepassen. *The International Crisis Group* publiceerde vorig jaar een alarmend rapport over de praktijken in de provincie. Volgens het rapport zijn er nieuwe voorstellen om de macht van de sharia-politie uit te breiden en straffen te verzwaren.

De WH mag nu als morele waakhond optreden tegen alcoholconsumptie, gokken en onwettige relaties. Maar in de praktijk gaan de agen-

ten veel verder. Zo berispen ze getrouwde stelletjes die samen worden gezien, spreken ze alle moslimvrouwen zonder hoofddoek aan en jagen ze mannen weg die hun haren laten knippen door vrouwelijke kapsters. Soms worden meisjes kaalgeschoren en in een open auto door de straten gereden, terwijl via een megafoon hun zonden door de straten geschreeuwd worden.

De WH wil nog meer. In de lokale krant *Serambi* zegt de politie deze week dat zij extra posten wil openen

om strenger op naleving van de sharia toe te zien, met name op het dragen van hoofddoekjes. 'Onzin', vindt journalist Gade. 'Het moet een ongedwongen keus van de vrouw zijn of ze een hoofddoek draagt of niet.'

Afranseling na vrijdaggebed

Sinds de oprichting van de WH twee jaar geleden zijn er ongeveer 160 mensen veroordeeld, de meesten voor drinken en gokken. Omdat de afranselingen niet zozeer bedoeld zijn als lijfstraf, maar meer als verne-

dering, werd besloten een korte stok te gebruiken en alleen met gestrekte hand te slaan. De afranselingen vinden plaats na het vrijdaggebed, voor de moskee, om veel bekijks te garanderen. De gestrafte heeft een dun wit kleed aan, de beul draagt een bruine kap over het hoofd om onherkenbaar te zijn. Het vergieten van bloed is verboden en de aanwezigheid van een dokter die toeziet op de afranseling verplicht.

Islamitische leiders van de provincie die ook wel 'de veranda van Mekka' wordt genoemd, willen nu een nieuwe sharia regel invoeren: het afhakken van handen in geval van diefstal.

Vroom politieapparaat

Maar volgens Gade zullen de mensen uit Atjeh zich tegen zo'n vergaande straf verzetten. 'Het parlement heeft gezegd dat het bezig is met de voorbereidingen voor een dergelijke wet, maar ik weet niet hoe het daarmee staat. Ik denk dat de bevolking een wet als deze zal weigeren', zegt ze. Ook de nieuwe gouverneur van Atjeh heeft al aangegeven deze wet niet te willen in zijn provincie.

Toch is er behalve kritiek ook veel lof voor het vrome politieapparaat. 'Veel mensen vinden het een goed idee om zoiets als een WH te hebben', legt John Bowen, Atjeh-deskundige van de Washington University van St. Louis, uit. 'Voor die er was, deed de bevolking zelf ook al aan het straffen van stellen die seks voor het huwelijk hadden.' En veel Atjeeërs werken zelfs enthousiast samen. Bijvoorbeeld als ze een stelletje zien. 'Dan tippen ze zelf de politie.' ●

Ierland

Sorry, de patiënt leeft nog

Novum/AP
AMSTERDAM

Een ziekenhuis in de Ierse hoofdstad Dublin heeft ten onrechte een patiënt doodverklaard. Het heeft zich gisteren verontschuldigd tegenover de familie.

Medewerkers van het mortuarium die het lijk kwamen halen, troffen een wakker en heldere patiënt aan. De familie was toen echter al van het overlijden op de hoogte gebracht.

Het betrof een gehandicapte man

van in de dertig die rond Pasen bij het Materziekenhuis werd binnengebracht.

Het ziekenhuis heeft al een tijd te kampen met een chronisch bedden tekort. De afgelopen weken hield het verplegend personeel, dat meer loon plus een kortere werkweek eist, werkonderbrekingen. Zo heeft het voorval wellicht kunnen gebeuren.

Het ziekenhuis heeft inmiddels een commissie gevormd die het incident gaat onderzoeken om herhaling te voorkomen. ●

Regeringen en organisaties krijgen 280 miljoen dollar VN KEREN OPNIEUW GELD UIT AAN SLACHTOFFERS KOEWEIT

De compensatiecommissie van de Verenigde Naties heeft opnieuw geld uitgekeerd aan slachtoffers van de Iraakse invasie in Koeweit uit 1990. Het gaat om een bedrag van 280 miljoen dollar. De schadevergoedingen worden bekostigd met geld dat Irak verdient met de verkoop van olie. Dit keer hebben 41 regeringen, internationale organisaties en bedrijven geld gekregen. Het meeste geld ging naar 35 eisers in Koeweit. In totaal heeft de commissie nu

ruim 22 miljard dollar uitgekeerd. Dat bedrag zal nog oplopen tot 52,5 miljard dollar. Voor de oorlog tegen Irak in 2003 begon kreeg de commissie 25 procent van de opbrengst van het zogenoemde olie-voedselprogramma van de VN, op grond waarvan Irak ondanks de internationale sancties tegen het land olie mocht verkopen om voedsel, medicijnen en andere humanitaire goederen te kunnen aanschaffen.

Geen Snoop Dogg
Australië wil de Amerikaanse rapper Snoop Dogg niet over de vloer hebben. Hij heeft een strafblad, en is 'niet het soort gozer dat we hier willen zien', zei een minister. Dogg zou de MTV-awards presenteren.

DEEL ONZE PASSIE VOOR IT >>>

Aan klanten technologie op het scherpst van de snede bieden. Je bezig houden met de nieuwste ontwikkelingen op het gebied van Java, Oracle, Microsoft Technologies, business analysis, requirements engineering, ketentesten, integratie en service oriented architecture.

Deel jij onze passie? Kom dan werken bij Atos Origin in Amsterdam.
Kijk voor de vacatures op www.atosorigin.nl/careers. (keyword Arlandaweg)

Tijd is nu de grootste vijand van de Dwaze Moeders AP

Argentinië Toch geen gratie voor Jorge Videla

Dwaze Moeders slaken zucht van verlichting

De Argentijnse ex-dictator Jorge Videla krijgt toch geen gratie. Zijn misdaden waren te zwaar. De Dwaze Moeders van de Plaza de Mayo zijn blij met de rechterlijke uitspraak.

Paul Scheltus
BUENOS AIRES

Een Argentijnse rechtbank schrapte deze week behalve de gratie voor Videla ook die van junta-lid Emilio Massera. De federale rechtbank achtte de misdaden van de twee oud-militairen zo zwaar dat zij 'niet vatbaar voor pardon' zijn.

'Hier hebben we 31 jaar op gewacht', verzucht Adelina Dolores Molina (74), lid van de mensenrecht-organisatie *Madres de la Plaza*, in Nederland bekend als de 'Dwaze Moeders'. 'Maar denk niet dat ik tevreden ben, dat ik nu kan rusten. Nog altijd weten we niet wat ze met onze geliefden hebben gedaan.'

Carlos, de oudere broer van Ade-

lina, is 'verdwenen' tijdens de militaire dictatuur (1976-1983) die volgde op de door Videla en Massera geleide staatsgreep. In totaal zou deze 'Vuile Oorlog' de dood of verdwijning van 30.000 personen veroorzaakt.

Videla en Massera werden in 1985 met andere leiders van de militaire junta tot levenslang veroordeeld voor hun gruweldaden, maar in 1990 verleende toenmalig president Carlos Menem hen gratie.

De rechters schreven in het vonnis van deze week dat de begane misdaden zo zwaar zijn dat zij 'niet vatbaar zijn voor pardon'. De beslissing betekent dat de twee in theorie per direct de gevangenis in gaan. In de praktijk zal dat niet gebeuren.

Videla (81) is in 1998 nog een keer veroordeeld, onder andere voor de roof van baby's, en bevindt zich nu al onder huisarrest. Massera (81) is vanwege zijn zwakke gezondheid ongeschikt verklaard om terecht te staan.

Hun hoge leeftijd beschermt hen van een echte celstraf.

Toch is het vonnis van groot belang, zegt Andrea Pochak, adjunct-directeur van CELS, een juridische organisatie die onderzoek doet naar de misdaden van de dictatuur. 'Met deze beslissing wordt aangegeven dat misdaden begaan tegen de menselijkheid niet voor gratie in aanmerking kunnen komen. Juist omdat het gaat om twee van de belangrijkste figuren uit de dictatuur, weegt het vonnis des te zwaarder.' Zij wil dat het Hooggerechtshof eenzelfde vonnis velt, waardoor in één klap de gratie voor honderden andere veroordeelden zou vervallen.

Voor Adelina Molina en de Moeders van het Meiplein is de tijd nu hun grootste vijand. 'Het heeft zo lang geduurd', zegt ze, 'zovelen van ons zijn in de tussentijd overleden zonder te weten wat er is gebeurd. Pas als we dat weten, dan is er gerechtigheid.' ●

Rusland 'Buitenland bemoeizuchtig'

Poetin haalt fel uit naar het Westen

In zijn jaarlijkse 'troonrede' voor het Russische parlement zette president Vladimir Poetin gisteren opnieuw de Oost-West-verhoudingen op scherp.

Gerben Segboer
AMSTERDAM

De stem van de Russische president was rustig, bijna monotoon. Maar de inhoud van zijn jaarlijkse toespraak voor het Russische parlement was alse behalve saai. In felle bewoordingen liet Vladimir Poetin gisteren zijn ongenoegen blijken over de buitenlandse inmenging in Russische aangelegenheden.

'Er wordt steeds meer buitenlands geld gebruikt voor de ondermijning van ons beleid', aldus Poetin. 'Er zijn mensen die uit naam van de democratie onze politieke en economische onafhankelijkheid aanvallen.'

Hoewel Poetin in zijn toespraak geen namen noemt, is de Russische klacht dat oppositiepartijen gesponsord worden met buitenlands geld niet nieuw. In voorgaande gevallen bleef het bij verdachtmakingen, maar nu lijkt de Russische leider er ook praktische gevolgen aan te willen verbinden.

De 'extremisten', zoals Poetin de oppositie noemt, moeten in het vervolg strenger aangepakt worden. 'Een aanpassing van de wet is nodig om

extremisten harder aan te pakken.' Dit is slecht nieuws voor de Russische oppositiepartijen. Het betekent dat mensen als Garry Kasparov, leider van een van de oppositiepartijen, langer en gemakkelijker vastgehouden kunnen worden.

Zoals verwacht werd ook de Russische irritatie over het Amerikaanse anti-raket schild in Europa aangehaald. De pogingen van de Amerikaanse minister van Defensie Robert Gates Rusland bij de ontwikkeling van het raket schild te betrekken, zijn eerder deze week op niets uitgelopen. De Russen zijn nog steeds van mening dat het raket schild een bedreiging vormt voor hun kernmacht. Ze zijn niet van plan toe te geven aan de Amerikaanse charmes en zetten dit gisteren kracht bij door te dreigen met opzegging van een belangrijk Europees defensieverdrag.

Dit in 1990 gesloten CSE-verdrag (Conventionele Strijdkrachten in Europa) beperkt het aantal militaire eenheden dat in Europa gelegerd is. Het verdrag is nu de inzet van het conflict tussen Amerika en Rusland over het Europese anti-raket schild.

Voor Poetin was dit wellicht de laatste 'troonrede'. In maart 2008 stelt hij zich niet opnieuw verkiesbaar. Over zijn opvolging en zijn toekomst sprak hij zich niet uit. Maar niemand verwacht dat hij definitief van het politieke toneel verdwijnt. ●

Presidentskandidaat

Gül stelt Turken gerust

Novum/AP
ANKARA

De Turkse presidentskandidaat Abdullah Gül zal de seculiere waarden hoog houden als het parlement hem tot president verkiest. Dat heeft Gül, nu nog minister van Buitenlandse Zaken, gezegd in de krant *Milliyet*.

'Ik ben loyaal aan de republiek, aan het secularisme, aan de principes van een democratische, sociale staat die door de wet wordt geregeerd, zo-

als in de grondwet staat', aldus Gül, een trouw bondgenoot van premier Recep Tayyip Erdogan.

Beiden zijn zeer vrome moslims. Ze begonnen hun politieke carrière in de fundamentalistische beweging, maar maken nu deel uit van de gematigd islamitische Gerechtigheids- en Ontwikkelingspartij (AKP). Vandaag begint het parlement met een reeks stemmingen over het presidentschap en verwacht wordt dat Gül die met een ruime marge zal winnen. ●

•••

KORT

Anarchisten Athene zetten politieauto's in fik

Tientallen anarchistische jongeren hebben gisteren in de wijk Exarcheia in het centrum van de Griekse hoofdstad Athene brandbommen gegooid naar geparkeerde politieauto's. Zeven politiewagens liepen schade op, één ging geheel verloren. Niemand raakte gewond en er werd ook niemand gearresteerd. In de nacht van woensdag op donderdag werden ook aanslagen met busjes kampeergas gepleegd op twee auto's van de ambassade van Uruguay in het noor-

den van Athene en ook op een bankkantoor, vijf geparkeerde auto's en een motorfiets in het centrum.

Gere gezocht in India wegens publieke kus

Een Indiase rechtbank heeft gisteren de arrestatie verordend van de filmsterren Shilpa Shetty en Richard Gere, omdat ze in het openbaar hebben gezoend. Dat heeft het persbureau Press Trust of India gemeld. Gere (57) omhelste Shetty (31) en kuste haar op de wang tijdens een bijeenkomst om de aidsproblematiek onder de aandacht te brengen in New Delhi. Publiek vertoon van affectie is taboe in India. Een inwoner van de stad Jaipur diende een

aanklacht in tegen de 'obscene daad', waarop de rechter de beelden opvroeg. Op obscene gedrag in het openbaar staat in India maximaal drie maanden gevangenisstraf en/of een boete. De Indiase kranten drukten foto's van de omhelzing af op hun voorpagina's.

Prins Harry mogelijk niet naar Iraaks strijdtoneel

De Britse legerleiding overweegt prins Harry toch niet mee te laten vechten met zijn regiment in Irak. Dat heeft de krant *The Sun* gisteren gemeld. Het ministerie van Defensie weigerde het bericht te bevestigen, maar liet weten dat het leger prins Harry wenst te behandelen als gewoon soldaat.

✳

Abc

Mini-cursus Spaans

mudarse - verhuizen
la capital - de hoofdstad
el ciudadano - de burger

✳

☁

Het weer

Rangoon: 38°C/26°C, regenachtig
Pyongyang: 18°C/1°C, zonnig
Moskou 17°C/11°C, stormachtig

UNIEKE LEZERSAANBIEDING

www.altijddebeste.nl

NIEUW
Samsung U600

vodafone

GRATIS
Bluetooth headset

GRATIS
Bij Vodafone €27,50

200 belminuten / 200 sms
Geen aansluitkosten
2 maanden 50% korting

U heeft een goed werkend toestel? Kies voor GOEKDROOP bellen!

vodafone SIM ONLY:	voor	bel/sms voor:
200 belminuten / 200 sms	€8,95	€0.045 p/min
275 belminuten / 275 sms	€10,95	€0.039 p/min
450 belminuten / 450 sms	€19,95	€0.044 p/min

Aanbiedingen zijn geldig t/m 31 mei 2007.
Prijswijzigingen, druk- en zeffouten voorbehouden.

••• Deze Italiaanse vrouw geniet lekker van de zon in de droge bedding van de rivier de Ticino. Maar als het niet snel gaat regenen in Italië,

dreigen er grote problemen. Het hoofd van de werkgeversorganisatie waarschuwt gisteren dat fabrieken deze zomer dicht moeten als het zo warm

blijft en niet snel gaat regenen. Hij vreest dat elektriciteitscentrales dan uitvallen en grote delen van het land zonder stroom komen te zitten. AP

Oorlog in Irak Democraten voeren druk op

Bush gebruikt veto als laatste middel

De Amerikaanse president Bush komt onder steeds grotere druk te staan om het leger terug te trekken uit Irak. Met een veto schudt hij de Democraten weer even van zich af.

Redactie buitenland

AMSTERDAM

•••

Het is een ironische speling van het lot. Op 1 mei 2003 kraaide de Amerikaanse president op een oorlogsschip victorie. De inval in Irak was volgens hem een groots succes. Precies vier jaar later is de chaos compleet in Irak en moet Bush zijn laatste redmiddel, zijn vetorecht, gebruiken om het Amerikaanse leger in Irak te houden.

De Amerikaanse Senaat, waarin de Democraten een nipte meerderheid hebben, stemde gisteren zoals verwacht in met een voorstel dat 124 miljard dollar beschikbaar stelt voor de oorlog. Maar Bush krijgt dat geld alleen op voorwaarde dat hij belooft de soldaten vanaf 1 oktober terug te trekken uit Irak.

De wet belandt dinsdag, 1 mei dus, op het bureau van Bush die zijn goedkeuring moet geven. Maar de president heeft al aangekondigd dat hij geen moment zal aarzelen en met een veto zal uitspreken. Volgens hem geeft terugtrekking het verkeerde signaal aan de opstandelingen in Irak. De president besluit begin dit jaar juist meer soldaten naar Irak te

sturen om hen te verslaan.

Met zijn veto wint Bush weer een paar maanden om die strategie te laten slagen. Met tijdelijke maatregelen kan hij genoeg geld bij elkaar schrapen om de troepen in Irak te houden. Maar in juni als de defensiebegroting op tafel komt, krijgt hij weer met de Democratische meerderheden in het Huis van Afgevaardigden en de Senaat te maken.

Bush moet nu hopen dat het over een paar maanden een stuk rustiger is in Irak. Als hij tastbare resultaten kan overleggen zullen de Democraten, of in ieder geval een deel van hen, zich wellicht laten overtuigen en hun voorwaarde voor terugtrekking laten vallen. Dan moet er wel snel iets veranderen, want de Amerikaanse bevelvoerder in Irak, generaal David Petraeus, zei gisteren nog dat de situatie in Irak steeds complexer wordt.

Toch is de Democratische druk niet alleen vervelend voor Bush. Volgens sommige analisten kan de president die juist handig gebruiken. Een van de problemen in Irak is dat de verschillende facties het oneens zijn over de strategie. Door te wijzen op de Democratische plannen voor terugtrekking heeft de president een drukkend middel. Bush kan daardoor tegen de Iraakezen zeggen: als jullie het niet eens worden, zullen de Democraten me dwingen de troepen terug te halen. •

Estland Russische Esten boos over verwijdering standbeeld

Tranen met tuiten voor de Bronzen Soldaat

Het is zo ver. De omstreken 'Bronzen Soldaat' van Estland wordt van zijn sokkel gehaald. De etnische Russen zijn boos en verdrietig. Het beeld eert de strijd tegen de nazi's.

Jeroen Bult

TALLINN

•••

Oleg is woest, net als de tientallen anderen Russische Esten die zich op het voetpad rond het Tõnismägi-park in het centrum van Tallinn hebben verzameld.

Premier Ansip van Estland heeft gisterochtend vroeg namelijk zijn verkiezingsbelofte ingelost: het begin van de ontmanteling van Pronkssõdur, de 'Bronzen Soldaat', Estlands meest omstreden standbeeld, is een feit. Het wordt niet afgebroken, maar verplaatst naar een militaire begraafplaats in het oosten van de hoofdstad.

De Soldaat houdt de gemoederen in Estland al maanden bezig. De Es-

ten zien het zestig jaar oude monument als een symbool van sovjetrepressie. Voor de etnische Russen belichaamt de trotse soldaat de zege in de *Velikaya Otechestvennaya Voyna*, ofwel de 'Grote Vaderlandse Oorlog' tegen nazi-Duitsland, die ook de Pribaltika (de Baltische landen) 'bevrijding' bracht.

In de omgeving van Pronkssõdur zouden de lichaamsresten van twaalf tot veertien sovjetmilitairen begraven liggen die in september 1944 zijn omgekomen bij de ontzetting van Tallinn.

Het zijn helden, volgens Oleg en zijn (Russische) klasgenoten. 'Dit is echt een schande', zegt hij. 'Mijn grootvader heeft ook gevochten tegen de Duitsers. De Russische soldaten verdienen respect.'

Achter het hoge hekwerk dat het Tõnismägi-park inmiddels afgrenst, kijkt Oleg machteloos toe hoe een enorme, witte bungalowtent wordt opgetrokken over een deel van het

park, met inbegrip van het monument.

Om half één is het door bloemen omgeven beeld uit zicht verdwenen. Voorzover het leger aan stoïcijnse politieagenten het uitzicht al niet belemmerde. Aan de overkant, naast de Kaarli-kerk, staan al een bulldozer en twee walsen klaar.

De sfeer is grimmig. In het hek zijn veel anjers en rozen gestoken. De talloze cameraploegen en fotografen leggen vast hoe een vrouw een poging waagt het hek omver te trekken. Twee bejaarde vrouwen huilen. Andere Russen voeren verhitte, emotionele discussies met de schaarse Esten die zich vertonen. Herhaaldelijk valt daarbij het woord 'fascisten'. Een Estse dertiger brult onophoudelijk nationalistische leuzen. Op de achtergrond claxonneren langrijdende auto's, alsof er een voetbalwedstrijd is gewonnen. Oleg en zijn vrienden voorspellen onlusten en lopen weg. De school wacht. •

KORT

•••

Nummer 2 van Al-Qaida in Algerije gedood

De nummer 2 van Al-Qaida in Algerije, Samir Mousaab, is gisteren omgekomen bij een gewelddadige confrontatie met een legerpatrouille. Dat heeft de Algerijnse nationale radio gemeld, die bronnen binnen de veiligheidsdienst citeerde. Mousaab werd gedood in de streek Boumerdes, op zo'n veertig kilometer ten oosten van de hoofdstad Algiers. Het lichaam werd geïdentificeerd door leden van de Salafistengroep voor Prediking en Strijd. Deze groepering is gelieerd aan Al-Qaida.

Evenveel recht op zendtijd voor alle kandidaten
CANAL PLUS WEIGERT DEBAT ROYAL EN BAYROU

Televisiezender Canal Plus weigert het geplande televisiedebat tussen de Franse presidentskandidaat Ségolène Royal en François Bayrou, die in de eerste verkiezingsronde derde werd, uit te zenden. Volgens de zender is het debat in strijd met de officiële regels, die stellen dat beide presidentskandidaten tijdens hun campagne recht hebben op evenveel zendtijd. Nicolas Sarkozy, de andere overgebleven kandidaat in de strijd om het president-

schap, zou volgens Canal Plus aanspraak kunnen maken op dezelfde zendtijd en ook op een vergelijkbaar tijdstip. Omdat dit organisatorisch niet haalbaar is, heeft Canal Plus zich van het debat gedistantieerd. Of een andere zender zich er wel aan durft te wagen, is nog niet duidelijk. Gisteren stemde Bayrou in met een televisiedebat met Royal. Maar hij stelde wel als voorwaarde dat het live uitgezonden zou worden.

Miljard zaadjes
De Britse Millennium Zadenbank heeft na toevoeging van het zaadje van een Afrikaanse bamboesoort precies een miljard zaden. De bank is bedoeld om plantensoorten te beschermen tegen uitsterven.

Het weer
Parijs: 17°C/25°C, zonnig
Rome: 10°C/21°C, zonnig
Madrid: 10°C/15°C, regen

Financials! Verdien 15% méér

VROEMMM!

(salaris-)administrateur, accountant, controller?

Hoe lang sta jij al stil? Ben je ambitieus en wil je hogerop komen? Pak je biezen en kom bij W+R werken. Bij W+R tellen mensen nog mee en wordt inzet nog echt gewaardeerd. Gegarandeerd **15% meer salaris** dan bij een vergelijkbare baan. **Topauto** van de zaak zonder eigen bijdrage. **Opleiding**, coaching en W+R Academie die je echt verder helpen. **Vaste baan** met veel afwisseling bij onze opdrachtgevers.

Mail Tamara van der Zon: zon@wr.nl of bel gratis 0800 VROEMMM. W+R behoort tot de top 3 van financiële dienstverleners en werkt voor toonaangevende bedrijven.

Bezoek wr.nl of bel gratis 0800 VROEMMM

W+R

financiële detachering
mensen tellen mee

GEEF JE
CARRIÈRE
VAART!

Alkmaar + Amsterdam + Arnhem + Den Haag + Rotterdam + Utrecht

Darfur Vredestroepen Afrikaanse Unie hebben chronisch gebrek aan mensen en materieel

Afrikaanse misser in Soedan

De Afrikaanse vredesmissie in Darfur ligt onder letterlijk en figuurlijk onder vuur. Door gebrek aan soldaten en materieel is ze alleen in staat zichzelf te beschermen. De bevolking van Darfur is de dupe.

Steve Bloomfield
EL FASHER

Onder de wegstervende klanken van een bugel die *The Last Post* speelt, wordt het lichaam van commandant Anthony Aalene Bozie bedekt met de Ghanese vlag, op een vrachtwagen geladen en naar het vliegveld gebracht. Soldaten uit Rwanda, Nigeria, Senegal en Ghana staan langs de kant van de weg en salueren.

Zulke tafereelen zijn maar al te gewoon geworden voor de troepen van de Afrikaanse Unie (AU) in Darfur. Commandant Bozie was de tiende militair van de AU die in april gedood werd. Het was de dodelijkste maand in de nu drie jaar durende missie.

De *African Union Mission in Sudan* (AMIS) werd in de internationale gemeenschap aangekondigd als een 'Afrikaanse oplossing voor een Afrikaans probleem'. De rol van AMIS is de bescherming van burgers tegen aanvallen van militieën, die gesteund worden door de regering en groepen opstandelingen. Maar AMIS is niet eens in staat zichzelf te beschermen. Er zijn niet genoeg manschappen en niet genoeg materieel, en ze worden steeds vaker aangevallen door groepen opstandelingen, die hen als een verlogstiek van de Soedaneze regering zien.

Drie patrouilles per dag

De mensen in Darfur noemen AMIS 'de Afrikaanse misser in Soedan' en hooggeplaatste AMIS-militairen vragen zich openlijk af of het enige zin

Soldaten van de Afrikaanse Unie, op vredesmissie in Darfur, trainen met zware machinegeweren. AP

heeft daartoe zijn. 'AMIS doet wat binnen hun mogelijkheden ligt', aldus brigade-generaal E. Rurangwa, plaatsvervangend bevelhebber. 'We hebben niet genoeg personeel en niet genoeg materieel. Dat maakt het moeilijk om tussenbeide te komen. We moeten eerst onszelf beschermen.'

Met het verslechteren van de veiligheidssituatie is AMIS zich meer gaan richten op de eigen bescherming. AMIS wordt geacht zo'n vijftig patrouilles per dag uit te voeren, om

women te beschermen die brandhout verzamelen en naar de markt gaan. Maar in werkelijkheid worden er over heel Darfur maar zo'n drie patrouilles per dag uitgevoerd, met de optimistische bedoeling het vertrouwen van de bevolking te vergroten.

Terwijl de soldaten in hun kazernes blijven, lijden zo'n 4 miljoen mensen onder het conflict. Meer dan 100.000 mensen moesten hun huis verlaten gedurende de eerste drie maanden van het jaar. De handvol AMIS-pa-

trouilles kunnen het geweld niet voorkomen. Vluchtelingen in de kampen noemen AMIS 'de rapport-schrijvers'.

De dood van commandant Bozie heeft de angst onder de troepen verder vergroot. Hij werd doodgeschoten op 120 meter afstand van de ingang van het AMIS-hoofdkwartier in El Fasher. Een Ghanese officier zei: 'Als ik het kamp uitga, ben ik een doelwit.' Ondanks de spierballentaal van George Bush en Tony Blair zit

Darfur vast aan AMIS. Afgelopen augustus werd er in de VN-veiligheidsraad een resolutie aangenomen die het mogelijk maakte een troepenmacht van 22.000 man te sturen. Maar Soedan weigerde gewoon de toegang tot het land.

Soedaneze regering traineert

Soedan heeft 'ja' gezegd tegen een troepenmacht samengesteld uit AU- en VN-soldaten, maar vervolgens heeft de regering de boel telkens opnieuw vertraagd. AMIS moet nu alle zeilen bijzetten. Ze hebben niet alleen gebrek aan manschappen, het ontbreekt ze zelfs aan de meest elementaire zaken. In het hoofdkwartier in El Fasher zijn maar weinig kantoren met telefoon. De legerleiding moet het doen met mobiele telefoons, maar het netwerk ligt vaak dagen plat. In het veld is de communicatie ook gammel; hierdoor ontstaan ernstige veiligheidsproblemen.

De manschappen, ook de hoge militairen, hebben al vier maanden geen salaris ontvangen. De 150 tolken, broodnodig om te vertalen als de soldaten op patrouille gaan, hebben vijf maanden gestaakt omdat ze niet betaald kregen. Het is logisch dat het moreel laag is. Soldaten zitten maar wat in de kazernes en tellen de dagen tot ze naar huis mogen. 'Deze missie is een lachertje', zegt een officier. 'Als we hier niks kunnen doen, waarom zijn we er dan nog?'

Het AMIS-mandaat loopt eind juni af. De missie is de eerste poging van de AU om vrede te handhaven. Als ze nu falen, zou er ernstige twijfel ontstaan over hun capaciteit om op eigen houtje vredesmissies in Afrika uit te voeren. 'Als dit mislukt, zal dat een ramp zijn voor Afrika en de VN', aldus dr. Ibrahim. 'Laten we hopen en bidden dat het niet mislukt.'
The Independent

Niet alleen lekker tijdens het lezen van de voorpagina

en niet alleen lekker tijdens het lezen van de pagina Buitenland

LAKEROL, TOO ODD TO DESCRIBE

Nu bij **AKO**
2 halen = 1 betalen

IN GESPREK MET
0039

Frederieke de Vries woont voor haar studie journalistiek tijdelijk in Stellenbosch, Zuid-Afrika.

'Stellenbosch is eigenlijk helemaal geen Afrika, maar een academisch walhalla van bevoorrechte Afrikanen. En die blijken hier ook bijna allemaal blank. De apartheid mag dan officieel beëindigd zijn, de sociale structuren en betrekkingen zijn nog hetzelfde. Ik ben ook begonnen het boek van Nelson Mandela te lezen, en ik ben echt geschokt door wat hij schrijft. Ik vind het echt ongelofelijk dat het er vijftien jaar geleden hier zo aan toeging. Dat de wereld dat heeft toegelaten. Natuurlijk is er in dat opzicht veel verbeterd, maar hier in Stellenbosch is niet bepaald sprake van een multiculturele samenleving. De witte rijken wonen in grote villa's met grote hekken en

alarmsystemen. Ze hebben dure auto's waar hun surfplanken in passen en genoeg boodschappen voor de wekelijkse braai. De armere zwarten werken in de witte tuinen, maken de straten schoon en wonen in de townships in de stad. In de supermarkt veggen ze de vloer voor de witte klanten. Natuurlijk zitten hier ook wel zwarten op de universiteit, maar helaas zijn de littekens van de apartheid hier nog veel te vers om van een multiraciale samenleving te kunnen spreken. Ik vind dat soms moeilijk om mee om te gaan. Als ik een zwart iemand de supermarktvloer zie schoonmaken waar ik toevallig over heen wil lopen, schaam ik me voor mijn huidskleur.

Mijn studiegenoten lijken overigens allemaal te zijn weggelopen uit een Amerikaanse soap. Als je qua lichaamsgewicht een beetje wankel in je schoenen staat, kun je hier beter wegblijven. Dikke blanke mensen bestaan hier immers niet. Er zijn hier zelfs geen normale vrouwen met een gezellige kont of slappe bovenarmen. Iedereen is hier gebruid, gespierd, slank en met benen tot in de nek. Om toch vooral niet achter te blijven, besloot ik met een vriendin ook eens wat aan sport te gaan doen. Het aerobicsklasje met honderd perfecte meisjes was voor ons niet bepaald aantrekkelijk. Maar we gaven het niet op, ze hebben hier namelijk ook een buiten-

bad. In een positief moment dachten we dat we daar wel eens baantjes konden gaan trekken. Maar ook dat viel tegen, na het zien van al die echte zwemmers met Speedo-outfit, zwembrillen en badmutsen. Daar durfde ik mij met mijn gezellige zebra halterbikini en witte benen met cellulitis echt niet tussen te mengen! Nu gaan we twee keer per week via een achterdeur naar de cycle-zaal, waar we op een fiets helemaal achterin de zaal overdreven ons best doen tijdens de spinningles.' o

Opgetekend door Maaike Boersma

Bekende doden
1605 - Paus Leo XI
1882 - schrijver Ralph Waldo Emerson
1972 - Ghanese leider Kwame N'Krumah

Mannen
De Verenigde Arabische Emiraten hebben 's werelds grootste mannenoverschot. Op elke 100 vrouwen zijn er 214 mannen.

Ook op deze dag...
1994 - De tien voormalige Zuid-Afrikaanse thuislanden, waaronder Kwazoele en Transkei, worden herenigd met hun moederland. Zelfstandig blijken ze niet levensvatbaar.

Nina Brink

Advocaten hielpen Brink haar naam te zuiveren

Eric Smit

Handlangers in toga

In opdracht van Nina Brink voerde advocaat Reinoud Imhof een schijnproces. Op de achtergrond dachten ook andere advocaten over mee over de stappen die Imhof moest zetten. Onder wie advocaat en plaatsvervangend rechter te Den Bosch: Walter Hendriksen. Het laatste deel van een drieluik.

AMSTERDAM

Het is oktober 2000 en Nina Brink is boos. Boos op de pers die haar demoniseert, boos op bankiers en héél boos op enkele voormalige vertrouwelingen. Ruud Huisman, de financieel directeur van World Online is daar een van en ook WOL-commissaris Joel Wyler hoeft niet meer op haar vriendschap te rekenen.

Advocaat Reinoud Imhof, die namens enkele gedupeerde deelnemers van het Friends & Family-programma een verzoek tot een openbaar getuigenverhoor heeft ingediend, spaart de twee heren niet. Wyler wordt door Imhof in de media afgeschilderd als plegger van een economisch delict, een witte boordencrimineel.

Oktober 2000: Nina is boos op de pers, op bankiers en op vertrouwelingen

De heimelijke opdrachtgeefster van Imhof, Nina Brink, legt in een uitgebreide e-mail haar raadsheren Misha Wladimiroff en Walter Hendriksen uit waarom dit zo is. Ze registreert het verhoor om de schuld van het World Online-drama bij anderen te leggen. De theorie die Brink in haar brief ontvouwt en waarmee ook Imhof wordt gevoed, berust echter op drijfzand. Dat is precies wat de advocaat van Joel Wyler, Paul Olden al maanden probeert duidelijk te maken. Het is ook de uitkomst van het getuigenverhoor van Wyler op 5 april 2001.

Joel Wyler en zijn broer Danny hadden voor de beursgang van WOL inderdaad, zoals het verwijt luidt, grote pakketten aandelen World Online verworven (op naam van Danny Wyler), maar van enig laakbaar handelen bleek geen sprake. Daarmee komt voor Joel Wyler een einde aan

een periode waarin hij als een overtreder van beursregels bekend is komen te staan.

Het hoogst opmerkelijke feit dat Nina Brink zich mengt in een zaak die ogenschijnlijk in opdracht van gedupeerde beleggers wordt gevoerd, is vermoedelijk ook bekend bij haar gereputeerde raadsman Wladimiroff en Hendriksen. Wladimiroff wordt gezien als een van de grootste specialisten op het gebied van financieel strafrecht en beschikt over tal van eervolle nevenfuncties, waaronder een hoogleraarschap.

Hendriksen is een specialist in aansprakelijkheids- en verzekeringrecht en tevens voor het leven benoemd als plaatsvervangend rechter in Den Bosch. Zeker is dat beiden alom gerespecteerde advocaten weten van de grieven van Brink ten opzichte van Joel Wyler. Daarvan heeft Brink ze persoonlijk, via e-mail, op de hoogte gebracht. Natuurlijk zijn ze er ook van op de hoogte dat advocaat Imhof het op Wyler heeft gemunt. Dat blijkt uit berichtgeving in de media, die zij als raadsman van Brink nauwgezet volgen.

Uit brieven blijkt dat de Utrechtse advocaat Reinoud Imhof herhaaldelijk in overleg treedt met Walter Hendriksen. Logisch, want Hendriksen is een van de advocaten van Brink en Imhof wil zijn cliënt oproepen voor een openbaar getuigenverhoor. In zulke gevallen treden advocaten in contact. Maar de inhoud van de correspondentie strekt veel verder dan de strikt noodzakelijke uitwisseling van een eventuele toezegging en mogelijke verschijningsdata.

Uit de brief die Hendriksen op 6 april 2001 (een dag na het getuigenverhoor van Wyler) van Imhof krijgt toegestuurd, kan Hendriksen opmaken dat zijn cliënten Brink en Tolsma, op de hoogte worden gehouden van de voortgang van zijn zaak.

'Aangezien ik niet beschik over het faxnummer van de heer Tolsma en mevrouw Brink, doe ik u in deze fax verslag van mijn telefonisch onderhoud met mevrouw Lindenboom, de heer Van Odiijk, met het verzoek deze door te geleiden naar uw cliënten.'

Lindenboom en Van Odiijk zijn (voormalig) WOL-werknemers die Imhof zes dagen later wil laten getuigen. Hierna beschrijft Imhof kort de inhoud van de vertrouwelijke ge-

Boven: Nina Brink op een persconferentie, nadat het OM besloot haar niet te vervolgen. Links: Brink met rechts advocaat Wladimiroff. HH

sprekken met deze twee personen. In dezelfde fax aan Hendriksen wordt duidelijk dat Brink en Tolsma als bron van Imhof fungeren. Imhof schrijft hoe enkele afspraken die door WOL met popster Tina Turner (afspraken die zouden kunnen duiden op ongelijke behandeling van deelnemers van het Friends & Family-programma red.) zijn gemaakt, stroken met de verklaring van voormalig financieel directeur van WOL Ruud Huisman van een dag eerder. Dat 'bevestigt ons vermoeden gezinszinnig', voegt hij toe. En vervolgens: 'Ik ontvang graag informatie die anders aangeeft.'

Imhof besluit de brief met een zin die duidelijk maakt dat ook advocaat Hendriksen mee mag denken met de juridische overpeinzingen van zijn Utrechtse confrère: 'Gelet op het bovenstaande heb ik graag nader overleg, waarbij ik mij afvraag, maar bespreek dat graag met u respectievelijk uw cliënten, of het verstandig en nuttig is mevrouw Lindenboom en/of de heer Odiijk a.s. donderdag te laten verschijnen.'

Tevens oppert Imhof de suggestie of de voor donderdag ingeplande getuigen Lindenboom wellicht twee dagen eerder al inzage kan geven in bepaalde informatie.

Alles bij elkaar is de uitgebreide communicatie richting Hendriksen nogal opmerkelijk. Informatie verschaffen over welke betrokkenen hij nog meer zou willen laten getuigen, zou strikt genomen niet tot de inhoud van zijn correspondentie moeten behoren. Daar heeft in een normale situatie Brink noch Hendriksen nog meer informatie toe. In een brief van 23 mei, waarin hij een nieuwe datum oppert voor het verhoor van

ben allemaal verloren. Maar ze kijkt ook woest de zaal in en spreekt de journalisten die tegenover haar zitten vermanend toe: 'Ik was het slachtoffer van jullie geweld. Ik hoop dat jullie een keer de hand in eigen boezem steken.' Brink advocaat, Misha Wladimiroff, onderschrijft de kritiek van zijn cliënt en verwijt het journalisten te lijden aan een 'Go-after-Nina-Brink-effect'.

Imhof pleegt geregeld overleg met Hendriksen over de voortgang van het getuigenverhoor. Het besluit daarover, zo schrijft Imhof in juni aan Hendriksen, 'ligt voornamelijk aan uw cliënte'. Nadat Brink door De Graaff is vrijgesproken van vervolging, dient de kwestie zich weer aan. Imhof overlegt met Hendriksen en ook Wladimiroff. Na het negatieve advies van Imhof en na een aanvankelijk 'nee' van de zijde van Wladimiroff, wordt uiteindelijk toch besloten dat Brink zal getuigen.

Op 25 oktober vindt het volgens Imhof overbodige verhoor in de rechtbank van Rotterdam plaats. De vragen die Brink die dag op zich afgevuurd krijgt, zijn volgens Marjolein Jessen, een vriendin van Brink die flink verlies leed op de WOL-beursgang, uitgebreid van te voren doorgenomen met de voormalige topvrouw van WOL. Brink neemt in haar verhoor de gelegenheid waar om uit te halen naar Huisman en Wyler. Ze citeert belastende teksten uit e-mailcorrespondentie met Wyler en zwaait met een getekend document dat een eerder gedane verklaring van Huisman onderuithaalt. Maar deze ont-hulling zal behalve het beeld van een rommelende dan wel vergeetachtige Huisman, niets meer teweegbrengen.

'Ik hoop dat jullie een keer de hand in eigen boezem steken'

'Impliciete beschuldigingen aan het adres van voormalig vertrouweling en ex-Tros-topman Ruud Huisman', schrijft *Het Parool*. Na haar verhoor stapte Brink triomfantelijk de rechtszaal uit. Ze wordt geflankeerd door haar minzaam lachende raadsman Hendriksen en Wladimiroff.

Brink heeft haar laatste woord gehad en de zaak die Imhof volgens eigen zeggen in naam van Willem de Bois en Tjerk Stapel heeft gevoerd, lijkt vervolgens als een nachtkaars uit te gaan. Dit tot grote frustratie van Marjolein Jessen, die haar hoop had gevestigd op de compensatie van haar aanzienlijke beleggingsverliezen. Die zou ze, ondanks de beloftes van Brink, nooit meer krijgen.

Op 2 november bericht Imhof Jessen over zijn voornemen om geen verdere getuigen meer op te roepen. Tot die slotsom komt hij als hij overleg heeft gepleegd met Hendriksen. 'Bovengenoemde zaak (Friends & Family / IPO red.) besprak ik op 31 oktober jl. met mr. Hendriksen, de advocaat van mevrouw Brink. Wij kwamen tot de conclusie dat het geen zin heeft nog andere getuigen te horen.'

Daar zou het na het beslissende overleg tussen Hendriksen en Imhof ook bij blijven. De procedure die namens de Friends & Family van World Online zou worden gevoerd, stierf een zachte dood. Net als de vriendschap tussen Jessen en Brink. ●

Lees meer op: www.depers.nl

Quoratio

werk, leer, leef...

Alleen studeren?

...en verander! Sta jij op het punt om een keuze te maken tussen (verder-) studeren of werken? Start nu een traineeship bij Quoratio en doe allebei: één een professionele opleiding én uitdagend werk! Binnen één jaar maak jij carrière als SALARISADVISEUR binnen een dynamisch vakgebied. Check WWW.QUORATIO.NL/DEPERS

werk	leer	leef
GERENOMMEERDE ORGANISATIES: DELOITTE, SHELL EN LOGICACMG	PROFESSIONELE OPLEIDING BESTE DOCENTEN + DIPLOMA	HET GAAT OVER JOU! TOEKOMST EN LEVEN

Fusie Aandeelhouders roepen ABN Amro-top ter verantwoording

'Ga je huis in Frankrijk opknappen!'

Bijna 70 procent van de aandeelhouders van ABN Amro stemde voor splitsing. GERARD TIL/HH

Op de ABN Amro-aandeelhoudersvergadering ontrolde zich gisteren een spannend schouwspel. Hoewel de jaarcijfers van 2006 met ruime meerderheid werden goedgekeurd, was het niet alleen maar pais en vree.

Femke van Wiggen

AMSTERDAM

'We kunnen zo niet doorgaan', roept een aandeelhoudster woedend tijdens de jaarlijkse vergadering voor aandeelhouders van ABN Amro. 'Gaan we nu echt de komende uren de jaarcijfers van 2006 bespreken, terwijl we allemaal weten wat er speelt?'

Want er speelt het nodige: begin deze week bereikt ABN Amro overeenstemming met Barclays over een overname. Enkele dagen later volgt een bod van de bankgroep Royal Bank of Scotland, Santander en Fortis van 39 euro per aandeel: 3 euro meer dan wat Barclays biedt. Ook geeft de Nederlandse bank het bankenconsortium toestemming voor een boekenonderzoek.

De aandeelhouders konden gisteren geen stem uitbrengen over de biedingen van zowel Barclays als het

consortium. Deze plannen worden eerst uitgewerkt. Waarschijnlijk volgt in augustus de beslissende aandeelhoudersvergadering wat Barclays betreft.

Waar wél over gestemd kon worden: of het überhaupt wijs is ABN Amro op te splitsen en te verkopen, zoals de Britse durfinvesteerder TCI in februari voorstelde om de achterblijvende prestaties op te vangen. Bijna 70 procent van de aanwezige aandeelhouders is het daar mee eens. En toch lijkt Rijkman Groenink zich vast te klampen aan Barclays. De aandeelhouders waren op zijn zachtst gezegd *not amused*. Waarom Barclays en waarom nu, was hun belangrijkste vraag.

Alles wat er gebeurt, is strategie, benadrukt Rijkman Groenink telkens. 'Geloof me, ik heb mijn uiterste best gedaan de juiste partner te vinden. ABN Amro gaat niet verloren. Beseffen jullie wel hoe Barclay-baas John Varley het in Londen heeft gezegd? Amsterdam wordt het hoofdkantoor'. Rijkman Groenink klinkt verbeteren en boos: 'Denk je eens in wat dat betekent. Van de 23.000 ontslagen valt het grootste deel bij hen.'

Ander punt van discussie op de vergadering: de bliksemsnelle ver-

koop van de Amerikaanse dochter LaSalle. Het bankenconsortium is tegen deze verkoop, maar Rijkman Groenink zegt niet onder dit besluit uit te komen - wat hij, tot grote woede van de aandeelhouders- in slechts vier dagen nam. Het bod van de Bank of America van 21 miljard dollar is domweg 'te goed om te laten lopen'.

Peter de Vries, directeur van de Vereniging van Effectenbezitters (VEB), die nog even uit de zaal verwijderd dreigt te worden, is woest dat ABN Amro niet bereid is de verkoop van LaSalle voor te leggen aan de aandeelhouders. Dat is helemaal niet nodig, antwoordt Rijkman Groenink: 'de verkoop verandert de identiteit van ABN Amro niet'. De aandeelhouders zijn het daar niet mee eens en stappen naar de rechter.

De fusie met Barclays lijkt Groenink nog altijd te willen doordrukken, te meer omdat wat hem betreft de overname door het consortium en de splitsingen die daar het gevolg van zullen zijn, 'grote risico's' met zich meebrengen.

'Kunnen we alsjeblieft stoppen met deze vergadering?' gilt iemand dan. 'Je hebt Nederland schade toegebracht Groenink. Ga alsjeblieft je huis in Frankrijk opknappen!' ●

Vis- en veevoer

Blijvende prijsdruk voor Nutreco

Redactie economie

AMSTERDAM

•••

Nutreco houdt er rekening mee dat de prijsconcurrentie bij zijn mengvoederactiviteiten in de Benelux voorlopig nog wel zal aanhouden. Dat heeft operationeel directeur Jürgen Steinemann gisteren gezegd tijdens de aandeelhoudersvergadering van het veen- en visvoederbedrijf.

'Wij denken zelf niet dat het minder gaat worden, het blijft gewoon op dit niveau', meent Steinemann. 'Wij zien dat de concurrentie sterk blijft. Daarbij komen stijgende grondstofkosten', zo vervolgt hij.

Het gaat volgens Steinemann in het laatste geval om 'beduidende prijsstijgingen, als gevolg van de gestegen vraag vanuit Aziatische landen'. De operationeel directeur be-

schouwt het verschijnsel van toenemende concurrentie in de Benelux op het gebied van mengvoer overigens niet als een bijzonder gegeven, omdat verschillende concurrenten actief in de weer zijn om terrein te winnen. 'Ook wij proberen ons marktaandeel te verhogen.'

Nutreco zag de omzet bij mengvoer vorig jaar afnemen van ruim 780 miljoen naar 770,5 miljoen euro. De lichte afname van ruim 1 procent, werd veroorzaakt door prijs- en volume-effecten die weer het gevolg waren van de verscherpte prijsconcurrentie in Nederland, België en Luxemburg.

Het bedrijfsresultaat van de mengvoederactiviteiten steeg het afgelopen jaar met een krappe 1,5 miljoen euro naar bijna 25 miljoen. ●

Arbeidsmarkt

Personeelstekort in bouwsector

Redactie economie

AMSTERDAM

•••

Eind maart 2007 had ruim 12 procent van de bouwbedrijven een gebrek aan personeel. Dat is een stijging ten opzichte van de voorgaande maand; toen bedroeg het percentage bedrijven in de sector burgerlijke- en utiliteitsbouw met personeelstekort 8. Dat meldt het Economisch Instituut voor de Bouwnijverheid.

In de andere tak binnen de bouw, de grond-, water- en wegenvbouw, is het tekort aan medewerkers minder nijpend. Daar is het aandeel bedrijven met personeelstekort gestegen van 2 tot 7 procent. Ruim een kwart van de bouwbedrijven verwacht de komende maanden meer personeel

in dienst te gaan nemen, terwijl slechts 2 procent denkt dat het aantal medewerkers zal moeten inkrimpen. In de grond-, water- en wegenvbouw is men nog positiever. Hier verwacht geen enkel bedrijf dat het personeel zal moeten laten gaan.

Over de afzetprijzen is 61 procent van de bedrijven gericht op burgerlijke- en utiliteitsbouw positief. Zij denken dat die de komende periode stijgen. Van de bedrijven in de grond-, water- en wegenvbouw verwacht 43 procent een stijging, terwijl 1 procent een daling verwacht.

Aan de maandelijkse conjunctuuremeting in de bouwnijverheid verlenen ruim 400 hoofdaannemingsbedrijven met meer dan tien personeelsleden hun medewerking. ●

Auto-industrie

Peugeot schrapt 4.800 banen

Redactie economie

AMSTERDAM

•••

Peugeot heeft laten weten dat het bijna 5.000 banen gaat schrappen. Begin dit jaar vielen er al 2.300 ontslagen in het Groot-Brittannië toen het concern de fabriek in Coventry sloot en de productie naar Slowakije verplaatste. Het bedrijf ziet zich hiermee gedwongen om de aanhoudende tegenvallende resultaten een halt toe te roepen. Deze zijn onder meer te wijten aan de stijgende grondstofprijzen en de toenemende concurrentie van de Aziatische auto-industrie.

Twee maanden geleden nog maak-

te Peugeot bekend dat de nettowinst over 2006 was uitgekomen op 176 miljoen euro, terwijl in het jaar daarvoor nog ruim 1 miljard werd gerealiseerd. De groep houdt dit jaar wel rekening met een verbetering van de omzetgroei, waarbij volgens het bedrijf vooral voor China en Latijns-Amerika een rol is weggelegd.

Peugeot verwacht niet dat er gedwongen ontslagen vallen. Het heeft beloofd met een aantrekkelijk sociaal plan te komen in de hoop dat dit werknemers ertoe beweegt vrijwillig op te stappen. In Frankrijk staan zo'n 122.000 mensen op de loonlijst van Peugeot. ●

KORT

AFM waarschuwt tegen Lohman Brokers

De Autoriteit Financiële Markten (AFM) waarschuwt beleggers niet in te gaan op aanbiedingen van beleggingsdiensten door Lohman Brokers. Lohman Brokers zou in Nederland beleggingsdiensten aanbieden zonder dat het daar een vergunning voor heeft. De AFM heeft van consumenten klachten ontvangen dat zij door Lohman Brokers telefonisch zijn benaderd. Het aanbieden en verrichten in Nederland van beleggingsdiensten zonder dat een instelling beschikt over een vergunning dan wel

onder een vrijstelling valt, is verboden. De AFM heeft het redelijke vermoeden dat Lohman Brokers in het verleden onder de naam Alpine FX soortgelijke aanbiedingen heeft gedaan.

KPN ontkent overnamegeruchten na koerssprong

Op Euronext Amsterdam heeft KPN gisteren tot 4,6 procent hoger getoed nadat overnamegeruchten rond het telecombedrijf opnieuw de kop opstaken. Het koersniveau van 12,82 euro dat werd aangegikt is het hoogste in zes jaar tijd. Omstreeks 14.45 uur won het aandeel 3,1 procent op 12,64 euro. Private equity-bedrijven zouden KPN willen overnemen. Woordvoer-

der Marinus Potman laat echter desgevraagd aan Betten weten dat KPN voor zover hij weet niet in gesprek is met partijen om overgenomen te worden. De overnamegeruchten rond KPN zijn een terugkerend fenomeen.

NIBC niet voor september 2007 naar de beurs

NIBC verwacht geen beursgang voor september van dit jaar. Dat heeft de Haagse bank gisteren bekendgemaakt bij de publicatie van de cijfers over het eerste kwartaal. De bank zag de winst over de eerste drie maanden van 2007 met 11 procent dalen tot 44 miljoen euro. Begin maart wilde NIBC nog binnen een paar maanden naar de beurs.

NIEUW: DE AFSLANKCLUB

Doe mee met De afslankclub van Patty Harpenau! Een compleet coachingprogramma om je lekker fit, gezond en slank te voelen. Vanaf nu overal verkrijgbaar voor slechts € 17,50! ISBN 978 90 215 0810 8

www.deafslankclub.nl

China
Akzo Nobel trekt 250 miljoen euro uit voor de bouw van twee fabrieken in China. Dat maakte het chemieconcern gisteren bekend.

Japans verlies
Nissan Motor heeft voor het eerst sinds 1999 de jaarwinst zien dalen. In 2006/2007 werd 11 procent minder winst geboekt dan vorig jaar.

Kwartaalcijfers 2,5 miljard liedjes verkocht

Steenrijk Apple achter topman Steve Jobs

Sharida Mohamedjoesoef

AMSTERDAM

•••
‘We zijn zeer verheugd u te kunnen mededelen dat dit kwartaal het meest winstgevende ooit is in de geschiedenis van Apple.’ Dat zei Peter Oppenheimer, de grote financiële man van Apple over de cijfers die de softwareproducent presenteerde over het tweede kwartaal van het gebroken boekjaar 2006/07. Het concern zette een nettowinst neer van 770 miljoen, een stijging van maar liefst 88 procent ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar, toen de winst uitkwam op 410 miljoen dollar.

Ook de omzetgroei mocht er zijn. Die steeg van 4,36 miljard dollar naar 5,26 miljard, een stijging van 21 procent. Volgens het concern werd de omzet vooral gedragen door de verkoop van ruim 10,5 miljoen iPods, een stijging van 24 procent op jaarbasis. Daarnaast verschepte het bedrijf 1,5 miljoen Macintosh-computers,

een toename van 36 procent. Beleggers reageerden positief op de cijfers. Bij opening van de handel vloog het aandeel Apple gisteren prompt ruim 5 procent omhoog.

Volgens het concern wint de ‘Mac’ duidelijk aan marktaandeel. Eind juni brengt Apple zijn nieuwste product, de iPhone, op de markt. CFO Oppenheimer verwacht niet dat deze introductie een grote impact op de omzet zal hebben, vanwege het late tijdstip van de productlancering.

Toch is het niet allemaal rozengeur en maneschijn voor Apple. Bestuursvoorzitter Steve Jobs is onder vuur komen te liggen na verdachtmakingen aan zijn adres door de voormalige financieel directeur Fred Anderson. Anderson verdenkt Jobs van gesjoemel met opties. Door het achteraf invullen van de uitgiftedatum van Apple-opties konden hogere winsten worden gerealiseerd. Volgens Apple wist Jobs in enkele gevallen dat gunstige toekenningsdata werden ge-

selecteerd, maar hij zou er niet van hebben geprofiteerd en zich niet bewust zijn geweest van de boekhoudkundige implicaties.

De raad van bestuur heeft begin deze week expliciet laten weten pal achter Jobs te staan. Ook hoeft Jobs niet te vrezen voor de toorn van de Securities and Exchange Commission. De Amerikaanse beurswaakhond spant wel rechtszaken aan tegen twee oud-bestuurders van Apple, onder wie Anderson. Met hem is inmiddels een schikking getroffen van zo’n 3,5 miljoen dollar.

Apple Inc. werd in 1976 opgericht door Steve Jobs, Ronald Wayne en Steve Wozniak. Het bedrijf is vooral bekend van haar Macintosh-computers en iPod-muziekspelers. Afgelopen maand verkocht het bedrijf zijn 100 miljoenste iPod. De iTunes muziekwinkel deed er nog een schepje bovenop. Sinds de opening zijn er meer dan 2,5 miljard liedjes over de virtuele toonbank gegaan. ●

Steve Jobs bij de presentatie van de iPhone afgelopen januari. AP

Beurs

Beurs vandaag Sell in may and go away?

Tot over vijf maanden

Beleggers buigen zich de komende tijd over de moeder aller beurswijsheden: moet je in mei je aandelen verkopen en in september weer terugkeren? Analisten blijven verdeeld.

AMSTERDAM

•••
Het is een van de bekendste volkswijsheden uit de beursalmanak en analisten zijn er nog steeds niet definitief uit of die strategie nu werkt of niet: Sell in May and go away, but remember to come back in September. Op de lange duur, betogen de voorstanders, heeft de AEX het gemiddeld slechter gedaan in de zomer dan in de rest van het jaar. En dus moet je in die periode niet beleggen. Maar, zeggen de tegenstan-

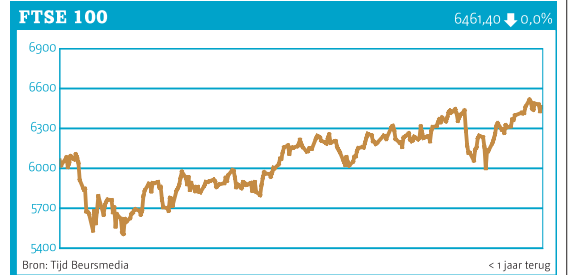
ders, dat biedt geen garantie dat dit in de komende twintig jaar wéér het geval is, laat staan in deze specifieke jaargang. En op welke dag moet er dan eigenlijk worden verkocht en weer teruggekeerd? Eén dag te vroeg of te laat kan al snel een verschil van een paar procent opleveren.

Dividend manager en analist Lukas Daalder van derivatenhuis IMC, zelf overigens geen aanhanger van de Sell in May-doctrine, besloot aan alle onduidelijkheid een einde te maken en joeg de beschikbare data van de laatste eeuw door de computer. Hij gebruikte de dagkoersen van de Dow Jones vanaf 1 januari 1900, aangezien de AEX pas vanaf 1983 bestaat.

Onmogelijke timing

Gemiddeld is het – nog afgezien van

de transactiekosten - onverstandig om in de zomer uit te stappen, concludeert Daalder. ‘Het gemiddelde van de 930 uitkomsten kwam zelfs uit op een outperformance van 0,057% voor de periode mei – september. Dus op een willekeurige dag in mei verkopen om vervolgens in september terug te keren, had per saldo helemaal geen positief effect op het rendement.’ Sterker nog, zo berekent Daalder, wie consequent op 25 mei zijn aandelen verkocht en ze op 6 september weer terugkocht, liet jaarlijks een extra rendement van gemiddeld 1,6% liggen. Maar gelukkig is er ook goed nieuws voor de echte Sell in May-aanhangers: wie over de laatste 105 jaar op 6 mei zijn aandelen verkocht en op 27 september terugkocht, had zijn rendement

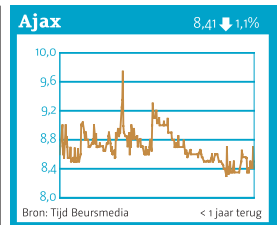
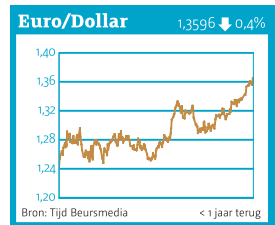
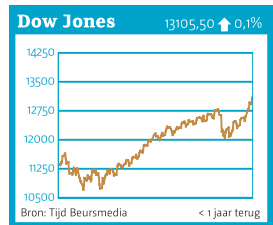
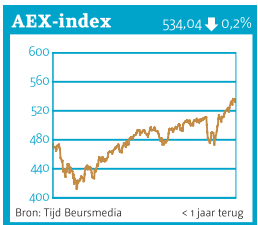

met 2,0% per jaar verbeterd.

Die data gelden natuurlijk alleen voor de onderzochte Amerikaanse beursindex. Voor de Amsterdamse beurs liggen de cruciale momenten, op basis van de summier gegevens, op 6 mei (verkopen) en 30 september (kopen). Conclusie: het kan werken om tijdens de zomer uit te stappen, maar de timing luistert onmogelijk nauw.

Geen feest op Euronext

Op Koninginnedag is de Amsterdamse beurs geopend – het Frans-Amerikaans-Nederlandse Euronext heeft geen boodschap aan een lokale feestdag – maar *De Pers* verschijnt niet. Op dinsdag 1 mei is er wel een krant, maar zijn de beurzen dicht vanwege de Dag van de Arbeid. IEX meldt zich daarom komende woensdag weer. ●

Ajax meer rood dan wit

•••
AZ en PSV? Nee, de AEX is Ajax' Angstgegner. Sinds de aftrap op 18 augustus van de competitie daalde het aandeel 4,5%, waar de AEX een hoogstandje van 15,4% liet zien – met dank aan hoofdsponsor ABN Amro. Voetbaltoe spelen? Koop het aandeel en u bent vast spekkoper als Ajax de Champions League haalt. ●

Het Panel

STELLING: SELL IN MAY...?

•••
Sell in May, but remember to come back in September is de moeder aller beurswijsheden (zie bovenstaand verhaal) Ofwel, liquideer aandelen in mei, om in september weer te kopen. Reden: de beurzen bakken er historisch gezien in de zomermaanden meestal weinig van. Zin of onzin? Zeker actueel, nu de AEX tot dusverre dit jaar de pan uitstijgt.

Winters

•••
LÉON CORNELISSEN (STRATEGIE IRIS):
‘De risicorendementsverhoudingen zijn in de zomer inderdaad veel slechter dan in de winter. Niet verder vertellen hoor, het werkt nu twee uit drie jaar en dat moet ook zo blijven! Een zomerkraach is dit jaar onwaarschijnlijk door fusies, overnames en een mooi winstplaatje. Beleggen blijft natuurlijk een wintersport.’ ●

Timing...

•••
AD VAN TIGGELEN (AANDELENSTRATEGIE ING):
‘Tot nu toe is de beurs zo sterk gedreven door de grote plas geld dat goed nieuws (winsten) wordt omarmd en slecht nieuws (huizenmarkt VS) genegeerd. Vanuit technisch oogpunt is de beurs te snel gestegen en een correctie in de zomer ligt voor de hand. Timing is het probleem: u moet niet alleen tijdig verkopen, maar ook terugkopen.’ ●

Prullenbak

•••
JERRY DE LEEUW (OPTIEHANDELAAR EN DERIVATEN-SPECIALIST MERCURIUS):
‘Zo’n beurswijsheden komt voort uit wetenschappelijk onderzoek. Een afwijking van een tiende procent kan daarom al relevant zijn in wetenschappelijk opzicht. Dat is dan misschien goed voor de zogeheten significantie, maar geen basis voor een belegger om daar op in te spelen. In de prullenbak die wijsheden!’ ●

Woningmarkt Jaap.nl 'op het randje'

Gouden bergen voor huizenjager

Alleen al in het afgelopen anderhalf jaar waren er plotseling de sites Makelaarsland, Dimo, Jaap.nl en VindUwMakelaar.nl. Allemaal beloven ze de huizenjager gouden bergen.

Edward Deiters
AMSTERDAM

Jaap.nl schermt met het grootste woningaanbod, Makelaarsland strip de dienst van een makelaar zodanig dat een verkoper zelf afspraken maakt met potentiële kopers en die vervolgens ook eigenhandig rondleidt. Alle overige makelaarsdiensten, als taxatie en begeleiding bij de verkoop, kosten bij deze budgetmakelaar een vaste courtage van 795 euro. Makelen tegen afbraakprijzen doet ook de site VindUwMakelaar.nl, dat met haar nieuwe service belooft de gemiddelde courtage van 5.000 euro met 20 procent naar beneden te brengen.

Vooraf traditionele makelaarsgruven van de nieuwkomers. Ze hadden immers zelf genoeg aan de keurige door makelaarsvereniging NVM en uitgever Wegener opgezette woningensite Funda.nl.

'Ik snap best dat die mensen het moeilijk hebben', zegt Bob Kuijs, prman en mede-oprichter van Jaap.nl. Zijn website plundert dagelijks het woningaanbod dat Nederlandse makelaars online zetten.

Het werkt relatief eenvoudig: een automatisch zoek-robotje surft langs de sites om nieuwe huizen op te sporen en plaatst die *en masse* op de eigen site van Jaap, die hiermee het grootste woningaanbod van Nederland claimt.

Dit zogenoemde 'spideren' heeft iets van piraterij, maar is volgens Kuijs niet illegaal. 'De rechter bepaalde vorig jaar dat spideren van makelaarsites is toegestaan als die makelaars niet een flink deel van hun inkomen met hun site verdienen.'

Juridisch zit het dus wel goed, maar moreel? Ook daarop heeft Kuijs een duidelijk antwoord: 'Ik hou ervan om op het randje te lopen, ik hoef er niet per se overheen, maar af en toe moet je wel even je teen over de rand steken om te voelen hoe warm het water is.'

'Ik had eigenlijk wel wat meer teengas verwacht', zegt hij lachend. 'Die makelaars moeten gewoon wat moderner worden. Het is zo een ouderwets, traditioneel wereldje. Dat aanbod is openbaar. Hun klanten moeten toch op zoveel mogelijk plekken een woning kunnen zoeken of aanbieden. Het is eigenlijk schokkend dat ze niet in het belang van hun klant optreden.'

Met de bezoekersaantallen gaat het uitstekend. 'Soms hebben we 25.000 bezoekers op een dag. Met zulke aantallen kunnen we adverteerders gaan benaderen en deals maken met hypotheekverschaffers en dat soort partijen.' Wat de aanloopkosten zijn, wil Kuijs niet kwijt. 'Het valt wel mee, alleen de directeur is in vaste dienst. Het spideren wordt gedaan door één man in Nederland en vier in India.' Volgens Kuijs is Jaap een blijuvertje. 'Het aanbod ligt op straat: iedereen zoekt via Funda of Jaap. Makelaars kunnen nu eindelijk hun taak vervullen: mensen goed begeleiden die een woning willen kopen of verkopen.' ●

'Makelaardij is een ouderwets, traditioneel wereldje.' HH

Te weinig mensen kiezen voor een ambachtelijk beroep, zoals opticien. LEO VAN DER NOORT/HH

Arbeidsmarkt Vakmensen gevraagd

Met een ambacht kun je nog carrière maken

Het ambacht als de toekomst? Veel werkzoekenden zien er geen brood in. Maar de vraag groeit en groeit.

Femke van Wiggen
AMSTERDAM

'Om eerlijk te zijn had ik een paar jaar geleden ook nooit verwacht dat ik hiervoor zou kiezen', lacht de 18-jarige Michelle van Rijswijk, eerstejaars studente optiek aan het Zadkine College in Rotterdam. Het is dat ze een paar jaar geleden werd gevraagd te komen werken bij Van Keulen, de Rotterdamse opticien waar haar hele familie vaste klant is. Daar merkte ze hoe veelzijdig het vak eigenlijk is: 'Je bent met de klant bezig, je wilt iemand laten stralen met de juiste bril, maar het is ook heel technisch, want je meet en slijpt glazen.' Juist die afwisseling maakt het vak zo mooi, vindt Michelle.

Maar hoe enthousiast ze ook is: Michelle is niet een van de velen. Hoewel er momenteel zo'n 300.000 mensen werkzaam zijn binnen 70.000 ambachtelijke bedrijven, kiezen te weinig Nederlanders tegenwoordig voor een ambachtelijk vak. In de 35 branches zijn nu zo'n 10.000

vacatures waarvan een groot deel voorlopig onvervuld blijven, schat het Centrum voor Werk en Inkomen (CWI). Meubelmakers, tandtechnici, opticiens, juweliers of orthopedisch schoenmakers: Nederland heeft ze allemaal hard nodig.

De gevolgen van de achterblijvende vraag zijn niet mals: de vergrijzing lijkt erop uit te draaien dat de deskundigheid voor bepaalde beroepen zelfs dreigt te verdwijnen.

En dat terwijl het ambacht allang niet meer de plek is van veeze handen en slechte arbeidsomstandigheden, vindt Jos ter Haar, manager Opleidingsadvies aan het SVGB opleidingscentrum voor uniek vakmanschap. 'Ambachten zijn ook de toekomst: er is genoeg werkgelegenheid, de carrièremogelijkheden zijn groot en er kan prima in verdiend worden', somt hij de voordelen op. De verklaring voor de achterblijvende interesse heeft hij ook: 'We zijn niet per se impopulair, maar vooral onbekend. En onbekend maakt onbemind.'

Om die reden ontstaan er de laatste tijd wat initiatieven om het ambacht onder de aandacht te brengen. Zo startte het SVGB afgelopen najaar de VMBO-campagne 'De nu nog on-

bekendste beroepen van Nederland.'

Ook organiseerden het CWI en het Hoofdbedrijfsschap Ambachten onlangs de allereerste Week van het Ambacht, die jaarlijks moet gaan plaatsvinden. Volgens Ter Haar heeft het al flink wat interesse gewekt. 'Gelukkig, want ieder ambacht kampt met specifieke problemen. De vraag naar opticiens zal flink groeien omdat we meer consumeren en modegevoeliger worden. En omdat we vergrijzen zijn er ook meer brillen nodig. Onder juweliers is bijna 45 procent ouder dan 45 en vaak zelfs ouder dan 55. Dan kun je dus wel uittekenen dat daar een probleem ontstaat.'

Michelle ziet intussen haar toekomst in de optiek volledig zitten. Als ze over drie jaar afgestudeerd opticien is, wil ze misschien verder studeren tot contactlens-specialist. Of zelfstandig ondernemer worden. 'Die onafhankelijkheid lijkt me super. Maar mijn baas bij Van Keulen wil dat ik zijn zaak overneem, dus dat is ook een serieuze optie.'

'Dat is mijn punt', benadrukt Ter Haar: 'Er zijn mogelijkheden genoeg. En wie kiest voor een ambacht, kiest voor passie.' ●

Meer informatie over deze en andere vacatures op www.spotajob.nl

Spot A Job

Gebruik je netwerk en verdien een bonus of solliciteer natuurlijk gewoon zelf op onderstaande functies. Ga naar www.spotajob.nl en onderneem direct actie!

Consultant Process Improvement

Utrecht - Conclusion Consulting Industry In deze uitdagende functie vervul je een eneroverende rol als projectleider of adviseur bij onze klanten. Met je kennis van allerlei technieken, zoals Lean, Six Sigma, SPC of TPM kan je de processen optimaliseren. Het werkveld is breed, zo omvat dit proces op gebied van manufacturing en supply-chain, maar daarnaast ook dienstverlenende processen, zoals bijvoorbeeld in de energiesector.

BONUS: € 2.000
VAC.NR.: Z429KYJ

Commerciële Channel Manager

Amsterdam - WebAds zoekt een gedreven Channel Manager ICT. Je bent verantwoordelijk voor het account management met de uitgevers van websites, de adverteerders en omzet binnen de channel. Je wordt ondersteund door een Sales Executive. Je weet als geen ander wat er speelt op het gebied van internet. We vragen HBO/WO werk- en denkniveau en 3-5 jaar accountmanagement ervaring in de media.

BONUS: € 2.000
VAC.NR. K1VEXST

Systeembeheerder

Hilversum - Delta Solutions zoekt een systeembeheerder die alle ins en outs van Linux kent en thuis is op het Microsoft Windows (Server) platform. Hij/zij kent de mogelijkheden en risico's van veel gebruikte hard- en software-systemen, kent netwerkprotocollen, inrichting van dedicated en shared hostingomgevingen. Kent de meeste ontwikkelomgevingen en kan tools ontwikkelen voor procesbewaking en monitoring.

BONUS: € 1.500
VAC.NR.: DJ926E3

Hypotheek Acceptant

Amsterdam - Sparck is een jonge speler op de financiële markt en zoekt hypotheekacceptanten! Je bent een zelfstandige teamspeler met minimaal MBO niveau en ervaring in een soortgelijke functie (+ Woningfinanciering I of II). Je wilt graag verder leren. Accuratesse, en een servicegerichte enthousiaste en flexibele werkhouding zijn belangrijk. Je Nederlands en Engels zijn goed (mondellinge en schriftelijk)

BONUS: € 1.000
VAC.NR. 7CKGAY6

Senior .NET Software Engineer

Amsterdam - Basket Builders Je functie bestaat uit het ontwerpen en ontwikkelen van diverse webtoepassingen in .NET, het ontwerpen en ontwikkelen van databases in MS SQL server of Oracle, het implementeren van complete webtoepassingen in ons *Net Toolbox CMS en het ontwikkelen van herbruikbare back-end controls. Daarnaast ben je verantwoordelijk voor de Research & Development van ons applicatie platform

BONUS: € 1.000
VAC.NR.: A1GCDDC

Natuurkunde Stephen Hawking

Vrijzwevende intelligentie

De wereldberoemde natuurkundige Stephen Hawking was gisteren tijdens een Zero Gravity Flight een paar minuten gewichtloos. Een jondroom ging in vervulling.

Marcel Hulspas
AMSTERDAM

Stephen Hawking is al ruim dertig jaar aan een rolstoel gekluisterd. Zijn ziekte openbaarde zich eind 1962, na terugkeer van een lange vakantie in het Midden-Oosten. Stephen werd onhandig, slungelig, hij sprak slordig. Zijn ouders dachten dat hij een of ander tropisch virus had opgelopen. Stephens vrienden ontdekten de verandering tijdens het oudejaarsfeestje in huize Hawking. Hij stotterde, morste met de wijn. De sfeer was bedrukt, de gasten keek elkaar bezorgd aan. Het enige lichtpuntje was de aanwezigheid van Jane Wilde, een vriendin van een vriendin. Jane was overduidelijk onder de indruk van de excentrieke natuurkundestudent. Tegen middernacht hadden ze alleen nog maar oog voor elkaar.

De klachten hielden aan. Hij ging naar het ziekenhuis, er werden stukjes spierweefsel weggenomen. Stephen bleef maar vragen: wat is er met me aan de hand? De doktoren wisten het niet. Hij moest zich maar geen zorgen maken en doorgaan met zijn promotieonderzoek in Cambridge. Dat kon geen probleem zijn, daar had hij toch uitsluitend zijn hersenen voor nodig. Een paar weken later kwam de uitslag van de tests: amyotrofische laterale sclerose, ALS. Een zeldzame aandoening waarbij de zenuwcellen die de spieren bedienen, degenereren. Er was geen therapie. Hij had nog een paar jaar te leven. Hawking verzonk in een diepe depressie. Hij sloot zich op in zijn volledig verduisterde kamer en deed dagenlang niets anders dan drinken (aldus de latere geruchten; hij heeft het altijd ontkend) en luisteren naar de Ring van Wagner. De ondergang van de wereld, en dat keihard.

Het was Jane die hem uit zijn depressie wist te bevrijden. Ze bleef hem bezoeken, monterde hem op. Hij zette zich weer aan zijn werk, tergend langzaam. Stephens vader vroeg zijn promotor, astronoom Dennis Sciama, of zijn zoon wellicht eerder kon promoveren, voordat de ziekte ieder werken onmogelijk zou maken. Onmogelijk, zei Sciama. Hij wist dat het onderzoek juist datgene was wat Stephen nodig had – en hij wist dat

Stephen Hawking op weg naar zijn gewichtloze tripje. AP

hij een uitzonderlijk getalenteerde promovendus onder zijn hoede had, een die voor een wetenschappelijke doorbraak zou kunnen zorgen.

Waanzinnig en briljant

Zijn proefschrift draaide om een enkel waanzinnig en briljant idee: het heelal is in feite een zwart gat. Hawking bracht daarmee twee revolutionaire theoretische onderzoekslijnen bij elkaar: de theorie van de Big Bang, en de berekeningen van Roger Penrose aan de fysica van het zwarte gat, het hemellichaam dat zo zwaar is dat het alle materie en straling 'opvreet'.

Hawking liet zien dat Penroses' formules voor het zwarte gat zeer goed bruikbaar waren om de eerste minuten van de Big Bang te begrijpen. Maar het allereerste begin van

het heelal, de eerste fracties van seconden toen alle straling en materie nog niet veel meer ruimte innam dan een enkele molecuul nu, dat bleef onbegrijpbaar. Om die te beschrijven moet je vloeiend kunnen overstappen van de relativiteitstheorie naar de kwantummechanica. En die overstap, daartoe was (en is) de natuurkunde niet in staat. Het was Hawkings tweede, en wellicht grootste, prestatie dat hij op dit terrein toch een eerste stap zette. De kwantummechanica, zo toonde hij aan, zorgt ervoor dat zwarte gaten niet echt 'zwart' zijn en ook niet het eeuwige leven hebben.

Volgens de kwantummechanica ontstaan er overal, voortdurend, in de lege ruimte deeltje-antideeltje paren. Ze duiken op, bestaan heel kort, versmelten en zijn weer verdwenen.

Maar op de grens van het zwarte gat, de grens waarop alle passerende materie en straling nog net (of juist net niet) aan het zwaartekrachtveld van het gat kan ontsnappen, kan dan iets gek gebeuren: het deeltje ontsnapt, het antideeltje wordt verzwolgen. Het deeltje blijft dus achter en kan worden waargenomen als straling. Maar als een zwart gat straalt ('Hawking straling' heten die verweerde deeltjes officieel), verliest het dat energie. Het verdampst langzaam – om na heel, heel lange tijd, op het allerlaatste mo-

ment, in een geweldige flits volkomen te verdwijnen.

Celebrity-status

Hawking, in 1979 aangesteld in Cambridge als Lucasian professor of mathematics (de leerstoel die ooit werd bekleed door Isaac Newton) had daarmee in ieder geval zijn collega's duidelijk gemaakt dat hij tot de grootste natuurkundigen behoorde. Zijn immense populariteit kwam pas na 1988, na de publicatie van *A Brief History of Time*. 10 miljoen exemplaren gingen er over de toonbank; volgens sommigen was het 'the greatest selling book no-one read', maar het maakte de auteur pas echt wereldberoemd. Hawking genoot met volle teugen van zijn celebrity status – en dat doet hij nog steeds. Waar hij maar komt is hij de absolute show stopper voor wie alles opzij gaat en waar iedereen op af komt. Hij moet langs bij koningen, prinses, presidenten en filmsterren. Alles wat hij doet of zegt is wereldnieuws. Een plan voor een kinderboek, zijn nieuwe spraakcomputer, zijn echtscheiding van Jane (die hij inwisselde voor zijn verpleegster), zijn sombere gemijmer over de toekomst van de mensheid – het is allemaal wereldnieuws. Niets wat hij vraagt is ooit te veel. Hawking wilde wel een keer optreden in *Star Trek*. Het was in no time geregeld. En hij wilde ook wel eens een ruimtevlucht maken. Die droom ging gisteren (een beetje) in vervulling. Hawking, inmiddels de oudst levende patiënt met *motor neuron disease*, beleefde de laatste jaren zijn eigen jongensdromen. ●

Sterrenkunde

Opgehemeld

Door Govert Schilling

De sterrenhemel van 27 april tot en met 4 mei:

• De Hubble Space Telescope vierde afgelopen week zijn zeventiende verjaardag. Hubble werd op 24 april 1990 gelanceerd. Ter verhoging van de feestvreugde is een spectaculaire opname van de Carinae-vel vrijgegeven.

• Op Koninginnedag (maandag 30 april) zie je de bijna-volle maan 's avonds vlak bij de ster Spica in het

sterrenbeeld Maagd. Kijk tegen middernacht naar het zuidzuidoosten.

• Kijk deze week rond middernacht naar het noorden. Tussen de horizon en de Poolster zie je vijf sterren in de vorm van een grote hoofdletter W. Dat is het sterrenbeeld Cassiopeia. ●

Meer weten?
www.allesoversterrenkunde.nl

ZONDAG A.S. OPEN VANAF 13.00UUR

BOGERS

www.bogersherenmode.nl

molenstraat 5 4701 jk roosendaal 0165 - 53 78 89

MARCEL HULSPAS

Bommen tegen aliens

Het is een sterretje van niks, Gliese 581, maar ondertussen is ze mooi wereldnieuws.

Rond dat sterretje draait namelijk een planeet, zo hebben astronomen ontdekt, die sprekend op onze aarde lijkt: ietsje groter en net zo warm. Gliese 581c (zo heet het planeetje) is volgens iedereen de beste kandidaat voor buitenaards leven ooit gevonden. En zo dichtbij! Twintig lichtjaar! 'We can go there!', riep astronoom Dimitar Sasselov in de *New York Times*.

Natuurlijk. Met onze huidige ruimtevaartuigen zijn we slechts een miljoen jaar onderweg.

Maar we zullen wel moeten. Het is een kwestie van wijf of zij. Althans, dat schrijven de Amerikanen Travis Taylor en Bob Boan in hun recente boek *An Introduction to Planetary Defense*. Taylor en Boan hebben hun sporen verdient in de wetenschap en het inlichtingenwerk. Kort na 9/11 vroegen ze zich af: wat zouden Amerikanen doen als hun land binnengevallen werd

door een superieure tegenstander? Wie zou dat kunnen zijn? De enige denkbaar kandidaat is een buitenaardse beschaving. Taylor en Boas vinden het belachelijk om te denken dat een buitenaardse beschaving vreedelievend zou zijn. Denk aan de indianen of de aboriginals: de superieure Europese beschaving vaagde hen *rücksichtslos* van de kaart. Als we niet oppassen, overkomt ons hetzelfde.

Dankzij de oorlog in Afghanistan en Irak zien de auteurs echter toch nog een kansje. De enige vruchtbare tactiek tegen een superieure tegenstander, zo schrijven ze, is die van de islamitische terroristen: aanslagen plegen

en wegwezen. In hun boek roepen ze de wereld daarom op zich voor te bereiden op een meedogenloze guerrillastrijd tegen buitenaardse indringers. Maar daarmee zien ze een mogelijkheid over het hoofd: toelasma voortdat de ander dat doet. Zodra de astronomen uitgebeld zijn over Gliese 581c, moeten we plannen maken voor een kort doch heftig bezoekje. Als zich daar ook maar een begin van leven bevindt, dient dat direct uitgeroemd te worden, voordat het evolutionair uit de klauwen loopt. Het is de enige manier om interplanetaire Irakese toestanden te voorkomen. ●

Dodelijk kosmisch rondje
Volgens Californische onderzoekers vertoont het uitsterven op aarde een cyclus van 62 miljoen jaar. Deze wordt veroorzaakt door de rotatie van ons melkwegstelsel om de virgo-cluster van sterrenstelsels.

Dikke pret
Wetenschappers hebben een trilplaat ontwikkeld om losse cellen te wegen.

Reddingsboei
Nabestaanden van de bemanning van de Kaz II, een catamaran die onlangs onbemand werd aangetroffen bij Australië, hoorden van een helderziende dat hun verwanten niet dood, maar ontvoerd zijn.

Muziek

Nieuwe cd
Tori AmosBritt
Stubbe

Tori Amos roept zichzelf, op haar nieuwe album 'American Doll Posse', uit tot M.L.L.F. Een Mother I'd Like To Fuck. Seks en kracht gaan volgens deze singer/songwriter dan ook prima samen.

AMSTERDAM

Tori Amos brengt 1 mei een nieuwe plaat uit, *American Doll Posse*. Opnieuw een conceptalbum, hoewel dat nog eufemistisch is uitgedrukt, Amos' platen zijn omvangrijke projecten waarin muziek slechts een onderdeel is. Zo refereerden alle achttien nummers op haar vorige album *The Beekeeper* aan het Genesisverhaal over het hof van Eden, de tuin waar geloof en erotiek samenkomen. Deze christelijke symboliek in combinatie met seks deed de conservatieve Amerikanen, zoals bij elk Amosalbum, steigeren.

Op haar vijfde werd Amos al toegelaten tot het conservatorium

Zo roept Amos zichzelf op het nieuwe album, in het nummer *Big Wheel*, uit tot M.L.L.F. Een moeder die je wilt neuken. Grappig. Maar in het preutse Amerika gaat daar nu alle aandacht naar uit, terwijl Amos meer te vertellen heeft. Bovendien wordt de single *Big Wheel* nu niet gedraaid op radiostations. Jammer, want Amos' teksten zijn vaak genuanceerder dan de controverses doen vermoeden. Bovendien speelt ze prachtig piano, op haar vijfde werd ze al toegelaten op het conservatorium. En haar composities steken ver uit boven die van de gemiddelde singer/songwriter. Dat geldt zeker voor die op *American Doll Posse*, een album met energieke rocksongs maar ook met fraaie ballads.

Ook conceptueel is *American Doll Posse* boeiender dan haar laatste platen. Net als op *Strange Little Girls* (haar coveralbum uit 2001) neemt Amos verschillende gedaantes aan. Ditmaal in de hoofdrol: vijf verzonden karakters, gebaseerd op Griekse godinnen, en Tori Amos zelf. Zij is immers een nazaat van deze mythische vrouwen.

In een Amsterdamse hotelkamer ligt Amos languit maar sierlijk op de bank, zoals het een ware godin betaamt. Haar ranke, gespierde lijf is het gevolg van maandenlang trainen, ter fysieke voorbereiding op haar nieuwe tour. 'Het is fijn om een getraind lijf te

De Rita Verdonk van de pop

Tori Amos: 'Ik ben gek op mannen. Maar als ze mij onderdrukken sla ik terug.'

hebben. Dat maakt dat ik me sexier en sterker voel. Griekse godinnen zijn ook mooi. En intelligent. En strijdbaar. Neem Demeter, zij is een goede moeder maar tevens de uitvindster van de landbouw. En Aphrodite laat zien dat seks en kracht goed samen gaan.' Volgens Amos moeten alle vrouwen een voorbeeld nemen aan de Griekse godinnen. Zeker nu er zware tijden zijn aangebroken, waarin het recht op abortus westerse vrouwen langzaam wordt ontnomen.

Amos stoort zich aan de passieve houding van vrouwen waar het de afbraak van vrouwenrechten betreft. 'Jonge feministes maken zich vooral kwaad om halfnaakte meisjes in videoclips. Het is ook niet goed dat vrouwen alleen worden gezien als

seksymbool, maar ik krijg te vaak het idee dat die feministes zichzelf verheven voelen boven die zogeheten bimbo's. Daar help je die meiden echt niet mee. Ik heb het idee dat de moderne

'Vrouwen moeten een voorbeeld nemen aan de Griekse godinnen'

feministe afgeeft op haar schaars geklede zusters, maar mannen intussen wel de met moeite verkregen rechten laat afpakken.'

Amos voert het concept van haar nieuwe plaat, zoals gebruikelijk, door

tot in de kleinste details. Zo zijn er prachtige foto's van de verschillende karakters (foto's van een verklede Tori) die namen dragen als Santa, Pip en Clyde. Die vrouwen hebben ook nog eens allemaal een uitvoerige biografie, zelfs een eigen weblog. Zo beschuldigt politieke activiste Pip op haar log de inwoners van Amerika van hypocrisie, omdat zij massaal afgeven op de president die ze eerst massaal steunden. Maar is het wel de schuld van de schapen dat ze allemaal over dezelfde dam lopen? Amos: 'Door dat soort dilemma's wil ik een intelligente discussie op gang brengen tussen mijn fans. Voor kant-en-klare antwoorden hebben we politici. En kijk waar de wereld nu is, dankzij mannen als Bush en Blair.' Het is niet de eerste keer dat

Amos uithaalt naar Bush of zijn neo-conservatieve achterban. Haar nieuwe album opent met *Yo George*, waarin karakter Isobel al in de tweede zin moet niezen, gevolg van haar allergie voor de oorlogszucht van haar president. Tori Amos kan verfijnd zijn, maar is even vaak de Rita Verdonk van de popmuziek: zeer rechtdoorzee. Met als nadeel dat ze soms wel erg drammerig is in het overbrengen van haar thema's, die sinds het debuut *Little Earthquakes* (1992) opgebouwd zijn rond Amos' heilige drie-eenheid: religie, liefde en macht. Wat wil je ook, Amos is de dochter van een predikant en een vrouw met indianenbloed, haar moeder is half cherokee. Amos mag niet altijd genuanceerd zijn, ze is altijd consequent.

Een jaar na 11 september, in een hotelkamer in Bussum, schaarde ze zich niet achter linkse politici en miljoenen demonstranten die de aanvallen op Afghanistan scherp veroordeelden. De feminist Amos is als de dood voor extreme moslims die vrouwen zagen als minderwaardige soort. 'Ik werd ziek van al die pacifisten en extreem-linkse mensen die door de straten markeerden met de borden: geen oorlog. Wat had Amerika dan moeten doen? Cappuccino drinken met de taliban? Ik ben het niet eens met de leugens waarmee Bush de oorlog inging, maar als iemand mijn dochter aanvalt, ruk ik ook ik zijn kop er af.'

Die uitspraak deed Tori vijf jaar geleden. Ze moet er nu een beetje om lachen - 'ik ben soms wat heftig' - maar staat nog steeds achter de kern van haar uitspraak. 'Soms moet je gewoon vechten, bieden woorden alleen geen uitkomst. Indianenvrouwen dragen altijd een tomahawk op hun heupen. Als een vrouw in de stam van mijn voorvaders werd verkracht, werd de dader opgesloten bij de vrouwen. Die slepen dan hun messen.'

Critici noemen Amos, vanwege dit soort uitspraken, een mannenhater. Smalend: 'Ik ben juist gek op mannen. Op hun strijdlust en haantjesgedrag. Maar wanneer ze mij of mijn zusters onderdrukken sla ik terug.' Ondanks haar vechtlust maakt Amos zich zorgen over de komende generaties vrouwen. 'De keuzevrijheid van mijn dochter Tash wordt ingeperkt. Iedereen heeft het maar over Bush die zijn macht verliest, maar vorige week joeg hij er mooi een anti-abortuswet doorheen. En geen vrouw die de straat op gaat. We leveren onze vrijheid gewoon in, zonder morren.'

▷ Tori Amos: American Doll Posse

○○○

KORT

Selexyz debuutprijs voor Entius en Welagen

De winnaars van de Selexyz debuutprijzen 2006 en 2007 werden gistermiddag in het Muziekgebouw aan 't IJ in Amsterdam bekendgemaakt. De winnaar van 2006 is Yolanda Entius met haar debuut *Rakelings*, voor dit jaar is dat Robbert Welagen met zijn roman *Lipari*. Beiden ontvingen een geldprijs van tienduizend euro. Entius en Welagen werden uit ruim honderd debuten gekozen. De jury prees Entius' werk vanwege de complexe verhaalstructuur, die in dienst blijft staan van het centrale thema:

de confrontatie met het noodlot. Welagen maakte indruk vanwege 'de zeer aparte, beklemmende sfeer' van zijn debuut.

3FM en Uitzendinggemist op YouTube

3FM en Uitzendinggemist op YouTube Uitzendinggemist.nl, de video-portal van de publieke omroep waarop programma's kunnen worden teruggekeken, krijgt een eigen kanaal op YouTube. Ook 3FM krijgt zijn eigen kanaal op de videowebsite. Dat heeft de Nederlandse Publieke Omroep gisteren bekendgemaakt. Op het 'branded channel' van uitzendinggemist.nl staan sinds gisteren dagelijks nieuwe

fragmenten van diverse programma's. Het 3FM-kanaal komt met backstage-filmpjes van radioprogramma's.

Yahoo start site met legale songteksten

De verwarring en discussies op het net over songteksten van bekende popartiesten behoort tot het verleden, als het aan Yahoo ligt. Yahoo! Music opent een site met de teksten van 400.000 songs van negenduizend artiesten, variërend van de Beatles tot Beyoncé. Bijna honderd muziekuitgeverijen, waaronder BMG, EMI en Warner hebben een deal gesloten met Yahoo. Verwacht wordt dat Google en iTunes volgen.

Architectuur

STEDELIJK MUSEUM START EINDELIJK VERBOUWING

Na jarenlang gekrakeel tussen architecten en politici begint dinsdag eindelijk de 75 miljoen kostende verbouwing van het Amsterdamse Stedelijk Museum. Architect Mels Crouwel verbouwt met een nieuwe vleugel de expositieruimte naar 26.000 vierkante meters. De aanbouw omschrijft Crouwel als 'een soort badkuip op potjes', een wit gebouw met een naadloze gevel van hypermoderne aluminiumvezel.

Anastacia trouwt bodyguard

Anastacia is afgelopen weekeinde in Mexico getrouwd met haar bodyguard Wayne Newton. 'Onbeschrijfelijk mooi', aldus de zangeres.

Ashes to Ashes

De as van de twee jaar geleden overleden acteur James Doohan, (technicus Scott in *Star Trek*) wordt morgen per raket de ruimte ingeschoten.

3 steden + 8 musea = 'grenzeloze kunst'

Acht musea in de stedendriehoek Enschede-Münster-Osnabrück presenteren zich voortaan gezamenlijk onder de naam Musemo. Ze willen hun kunst promoten, van Otto Pankok tot Karel Appel.

SOESTDIJK

KONINGS-
GEZIND
FEESTJE

29 en 30 april

Café Soestdijk in Groningen, gelegen in de Kromme Elleboog, is *the place to be* met koninginnenacht, maar is ook reuzegezellig op de dag zelf. Een koningsgezinde plek, want de prinsjes Maurits en Bernard en prinses Marlène hebben er achter de bar gestaan in hun studententijd, Maurits en Marlène hebben elkaar zelfs in het café ontmoet. Voor Koninginnedag wordt het heerlijke diner-café altijd omgevoerd tot een oranjeplein en is er feest tot diep in de nacht. Zowel binnen als buiten. Ferry, de voormalige huisszanger, die ook met de prinses en de prinses gewerkt heeft, komt ieder jaar op 29 april terug naar Soestdijk om op de bar de boel flink op de kop te zetten. Met diverse buitenpodia en een vorstelijk bordes voor de zaak staat deze dagen de hele Ellebogenbuurt te dansen en te feesten onder het genot van een koninklijk biertje, inclusief de traditionele kelnersrace door de ellebogenbuurt. De hofhouding heeft er zin in!!

- Waar: Ellebogenbuurt in Groningen
- Prijs: gratis
- www.cafesoestdijk.nl en www.oranjegroningen.nl voor informatie over de hele stad Groningen, waaronder de activiteiten in de Ellebogenbuurt.

BEATRICKS FESTIVAL

SKATE
FEESTJE

30 april

Het sympathieke gratis openluchtfestival Beatrix werd ooit opgericht door een groepje Kampense skaters en is dit jaar – het vijfjarig jubileum – uitgegroeid tot een volwaardig festival mét subsidie. Dit jaar zijn naast

upcoming bands uit de regio en skatestunters ook kunst en theatergroepen te zien op het Van Heutzplein in Kampen. Optredens van onder meer Jawat, Out Of Grace, Wilsum, The Soulshakers, Turboglad en Antistarz. Voor een originele alternatieve Koninginnedag.

- Waar: Van Heutzplein, Kampen
- Prijs: gratis
- www.beatricks.com

LEVEND STANDBEELD

LEKKER
KNEUTER
FEESTJE

30 april

Tijd over op Koninginnedag?

Dit is de
moeite waard

In Bergen Op Zoom hebben ze mensen verzameld die er plezier in scheppen om op Koninginnedag zo stil mogelijk te blijven staan. Daar wordt namelijk het eerste Open Bergs Kampioenschap Levend Standbeeld gehouden. Het parcours van de Vrijmarkt in de Westbrabantse stad wordt opgesierd door levende standbeelden die strijden om de kampioentitel. Ook leuk: na de wedstrijd is er een vlaggenparade door het centrum en brave kinderen krijgen een lintje. Voor een lekker kneuterige Koninginnedag.

- Waar: het centrum van Bergen op Zoom
- Prijs: gratis
- www.koninginnedagbergenopzoom.nl

GOA FESTIVAL

OOSTERS
FEESTJE

30 april

Koninginnedag met een wierook-smaakje? Dat kan op een van de gratis Goa-festivals die op deze dag des Vaderlands in verschillende steden worden gehouden. Zoals in Rotterdam, in het park tussen Station Hofplein en Schiekade is daar voor de vierde maal het Koninginnedag Goa Festival. Goa is een snelle, psychedelische vorm van transcemuziek, die een hippie-achtig, internationaal publiek aantrekt. Lekker dansen, of struinen over een marktje met oosterse spul-

len, Chai (Indiase thee) drinken en kijken naar de jongleurs en de andere bezoekers.

- Waar: Raamstraat, Rotterdam
- Prijs: gratis
- www.goatrancerotterdam.nl

LITERAIRE LAMZAKKEN

POËZIE
FEESTJE

29 april

De literaire feestbeesten van de Wintertuin slagen er elke keer weer in een verrassende soirée in elkaar te draaien. 'Kraak & Smaak' worden geleverd door deejay Ro, terwijl Lea wat verantwoord muziek levert met haar gezongen gedichten. Gelukkig zijn er dan nog de MugWumps, Nijmegen's zelfverklaarde 'literaire lamzakken', die niet op een sociale alexandrijn meer of minder kijken. Er komen nog wat andere dj's opdraven, maar meer muzikale impact valt te verwachten van operadiva Tenar Van Kooten-Niekerk. En als de verving toeslaat, is er altijd nog de spraakmakende jonge dichter Willem Thies.

- Waar: De Vasim, Nijmegen
- Prijs: € 15
- www.wintertuin.nl

KONINGINNENACHT

POP
FEESTJE

28 en 29 april

In de Hofstad zijn ze zo blij met hun landelijk vermaarde Koninginnenacht, die jaarlijks zo'n 200.000 bezoekers trekt, dat ze er nog een night before aan hebben vastgeplakt: de binnenacht. Niet gratis (€ 17,50), maar wel heel veel singers/songwriters. Van Frederique Spigt via Nneke Egbuna tot Thomas Dybdahl. De echte night before vindt plaats op het Spuiplein, in de Grotemarktstraat, en nog veel meer locaties. De 'La Bamba'-boys van Los Lobos gaan voor de miljoenste keer hun evergreen opvoeren, terwijl de Britse r&b-crooner James Hunter ook veel publiek moet trekken. En dan vergeten we nog Boris, de überhipperts C-Mon & Kypski.

- Waar: diverse locaties, Den Haag
- Prijs: gratis
- www.koninginnenach.nl

KANS OP KUNST

HET PAD
VAN DE
NACHTEGAAL

Polymeer ets
Paula van den Elshout (1946)

SMS 'STEUN KUNST'
NAAR 4040

Haar werk verbeeldt haar eigen ervaringen en emoties: 'Reflecties van die emoties weerspiegelen zich in de mensen die in mijn werk figureren en in de titels die mijn werken hebben meegekregen. Veelal zijn dat metaforen. Ik ervaar mijn werk als een archeologische opgraving: zoekend naar de resten van een ver verleden, soms van de mensheid, soms van mij persoonlijk. Die resten kunnen tastbaar zijn, zoals fossielen, maar ook vluchtig, zoals beelden op het netvlies. Mijn werk bestaat eruit, om samen te brengen wat in werkelijkheid nooit samen heeft kunnen zijn.'

Ⓞ Jaar van uitgave: 2007
Oplage: 5
Afmetingen blad: 20 x 64 cm
Afmetingen afbeelding: 20 x 64 cm
Prijs: € 180,-

Ⓞ Wilt u deze ets winnen? Sms dan 'steun kunst' (steun-spatie-kunst) naar 4040 (55cent per sms). U krijgt één sms'je terug. De winnaar wordt binnen een week teruggebeld voor naam en adres en krijgt de ets thuisbezorgd.

Deze print is tussen 27 april tot en met 4 mei ook met 20 procent korting te koop via de site www.kunstrijkenkunstkoopen.nl, evenals de andere prenten van Paula van den Elshout.

Jubileumboek

Het boek *Máxima, 5 jaar prinses der Nederlanden* is een mooi verzamelwerk met foto's en onthullende achtergrondverhalen.

Leve de kroonprins!

Zaterdag om 19:30 uur staat het EO-programma *Blauw Bloed* in het teken van de jarige (27 april) kroonprins Willem-Alexander. Hij wordt 40.

Oranje boven

Máxima is nu vijf jaar Prinses der Nederlanden. Ter ere daarvan een jubileum dvd-uitgave met de mooiste momenten van het lievelingetje van ons koningshuis. Een *must-have* voor de Oranje-fan.

Nederland 1

- 17.00**
17:01 Nu is nu
17:25 Sesamstraat
17:50 Onafhankelijke Senaatsfractie
17:59 EénVandaag
18:00 NOS Journaal
18:20 EénVandaag
18:35 NOS Gesprek minister-president
18:50 NOS Sportjournaal
19:00 Lingo
19:25 De dorpsdokter
20.00
20:00 NOS Journaal
20:35 NOS: Portret van een Prins, Willem-Alexander 40
22.00
22:30 Pauw & Witteman
23:50 NOS Journaal

RTL 7

- 17.00**
17:45 Who's next
18:00 The A-Team
18:55 Law & order
19:50 'Allo 'allo!
20.00
20:30 Mission to Mars
22.00
22:35 Black dawn

ÉÉN

- 17.00**
17:00 Vrolijk Vlaanderen
17:30 Buren
17:55 Vlaanderen sportland
18:00 Het journaal
18:10 De rode loper
18:30 Blokken
19:00 Het journaal
19:40 Man bijt hond
20.00
20:05 Het weer
20:10 Thuis
20:40 The talented Mr. Ripley
22.00
23:20 Studio 1
23:55 Het journaal laat

ARD

- 17.00**
17:00 Tagesschau um fünf
17:15 Brisant
17:47 Tagesschau
17:55 ARD vor acht
19:50 Das Wetter im Ersten
19:55 Börse im Ersten
20.00
20:00 Tagesschau
20:15 Die großen und die kleinen Wünsche - David gegen Goliath
21:45 Tatort: Blutdiamanten
22.00
23:15 Tagesthemen
23:28 Das Wetter im Ersten
23:30 Der Boxer und die Friseurse

Nederland 2

- 17.00**
17:00 NOS Journaal
17:05 De Wandeling
17:35 Het beste van Riverdance
18:30 That's the question
18:55 Man bijt hond
19:25 Wildlife: De Cariben
20.00
20:25 Network
20:50 Met het mes op tafel
21:20 Hof van Joosten
22.00
22:00 NOS Journaal
22:15 Nova Politiek
22:50 Nieuwe Lola's: Landje
23:50 Cinema 2: Read my lips

SBS 6

- 17.00**
17:00 The bold and the beautiful
17:30 The flying doctors
18:25 Medisch centrum
19:00 Hart van Nederland - Vroege editie
19:25 Shownieuws
20.00
20:30 So you wannabe a popstar
22.00
22:30 Hart van Nederland - Late editie
22:45 Piets weerbericht
22:50 Shownieuws
23:25 Cobra

CANVAS

- 17.00**
17:20 Zoë Kezako
17:35 Smos
17:50 Peperbollen
18:15 Karrewiet
18:25 Go IV
18:35 Shoot
19:00 Mortified
19:25 Mr. Bean
19:35 The Sleepover Club
20.00
20:00 Terzake
20:50 Wild Europe
21:40 Luxxl
22.00
22:35 Nighty night
23:05 The Straight story

ZDF

- 17.00**
17:00 heute - Wetter
17:15 hallo deutschland
17:45 Leute heute
18:00 SOKO Kitzbühel
19:00 heute
19:20 Weerbericht
19:25 Der Landarzt
20.00
20:15 Der Alte
21:15 Unsere Besten - Komiker & Co
22.00
23:50 heute nacht
00:00 aspekte

Nederland 3

- 17.00**
17:05 NOS Jeugdjournaal.nl
17:15 Kid Paddle
17:30 Space Goofs
17:40 The secret show
17:58 AVRO Museumbende
18:25 Het Klokhuis
18:45 NOS Jeugdjournaal
19:00 ONM
19:30 De wereld draait door
20.00
20:25 Dragons' den
21:10 De Lama's
21:55 Nu we er toch zijn
22.00
22:30 NOS Journaal
22:35 NOS Sportjournaal
23:25 De wereld draait door
00:20 NOS Journaal
00:35 De wereld draait door

Net 5

- 17.00**
17:45 Suddenly Susan
18:10 Judging Amy
19:10 Extreme home makeover
20.00
20:05 Will & Grace
20:30 Medium
21:25 Lost
22.00
22:20 Band of brothers
23:35 Will & Grace
00:05 Tyra

BBC 1

- 17.00**
17:00 Prank patrol
17:30 Extreme animals
18:00 Totally Doctor Who
18:25 Newsround
18:35 Neighbours
19:00 Nieuws en weerbericht
19:30 Regionaal nieuws
19:55 Party election broadcast: Liberal Democrats
20.00
20:00 A question of sport
20:30 Rogue traders
21:00 EastEnders
21:30 My family
22.00
22:00 Have I got news for you
22:30 Ruddy hell! It's Harry and Paul
23:00 Nieuws, regionaal nieuws en weerbericht
23:35 Friday night with Jonathan Ross

Discovery Channel

- 17.00**
17:00 Ultimate cars: The people's champion
17:30 5th gear
18:00 How it's made
18:30 How it's made
19:00 American chopper: Military bike
20.00
20:00 Mythbusters: Penny drop
21:00 Engineering the world's rally: Sweden: Heaven and hell
22.00
22:00 American hotrod: '56 Chevy convertible
23:00 Building the ultimate: Stadium

RTL 4

- 17.00**
17:00 As the world turns
18:00 RTL Nieuws
18:15 Editie NL
18:35 RTL Boulevard
19:30 RTL Nieuws
19:55 RTL Weer
20.00
20:00 Goede tijden, slechte tijden
20:30 BankGiro Loterij: Voor de rest van je leven
21:30 Grijpstra & De Gier
22.00
22:30 4 in het land
22:55 Dossier 2300: Een geweldig klein gezin
23:55 RTL Nieuws

Veronica

- 17.00**
17:15 Lilo & Stitch
17:40 Totally Spies
18:00 Spin city
18:30 The Drew Carey show
18:55 The Simpsons
19:50 My best friends
20.00
20:35 Wegmisbruikers
21:35 Top Gear
22.00
22:35 De grote beurt V.I.P.
23:25 Sexcetera

BBC 2

- 17.00**
18:55 Party election broadcast by the Liberal Democrats
19:00 Eggheads
19:30 Great British menu
20.00
20:00 Snooker
20:30 Christine's garden
21:00 Gardeners' world
22.00
22:00 Timewatch
22:50 Deer in the city
23:00 QI
23:30 Newsnight
00:00 Newsnight review

National Geographic

- 17.00**
17:00 The snake wranglers: The devil boas of Cozumel
17:30 Crittercam - WildTech adventures: Humpback whales
18:00 Search for the lost fighter plane
19:00 Monster crocs
20.00
20:00 Egypt eternal: Quest for the lost tombs
21:00 More amazing moments
21:30 Seconds from disaster: Texas refinery disaster
22.00
22:30 Crash scene investigation: Train collision
23:30 I didn't know that
00:00 Search for the lost fighter plane

RTL 5

- 17.00**
17:40 Jensen!
18:25 The king of Queens
18:55 The nanny
19:25 Dharma & Greg
19:55 Flodder
20.00
20:30 Spider-Man 2
22.00
22:50 Jensen!
23:35 RTL Boulevard
00:25 The nanny

Tien

- 17.00**
17:30 Life with Bonnie
17:30 De leukste thuisvideo's
18:25 Het weer
18:30 Fashion House
19:00 De bruiloft van...
19:30 De Gouden Kooi
20.00
20:00 Postcode Loterij: Deal or no deal
20:35 Look who's talking
22.00
22:25 De wedstrijden
23:25 Het weer
23:35 Zendtijd voor NOX
00:35 De Gouden Kooi

BBC World

- 17.00**
17:30 Climate challenge
18:30 Asia today
18:45 My cricket world cup
19:30 World business report
19:45 Sport today
20.00
20:30 HARDtalk extra
21:30 Football focus
22.00
22:00 World news today
23:15 Sport today
23:30 World business report

Eurosport

- 17.00**
18:30 Top 24 clubs
19:00 Sterkste man
20.00
20:00 Snooker
22.00
23:00 Top 24 clubs
23:30 Youth Only Zone magazine

Culinair

Hetzelfde product in een
goedkope verpakkingCoos
VersteegHet ene huismark
is het andere niet

Bij cola van een huismark weet je het natuurlijk al van tevoren: die kun je mooi zelf opdrinken of meteen door de gootsteen spoelen. Want je kinderen kijken je bij het inschenken ontegenzeggelijk aan alsof je rijp bent voor een psychiatrische kliniek. 'Wat heb je nu gekocht?' En toen was de oudste nog maar net zes. 'Dat kind heeft smaak', constateerde mijn vrouw tevreden. Bij bloem, suikerklonten, mayonaise, melk, boter, slagroom, melbatoast, stroopwafels enzovoorts schroom ik echter niet een huismark of zelf de nog goedkopere Euroshoppers aan te schaffen.

Ik denk - weet eigenlijk wel zeker - dat er heel vaak hetzelfde product in die goedkope verpakking zit. Het zal wel een afwijking zijn, maar ik vergelijk zelfs wel eens de barcodes van huismarken met die van het A-merk. Omdat ik me nimmer in die cijfers onder de streepjes heb verdiept, is me nog nooit gelukt er behalve het land van herkomst ook maar iets uit af te leiden, maar één keer ontdekte ik wel op het label dat je voor klachten over het A-merk naar precies hetzelfde telefoonnummer van de consumentenservice moest bellen, als bij het huismark. Zie je nou wel: precies dezelfde inhoud, wist ik triomfantelijk.

Waarom zou ik nog het duurdere merk kopen?

Het kan natuurlijk ook niet anders. De supermarkten laten die huismark-mayonaise, -jam, -appelmoes en wat al niet meer heus niet allemaal ergens anders maken. Dat komt vaak gewoon uit de fabriek van de A-fabrikant. Waarom het dan toch goedkoper is? Nou, omdat in zo'n huismark de kosten van reclame en marketing voor het A-merk, al die peperdure tv-spotjes etcetera, niet worden doorberekend. En wellicht zal de massa waarin het huismark wordt besteld ook een rol spelen.

Soms denk je meteen te zien dat het om hetzelfde gaat. De pinda-kaaspotten van bepaalde huismarken lijken wel verdacht veel op die van de allerlekkerste Calvé. De kleur van het deksel is net even anders, het etiket een beetje verschillend, maar de overeenkomsten zijn treffend. Niet dus. Als je thuis de proef op de som neemt en vergelijkt, blijkt er vaak wel degelijk verschil. De supermarkt misleidt ons in dat geval expres. Wil ons domme consument juist die suggestie geven, om zodoende het eigen product makkelijker te verkopen. Je ziet het bij thee, bij ont-

bijtkoek, appelmoes, candybars en wat al niet meer. Daar zijn zelfs wel rechtzaken over gevoerd.

Ik weet niet wat er is gebeurd tussen mijn supermarkt en Danerolles. Jaar in jaar uit bak ik op zondagochtend zes super-croissants van dit merk. Ik geef toe, dat de smaak niet uitzonderlijk is, maar binnen het gezin worden mijn activiteiten hooglijk gewaardeerd en het resultaat al acceptabel aanvaard.

Een paar maanden terug hebben de geelbruine blikken van de Franse fabrikant ineens plaats gemaakt voor witblauwe van het huismark. Geen keuze uit, nee gewoon in plaats van! In mijn naïviteit dacht ik: bladerdeeg is bladerdeeg. Nou vergeet het maar. In koor riep de hele familie dat deze smerig waren. Ik heb daarna nog een keer vergelijkend warenonderzoek gedaan. De echte Danerolles elders gehaald en tegelijk met het huismark de oven in. Een wereld van verschil. Mijn wekelijkse ritueel is door de supermarkt danig verstoord. Maar gelukkig blijkt de kaaswinkel om de hoek tegenwoordig op zondagochtend open. En die bakt zelf croissants. Nog veel lekkerder. ●

HH

HH

ARGUS Kosovo betaalt 7,50 voor staart van iedere straathond

© 2007 - René Leisink

A K Q J 10
Pokerspel

Rolf 'Ace' Slotboom
www.rolfslotboom.com

Beroemde quotes (9)

'Well, tomorrow's another day.'
John Hennigan, nadat hij op een zaterdagavond meer dan een miljoen dollar had verloren bij een high-stakes game in de Bellagio.

'I've raised with cards less attractive than what's in my toilet after I took a dump in it.'
Eén van de beste spelers ter wereld, Gus Hansen, analyseert zijn eigen, toch wel aparte speelstijl, waarbij hij vaak veel geld investeert met kaarten die dat op het eerste oog helemaal niet waard zijn.

'Last night I stayed up late playing poker with Tarot cards. I got a full house and four people died.'
Steven Wright.

'Life is like a game of poker. If you don't put any in the pot, there won't be any to take out.'
Jackie 'Mons' Mabley, bekend als de Dirty Old Lady Comedian, over het aloude principe dat je moet zaaïen om te kunnen oogsten - ook aan de pokertafels dus.

'Before you criticize someone, walk a mile in his shoes. That way, when you criticize him, you will be a mile away, and you will have his shoes.'
Chuck Humphrey.

'You show me a good loser and I show you a loser.'
De waarschijnlijk meest getalenteerde speler in de geschiedenis van het poker, Stu Ungar - iemand die naast zijn grote vaardigheid ook bekend stond als extreem onbeschoft aan de tafel, en bovenal iemand die

zijn verliezen met niet al te veel waardigheid droeg.

'Frying bacon is much like playing poker. In each, a pig must be slaughtered, and consumed by a superior being.'
Nogal plastische manier om te omschrijven dat poker een behendigheidsspel is, waarbij de goede spelers winnen van de kwalitatief zwakkeren.

'Poker is not a game where the meek inherit the earth.'
Bijbelse woorden om deze serie over poker quotes mee af te sluiten. Gesproken door David Hayano om aan te geven dat in het poker agressief en aanvallend spel loont - en voorzichtig, danwel timide, spel juist niet. ●

COLOFON

Dagblad De Pers is een uitgave van Mountain Media BV
Uitgever Cornelis van den Berg
Hoofdredacteur Ben Rogmans
Adjuncten Jan-Jaap Heij, Frank Poorthuis
Marketing Gert-Jan Laurman
Distributie Dick van Geemen
Commercieel directeur Jerrel Oron
Finance Ruud Swart
Office Sandra Klein
Internet Anton van Elburg
Druk Dijkman Offset Diemen, MGL Heerlen en NDC Leeuwarden

...
Dagblad De Pers is een onafhankelijke, gratis kwaliteitskrant die ca 240 keer per jaar verschijnt en verkrijgbaar is op NS-stations, in winkels, kantoren, in de horeca en op vele andere locaties.

HET WEER

Vandaag
De zon laat zich vandaag uitbundig zien en het blijft overal droog. Opnieuw komt de temperatuur op een recordwaarde uit met 25 tot 28 graden. Alleen in het noorden en uiterste westen van het land is het met 18 tot 23 graden minder warm. De wind waait hier vanaf koud zeewater.

Morgen
Er komt morgen weinig verandering in het weerbeeld. Het is opnieuw zonnig en met een meest matige noordoostenwind wordt het zomers warm. Wel blijft het kwik in het noorden en deels ook in het westen van het land achter, al komt ook hier de temperatuur ruim boven normaal uit.

WEERBERICHT NEDERLAND

bron: Meteo Consult / www.weer.nl

De Pers
Adres en mail

Anthony Fokkerweg 61
1059 CP Amsterdam
Tel. 020 - 3460560
Fax. 020 - 3460596

redactie@depers.nl
distributie@depers.nl
sales@depers.nl
marketing@depers.nl

Extremen van 27 april

hoogste max. temp.: 24,1°C in 1946
laagste min. temp.: -2,2°C in 1989

GRONINGEN
AMSTERDAM
VLISSINGEN
MAASTRICHT

Zonnik 25°C
Zonnik 27°C
Zonnik 27°C
Zonnik 22°C

ZWEEDS RAADSEL

1 2 3 4 5 6 7

infiltrant	onderwereld	in de war sturen	vlaktemaat	meteen
kaal	reuzenslang		zeegod	
		4		
roepen		roofdier		1
soort papegaai		schrik		
		soort hond	cilinderhoed	
		klap		
op-schepperig	sober vruchtbaar oord			genodigde
	6			
uithangteken			barium	
sniijwerktuig		2	dieren-geluid	
		beeld-raadsel		5
	7			
veerkracht		broedplaats		3

CRYPTOGRAM

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

HORIZONTAAL: 1. Als middenstander is hij klaar op de veiling (8); 4. Smerige humor in de vuilnisemmer (8); 6. Drink het met plezier! (4); 8. Projectiel om de poort overhoop te schieten (7); 9. De scherpe kant van een boterham (4); 10. Keurig bewijs voor een abonnement (8); 11. Desertie in de gang (8).

VERTICAAL: 1. Er zit bij herhaling een vogel in deze plant (6); 2. Gemeente in een dal (6); 3. Nietszeggende bewegingen (7); 5. Minimaal (7); 6. Plaatselijk mist men haar bij het onderwijs (6); 7. Prima aanwijzing voor een spits (6).

OPLOSSINGEN VAN GISTEREN

Cryptogram
HORIZONTAAL: 1. Misschot; 4. lutchters; 6. slot; 8. rij skeet; 9. spit; 10. rekkelijk; 11. overkant.
VERTICAAL: 1. Maleis; 2. schort; 3. heerser; 5. sterkte; 6. streek; 7. ticket.

Zweeds

-c-l-g-i-
barometer
-til-papa
kaf-sla-m
-c-paars-
populatie
-motet-si
abt-tsaar
-est-tule
MASCARA

Brainsnack

Met uitzondering van
getal 77798 kun je alle
getallen lezen als 89 90
9(1), 69 70(1), 28 29
3(0)....

7	6	3	2	1	4	9	8	5
5	8	1	9	6	3	7	4	2
2	4	9	5	7	8	3	1	6
6	3	5	8	2	7	4	9	1
8	7	4	1	9	5	6	2	3
1	9	2	3	4	6	8	5	7
4	5	8	7	3	2	1	6	9
3	1	6	4	5	9	2	7	8
9	2	7	6	8	1	5	3	4
6	2	3	7	9	4	1	5	8
8	7	4	1	5	6	9	2	3
1	5	9	8	2	3	7	6	4
4	3	7	5	6	2	8	1	9
5	8	1	9	4	7	6	3	2
2	9	6	3	1	8	4	7	5
7	6	5	4	3	9	2	8	1
9	1	2	6	8	5	3	4	7
3	4	8	2	7	1	5	9	6

7	6	4	2	8	1	3	9	5
5	3	1	7	4	9	8	2	6
2	8	9	3	5	6	7	4	1
3	9	5	1	2	8	6	7	4
8	7	4	6	5	1	3	9	2
1	4	6	9	7	3	2	5	8
4	5	3	6	1	2	9	8	7
6	2	8	5	9	7	4	1	3
9	1	7	8	3	4	5	6	2

BRAINSNACK

Schrap vijf vierkanten en vijf cirkels zodat je zowel horizontaal, verticaal als diagonaal maximaal één cirkel en/of vierkant overhoudt. De letters die overblijven vormen een woord. Welk woord zoeken we?

SUMBRERO

Kakuro® & Sumbbrero®

Bij onderstaande kakuro® vormen de getallen in de zwarte driehoekjes de som van cijfers van 1 tot en met 9, die horizontaal of verticaal in de aangrenzende vakjes worden ingevuld. De Sumbbrero® links is een drieweg-kakuro® waarbij de getallen in de driehoekjes de som vormen van cijfers, die verticaal of diagonaal in de aangrenzende witte vakjes moeten worden ingevuld. De 0 doet helemaal niet mee. Per som mag elk cijfer maar één keer voorkomen. Dus bijvoorbeeld: 4=1+3 of 3+1, maar niet 0+4, 4+0 of 2+2.

Kakuro® van gisteren

Sumbbrero® van gisteren

SUDOKU ★

PUZZELNR. 268 BELCODE: A B C

9	A	5	8	4	1			
		7	6				8	1
8		2				4	9	
		6	2	3	B			
				1	8			5
		3	5			7		
7	3			8	2			4
6		9			7		C	
	5					9	2	

SUDOKU ★★

			5			4	8	
	8	9				1	6	
5	1				6			
		1		3				
2			4				9	
	3		1	9	8	6		
3		5			7			
			3	8		2		
	7	2				6	3	

SUDOKU ★★★

	6			7		8	1	
2			3			7	4	
		8						
		3	6					7
5	9							
		1		5		4	2	
4								8
		5	9		6			

KAKURO® ★

Dagblad De Pers

SMS, STEUN NATIONAAL FONDS KINDERHULP en win gratis hotelovernachtingen

U kunt prijzen winnen met puzzelen in De Pers door de oplossing (belcode) van de sudoku met één ster per sms te versturen.

U dient uw oplossing als volgt per sms te versturen naar telefoonnummer 4040:

steun<spatie>kind<spatie>belcode

Een sms kost 60 cent. De opbrengst gaat na aftrek van directe kosten naar het Nationaal Fonds Kinderhulp.

Onder de goede inzenders worden dagelijks tien hotelcheques van 25 euro verloot. De hotelcheques zijn beschikbaar gesteld door sponsor World Hotel Cards. Met een cheque kunt u voordelig of gratis overnachten in talloze hotels in binnen- en buitenland.

- www.kinderhulp.nl
- www.worldhotelcard.nl

LEZERS COLUMN

mijncolumn@depers.nl

Het jasje

Frank Heinen

Ik had een jasje nodig. Ik had echt heel erg een jasje nodig. Zo'n colbertje waarvan iedereen zegt: dat is nog eens een mooi jasje. Zó'n jasje had ik nodig. Omdat ik van iemand die al een jasje had een tip had gekregen over een winkel waar ze jaszjes verkochten, begon daar mijn missie. Binnen hingen er tientallen aan hangers. Ze hingen geduldig te wachten tot ik ze zou kopen. Een onberispelijk geklede jongeman kwam glimlachend op me af. Of hij misschien kon helpen? Daarna taxeerde hij mijn romp, mat mijn armen op, ontdeed me van mijn jack en trok vervolgens het ene jasje na het andere uit de rekken.

Hij liet me ze eerst betasten, hielp me daarna in de mouwen en poesteerde me voor een spiegel. Er kwam een dame van onbepaalde leeftijd bijstaan. Ze keek kritisch naar het jasje dat ik door de jongeman omgehangen kreeg. Haar vuurrood gestifte lippen gingen nadenkend over elkaar, terwijl ze me nu van de zijkant opnam. Ze had nog altijd niets gezegd. De jongen en de dame fluisterden even, wezen af en toe in mijn richting en trokken me daarna gezamenlijk het colbertje weer uit. De jongen haalde weer een ander exemplaar tevoorschijn en paste het me aan. De dame knikte. 'Dit is hem', zei ze. Ik keek in de spiegel en dacht: vooruit dan maar. 'Het is een pak dus er hoort ook een

broek bij', glimachte de jongen. 'Tuurlijk, dacht ik, wat is nu een jasje zonder broek?' 'En je zoekt er ook nog een overhemd bij natuurlijk.' De vanzelfsprekendheid waarmee hij die woorden uitsprak, maakte me onzeker. Misschien hoorde hier indeedaard een speciaal soort overhemden bij. Vijf minuten later had ik er een. Aan de kassa deed de dame nog een laatste poging. 'Had je er al sokken bij?' We hebben hele fraaie bijpassende sokken. Italiaans en handgemaakt.' 'Jawel', zei ik. 'Ik heb al sokken. Daar heb ik juist dit pak bijgezocht.' En ik vluchtte de winkel uit.

De Pers. Elke werkdag gratis bij 375 Bruna winkels.

bruna

GADGET

DE MULTI PHONE

www.nokia.nl

... Het nieuwste parapedaardje van Nokia, de N95, mag geen telefoon heten. Nokia noemt het een 'multi-mediacomputer'. De meeste makers van mobieltjes hebben het liever over een 'smartphone', een telefoon die net wat slimmer is; Nokia daarentegen mikt op klanten die geen jeuk krijgen van een computer in hun zak.

Een computer is een universeel apparaat, en de N95 dus ook. Het is een telefoon, met agenda en adresboek, een mp3-speler, een fototoestel (gaap) en een videocamera, maar ook bijvoorbeeld een internetfunctie en gps-navigatie. Al die functies zijn op een spectaculaire manier geïntegreerd. Dat betekent onder andere

Digitale dingen

door Herbert Blankesteijn

dat je gemaakte foto's en filmpjes met een paar toetsaanslagen kunt uploaden naar een weblog zoals Flickr of Hyves, en dat de kaartinformatie in het navigatiesysteem altijd up to date is. De N95 zit vol slimme vondsten. Het scherm kun je ten opzichte van het lichaam van de telefoon twee kanten opschuiven. De ene kant op, en het telefoontoetsenbord verschijnt. Het beeldscherm krijgt dan een standaard formaat en de agenda-informatie wordt zichtbaar. De andere kant op, en de afspelknoppen voor muziek, foto's en video doemen op. Automatisch krijgt het scherm een liggend formaat, ideaal voor foto's en video. Een ander fijn detail is dat je de N95 direct op een tv kunt aansluiten. Of op een beamer - powerpoint-software is ingebouwd.

Gaan telefoons in de toekomst informatie geven over restaurants dichtbij 'hier'? In de N95 is het realiteit, al kan de lijst wel aanvulling gebruiken (in een woonkern vlakbij een grote stad waren geen horecagelegenheden en geen winkels vindbaar) en moeten meer zaken met hun telefoonnummer worden vermeld, zodat je ze met één druk op de knop kunt bellen.

Waar Digitale Dingen niet aan kan wennen is het invoeren van tekst met die akelige telefoontoetsen. In het geval van de N95 zitten ze bovendien erg dicht bij de onderkant van het apparaat. Dat typt erg onhandig met één duim. Sms-tijgers hebben hier mogelijk geen last van. Verwant punt: voor websurfen op een mobiel apparaat is een aanraakscherm echt handiger dan met cursortoetsen van link naar link springen.

De N95 beschikt over de snelste vorm van mobiel internet, hsdpa. Sluit daarom een data-abonnement af voor een vast bedrag per maand, anders loopt de rekening snel op. Pas ook op met dataverkeer in het buitenland. De N95 zelf kost bij het duurste abonnement zo'n 200 euro.

VIDEO

YOUTUBE KILLER

www.ustream.tv

... 'This is huge,' schrijft het blad Wired over Ustream, een nieuwe videodienst. We zouden te maken hebben met een 'YouTube Beater'. YouTube en zijn soortgenoten bieden het publiek de mogelijkheid kant-en-klare video'tjes te uploaden; Ustream stelt iedereen in staat live uit te zenden. Gratis.

Dat is nogal wat. Tot voor kort moest je voor live video beschikken over speciale apparatuur (bijvoorbeeld een camera die direct op het netwerk kan worden aangesloten) of software. Om maar te zwijgen van een plekje op een server, want als je publiek groeit, kun je het met je burgermans-adsl snel schudden.

Ustream verandert dat. Je sluit een account af, hangt een webcam aan je pc, je klikt in je persoonlijke pagina bij Ustream op 'Play Live' en je zendt uit. Digitale Dingen heeft het geprobeerd en het werkt. Het is daarnaast mogelijk opnamen te maken en deze direct bij Ustream op te slaan. De opnamen kun je daarna naar keuze delen met iedereen, alleen met een verzameling vrienden, of met niemand.

Of live-uitzendingen net zo in de smaak zullen vallen als de clipjes van YouTube zal moeten blijken. Zeker is dat het erg leuk is om te proberen. Of je het volhoudt (uitzenden dan wel kijken) merk je vanzelf.

CYBERCRIME

NEP-FILES CREËREN

http://tinyurl.com/34emzf

... Twee Italiaanse hackers hebben een manier gevonden om bepaalde navigatiesystemen te voorzien van valse informatie. Het gaat om apparaten die recente gegevens over files en dergelijke halen uit het radiosysteem rds (radio data system). Rds is ook verantwoordelijk voor de tekstmeldingen in het venster van autoradio's. Het is een soort tekst voor de radio.

De Italianen, Barisani en Bianco, hebben de codes in het rds-sigitaal ontcijferd. Daardoor weten ze nu hoe ze een navigatiesysteem kunnen wijsmaken dat er een 'luchtramp' aan de hand is, maar ook een 'bommelding' of een 'terroristisch incident'. Ook bleken er codes te zijn voor een 'parade' en een 'stierengevecht'. Met een gewone fm-zender is deze informatie in een straal van vijf kilometer te verspreiden. Met een richtantenne kan

ook één voertuig op de korrel worden genomen. De hack maakt gebruik van de zwakte dat de bron van de rds-informatie niet wordt gecontroleerd. Barisani: 'We kunnen files creëren, slecht weer, volle parkeerplaatsen, ongevallen, werkzaamheden en noem maar op.'

Niet alle navigatiesystemen zijn vatbaar. De oudste apparatjes kunnen geen actuele informatie opnemen, alleen updates van kaarten. Rds is een bijna verouderd systeem: TomTom bijvoorbeeld is bezig over te gaan op een nieuwe methode met de mobiele datatechniek gprs. Die is naar verwachting veiliger, althans niet vatbaar voor deze hack.

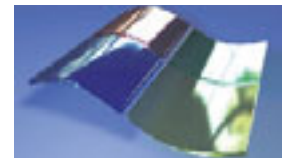
SOFTWARE

GRATIS WINDOWS

http://tinyurl.com/2crkjs
nl.linux.org
www.openoffice.org

... Nou ja, bijna gratis. Bill Gates heeft in Beijing aangekondigd dat Microsoft een speciaal softwarepakket op de markt brengt voor overheden en studenten in opkomende markten. Het pakket zal onder andere Windows XP Starter Edition bevatten, een gehandicapt soort Windows, en Office Home 2007. De prijs: drie dollar.

Dat is een wonderlijke actie van Microsoft, dat eerder aan de Starter Edition van XP een prijskaartje hing van 30 dollar. Drie dollar is te vergelijken met de prijs waarvoor dergelijke cd's door softwarepiraten in de Derde Wereld worden aangeboden. Aangenomen wordt dat Microsoft hiermee wil voorkomen dat ontwikkelingslanden massaal kiezen voor het gratis Linux en gratis kantoorsoftware als OpenOffice.

Detail: ook in 'opkomende markten' zijn mensen niet dom, en zullen ze snel begrijpen dat met name XP Starter Edition geen partij is voor Linux, en ook niet voor een illegale echte Windows.

KORT

Myspace zoekt digitaal naar presidentskandidaat

Myspace gaat in samenwerking met reality tv-producent Mark Burnett een programma maken waarin de winnaar 1 miljoen dollar krijgt voor een presidentscampagne in de Verenigde Staten. Vanaf begin 2008 wordt de televisieshow Independent uitgezonden. De winnaar van de show mag het gewonnen geld niet houden, maar moet het gebruiken voor zijn presidentscampagne. Tijdens de show kunnen kijkers in een interactieve 'town hall' op Myspace de kandidaten beoordelen.

Speelgoedsneaker NIKE'S HIPPE ROBOTSCHOEN

Just do it, is het motto van Nike. Dat zullen ze ook wel gedacht hebben toen ze bezig waren met een robotschoen. Nike heeft een ultrahippe sneaker ontworpen, die je helaas niet kunt dragen, maar die wel om te toveren is tot een gave robot. Om de robot in volle glorie te zien, moet je de hele schoen openklappen. Het idee voor deze robotschoen kwam van een Japanse speelgoedmaker. Voor slechts 22 dollar zijn uw kinderen erg zoet.

Onze prinses VORSTELIJKE NAVIGATIE TIJDENS KONINGINNEDAG

Voor de koningsgezinden onder ons heeft Tom Tom een leuke actie bedacht. TomTom biedt van 26 april tot en met 10 mei de mogelijkheid om de stem van 'Onze Prinses', gratis te downloaden vanaf de website. Deze 'Maxima-imitatie' zal je met haar vorstelijke stem begeleiden naar alle leuke oranje hotspots in het land. Naast de stem van 'Onze Prinses' kun je je in de auto ook laten leiden door 'De Coach' of John Cleese.

PlayStation Eye
Sony komt deze zomer met een opvolger van de EyeToy, de PlayStation Eye. De camera is voorzien van een grotere microfoon.

Aforisme
'De computer is alleen maar een enorme uitleenbibliotheek van de geest.'
Laurence Durrell

Koud achter de computer
Goed nieuws voor dorstige computeraars. De USB Beverage Chiller is een klein koelplaatje dat via de USB-poort van de computer een drankje koelt tot maximaal 7 graden. Brrr.

WWW.QUEENDANCE.NL

Hét complete uitgaansoverzicht voor Koninginnennacht en Koninginnedag
Deze agenda is uitgebracht door Club Judge - hét officiële keurmerk voor clubs

Amsterdam

Museumplein
12:00 - 22:00 uur
- Within Temptation
- Simon Webbe
- Jekyll & Hyde
- DJ Jose
- Roy Gates
- Liz Kay
- Sharon
- Alex
- Fouradi
- R.O.O.M
- Dennis
- Di-rect
- VanVelzen
- Gerard Joling
- Iise Delange
- DJ Porny
- I.O.S.
- XYP
- Krezip
- Nick & Simon
- Lange Frans en Baas B
- John Marks
- The Partysquad
- Jaymen
- Milk Inc
- DJ Jean
- Gebroeders Ko
- Yes-R
- Brace
- Het Feestteam

Apeldoorn

Brinkpark
9:00 - 18:00 uur
- Randy Katana
- Boozyler
- Panic
- Denian Glenn
- Volkmar
- Daemon
- Mnemesis

Arnhem

Korenmarkt
14:00 - 00:00 uur
- Cuzco
- Don Diablo
- Patrx
- Ron Stuts
- Sidney Samson
- Bruze
- Eric van Kleef
- Franky Rizardo
- Jelmer
- Ken East Coast BoogieMan USA

Breda

Grote Markt
14:00 - 23:00 uur
- DJ's cafe SamSam en Gold
- Jan Loomans
- Fidel en Castro
- Funkerman

Den Bosch

Nachtlegeaaislaan in Casinotuin
13:30 - 21:00 uur
- Sidney Samson
- Damian Lee
- Jørgenson

Dordrecht

Spuiboulevard
13:00 - 21:00 uur
- Bart Claessen
- Benny Rodrigues
- Marco V
- Jean
- Ferry Corsten

Eindhoven

Catharinaglein
12:00 - 00:00 uur
- Laidback Luke
- Sidney Samson
- Skitzofrenix
- Carmen Glenn
- Jordy Lishious
- Jochen Miller
- Marco V

Maastricht

Stadspark
12:00 - 22:00 uur
- Maze
- Funkmonster
- Lez Arts Du Soleil
- The Bluescrowns
- Gazoline
- Zoepier
- Electric City
- D.E.M.

Nijmegen

Hunnerpark
14:00 - 00:00 uur
- Avalena
- Members of Marvelas
- Coparck
- Milla Vila
- Green Hornet
- Woost
- Hasselhoff
- The Biarritz Biys
- Zo Moeilijk

Noordwijk aan Zee

De Grent
13:00 - 22:00 uur
- KUS
- Karma's Kitchen
- De Noordwijkse André Hazes
- The Beatles Revival Band
- De Stevige Staartmannen
- Sjampan
- Quite Simple
- DJ Eduardo Ramirez
- DJ/MC Goodgrip

Rotterdam

Parkeerterrein De Kuip
14:00 - 20:00 uur
- Benny Rodrigues
- Tom de Neef
- Lucien Foort
- Peter Gelderblom
- Sam Rafael

Tilburg

Korte Heuvel
12:00 - 23:00 uur
- Spencer
- Benjamin Bates
- Marcel Woods
- Maurice Delgado
- Jordy Lishious

Utrecht

Domplein
12:45 - 18:00 uur
- Don Diablo
- Chuckie
- Benny Rodrigues
- Sidney Samson
- Chris Rox
- Joshua Walter
- Martin Pieters

CLUBAGENDA

clubjudge.com

ZATERDAG 28 APRIL

CLUBEXTREMA

Club Rembrandt, Eindhoven
22:00 - 04:00 uur
VVK 15 euro / DVK 17,50 euro

House, electro, minimal, techno
Demi, Desyn Masiello, Omid 16B, Sander Baan, Speedy J, Makks, Ru-D

WWW.CLUBREMBRANDT.COM

ZONDAG 29 APRIL

STOUT

The Palace, Groningen
23:00 - 06:00 uur
VVK 12,50 euro / DVK 15 euro

House, eclectic
Sébastien Léger, Porno DJ, Marcella, Chocolate Brown, Ruëll, MC Lady Bee

WWW.THEPALACE.NL

ZONDAG 29 APRIL

Maassilo, Rotterdam
23:00 - 05:00 uur
VVK 25 euro / DVK 35 euro

House, electro, disco, urban
Eric Prydz, Benny Rodrigues, Don Diablo, Joey Daniel, Chuckie, Flexican

WWW.MAASSILO.COM

MAANDAG 30 APRIL

Garenmarkt, Leiden
14:00 - 22:00 uur
Gratis

Trance, progressive, house
Armin van Buuren, Erick E, Fedde le Grand, Franklin

WWW.ARMADAEVENTS.COM

MAANDAG 30 APRIL

Odeon, Amsterdam
11:00 - 04:00 uur
10 euro (vanaf 21:00)

House, urban, eclectic
Emjay, Miss Monica ft Miss Bunty, Trevor Fung, Party Squad

WWW.ODEONTHEATER.NL

Koninginnedag in Barcelona

De Spaanse bar Zelig in Barcelona doet ook aan Koninginnedag. De Nederlandse eigenaar doopt de bar voor één dagje tot oranje-kroeg.

Warmloperje Queens Night

Om alvast een beetje in de chauvistische stemming te komen zou je nog een kaartje moeten scoren voor Frans Bauer in Ahoy vandaag.

Chapeau Majesteit

Ontwerpster Ingeborg Steenhorst heeft de etalage-expositie in Den Bosch over hoofdtoeien geïnspireerd op invloedrijke vorstinnen. Speciaal voor Beatrix' bezoek de dertigste titel: 'Chapeau Majesteit'.

Wielrennen De helse Luik-Bastenaken-Luik van 1957

Slechts zes renners haalden de finish

Zondag staat de klassieker Luik-Bastenaken-Luik op het programma. De editie van 5 mei 1957 was ijzig koud en kende twee winnaars.

Micha Peters
AMSTERDAM

Zondag klimmen de renners in de pedalen voor de Ardense wielerklassieker Luik-Bastenaken-Luik. De meteorologen verwachten prachtig weer: 23 graden en zonnig. Dat is wel eens anders geweest. Vijftig jaar geleden, op 5 mei 1957, was het bar koud. Regen, wind, hagel en zelfs sneeuw teisterden de renners. Dat was al eens eerder het geval geweest in 1919, maar de editie van '57 kende nog een verrassing: twee renners werden uiteindelijk tot winnaar uitgeroepen. Dat was de eerste en tevens laatste keer dat dat is gebeurd.

Roerloze koe als toeschouwer

Er hing die ochtend van de 5e mei 1957 al voor de start een ijzige mist en daarom besloten veel renners er maar een rustdag van te maken. 135 ingeschreven renners bleven in het warme hotel achter, waaronder bijna alle primadonna's van de ambitieuze ploeg Faema Guarra van wereldkampioen Rik van Looy. Alleen een zekere Germain Derycke uit die ploeg verscheen aan de start. Uiteindelijk vertrokken er 107 renners.

Na een paar uur koersen veranderde de regen geleidelijk in natte sneeuw en later zelfs in vaste sneeuw. De hellingen werden wit en het zicht steeds slechter. In de weiden waren de trieste roerloze koeien de enige toeschouwers. Na Laroche waren er van

de 107 mannen al 51 afvallers geregistreerd. De oudsten onder hen dachten terug aan die Luik-Bastenaken-Luik van 1919: twee uur hadden ze de race toen stilgelegd om de renners een warme maaltijd te laten gebruiken. Slechts zes doorzetters bereikten in de vallende nacht de finish. Er was toen geen enkele toeschouwer bij de aankomst! De Luikenaren lazen de naam van de winnaar pas de volgende dag in de krant.

Verdubbelde proviand

Terug naar 1957. Na 77 kilometer ontsnapte een groepje van zes renners aan de greep van het peloton. Na de langverwachte ravitaillering bij Houffalize, waar men op het uitstekende idee was gekomen de bidons met warme dranken te vullen en de inhoud van de proviandzakken te verdubbelen, gingen de elementen echt tekeer. Regen, hagel, sneeuw en wind geselden de ruggen van de renners. Af en toe brak er een bleek zonnetje door, maar dat bracht geen verlichting. De renners gingen door als automaten, afwezig voor zich uit starend. Toen kwam de beslissende wending van de koers. De spoorwegovergang van Cierreux ging dicht, net op het moment dat een aantal renners, waaronder de Belg Germain Derycke, uit het peloton was ontsnapt. Het groepje bestond naast de Belg uit twee Italianen en een Fransman.

De twee Italianen en de Fransman sprongen zonder een moment van twijfel over de slagboom, want dat was in Frankrijk en Italië toegestaan. Maar niet in België. Derycke aarzelde, maar volgde uiteindelijk toch. De achtervolgers moesten twee minuten

wachten voor een passerende goederentrein. Derycke wist zijn medevluchtters van zich af te schudden (die uiteindelijk op grote achterstand binnenkwamen en niet meer meestreden om de ereplaatsen) en reed alleen op de finish af. Hij won met 2,46 minuten voorsprong op de nummer twee. Daarna werden de achterstanden enorm en slechts 27 helden volbrachten deze krankzinnige koers. Frans Schoubben (ook een Belg) werd tweede. Hij diende een klacht in bij de organisatie vanwege de geschiedenis bij Cierreux.

Derycke verdedigde zich later: 'Het is waar', bekende hij: 'Er was geen controle. Ik kreeg de zenuwen. De andere drie waren er ook overheen gesprongen. Ik ben ze achterna gegaan...'

Oncomfortabele positie

Maar toen Schoubben op aanraden van zijn ploegleider zijn aanklacht introk, werd de koersleiding in een oncomfortabele positie geplaatst. Wat te doen, nu zij getuigenissen verzameld hadden die hun verplichtten streng op te treden? Germain Derycke bracht zelf de oplossing. Hij nam zijn fraaiste pen ter hand en suggereerde om Schoubben ex-aequo te klasseren. Deze elegante geste werd door de wedstrijdleiding overgenomen: 'Onder buitengewone omstandigheden nemen wij buitengewone maatregelen', legde de heer Arnold Standaert, voorzitter van de jury, uit. Zo kende Luik-Bastenaken-Luik, na een bijna wanhopige strijd tegen de elementen en een spoorboom, dus twee Belgische winnaars: Germain Derycke en Frans Schoubben. ●

De renner Bobet (links) en de latere winnaar Derycke tijdens de helletocht

Wat vindt u van **De Pers**?

Doe mee aan onze enquête en maak kans op fantastische prijzen!

Onder de respondenten verloten wij een volledig verzorgd Europees F1-weekend als gast van het Spyker-team.

Niet zo'n Formule 1-fan? Kies dan een verwenweekend in een luxe resort.

Daarnaast geven wij ook nog eens 10 jaarabbonementen op Dagblad De Pers weg.

Ga naar www.depers.nl en vul de enquête meteen in!

American football Drew Olson komt om te winnen

'M'n beste jaren moeten nog komen'

Voor wie de NFL, de eredivisie van het American football, wil bereiken, is Amsterdam een goede tussenstop. Zo ook voor Drew Olson, de nieuwe quarterback van de Amsterdam Admirals. Morgenavond speelt het team zijn derde wedstrijd.

Jeroen Gunter
AMSTERDAM/UTRECHT
***

Wie de lobby van het NH-hotel in Utrecht binnenkomt, loopt recht tegen een grote poster van Kurt Warner aan. 'Have another great season' staat er boven een foto van een werpende Warner, tegenwoordig spelend in de NFL voor de Arizona Cardinals. De oud-quarterback van de Amsterdam Admirals is een voorbeeld van hoe de weg naar succes via Amsterdam naar de NFL kan leiden. In 1998 belandde Warner, ex-vakkenvuller, in Amsterdam en werd prompt de beste quarterback van Europa. Hij verdiende een contract in de NFL en won twee keer de Superbowl, het wereldkampioenschap American football.

Het hotel is voor de drie maanden de thuisbasis van de Amsterdam Admirals. De een na de andere Admiralsbeere schuifelt op slippers door de lobby, verderop zitten zakenmensen strak in pak te lunchen. Het is twee dagen voor de eerste thuiswedstrijd van de Admirals en Drew Olson (24), de nieuwe quarterback zit ontspannen op de bank. De eerste wedstrijd tegen Frankfurt Galaxy is met 30-16 verloren gegaan, maar Olson heeft het verlies al verwerkt. Het is een ongeschreven regel in het American Football dat er maar 24 uur wordt getreurd over een verloren wedstrijd.

Met zijn capuchontrui van de Admirals en een petje op zijn hoofd zit

Olson er uit als een standaard-footballspeler die wij kennen van de verschillende high-schoolseries zoals Beverly Hills 90210. Olson is als quarterback de aanvalsleder, de belangrijkste man van het team. Dat is ook uitgedrukt in het salaris: alle spelers van de Admirals verdienen hetzelfde, alleen de quarterback krijgt meer. Hoeveel, dat wil de club niet zeggen.

Olson is maar met één doel naar Amsterdam gekomen: een contract verdienen in de NFL. En als dat er onverhoopt niet inzit. 'Dan ga ik in het onroerend goed.'

Mazzel nodig voor NFL

Om de NFL te halen, is goed zijn niet goed genoeg. Je moet ook geluk hebben. Met een beetje mazzel had Olson al in de eliteleague gespeeld. Tijdens zijn periode in de college-league brak hij vele records en werd hij door critici 'de meest onderschatte quarterback van het land' genoemd.

Waarom hij toch niet door een NFL-team is gekozen, weet hij niet precies. Hij kan het alleen maar gissen. Er is niet zo veel plek voor quarterbacks in de NFL, ieder team kan er maar één opstellen, dat zou er mee te maken kunnen hebben. 'Ik had tweede en derde quarterback kunnen zijn in de NFL, maar ik wil de eerste worden.' Olson staat op, hij moet naar een wedstrijdbespreking. Daar worden videobeelden van de tegenstander geanalyseerd.

'We kijken vooral veel video', vertelt hij. 'Op die manier proberen we op het spel van de tegenstander in te spelen.' American football is vooral een strategisch spel, dat veel inzicht vereist. 'Sommige mensen denken dat footballspelers dom zijn, maar het tegendeel is waar.'

Olson kwam met één doel naar Amsterdam: een NFL-contract. ERNST SEABER

De eerste thuiswedstrijd van Olson is niet wat hij ervan verwacht had. De quarterback begint goed, mede dankzij hem weten de Admirals in hun eerste aanval een touchdown te scoren, daarna zakt het spel in. Olson heeft het moeilijk, hij kan niet de worpen maken die hij wil en wordt

een paar keer hard tegen de grond gewerkt door de mannen van Rhein Fire. Als Olson de bal krijgt kan hij hem vaak niet kwijt bij teamgenoten. Amsterdam verliest met 10-16.

Na de wedstrijd zit Olson op de pijnbank in de kleedkamer van de Admirals. De verzorger masseert zijn

schouder en vraagt waar hij pijn heeft. De teleurstelling druipet van zijn gezicht. 'Het is frustrerend om weer te verliezen.' Olson staat op van de bank en strompelt richting de douches. 'Waar het precies aan ligt dat we vanavond verloren hebben?'

De quarterback haalt zijn schouders op. 'Ik weet het niet. De wedstrijd was goed, de aanval niet.'

Volle stadions

Op zijn elleboog zit een straaltje opgedroogd bloed. 'It was a rough game.' Was hij zenuwachtig voor de wedstrijd? Olson lacht. 'Natuurlijk niet, ik heb in stadions voor 95.000 man gespeeld.' Ondanks dat er al twee wedstrijden verloren zijn, is er geen reden voor paniek. 'We spelen nog acht wedstrijden, er kan nog veel gebeuren.'

De woensdag na de verloren thuiswedstrijd trainen de Admirals op een veld in Utrecht Overvecht. Aan het eind van de training trekken sommige spelers nog een sprintje. Olson niet, hij staat te praten met een teamgenoot. De quarterback zegt uit te kijken naar de wedstrijd van morgen. 'Altijd als ik heb verloren, verheug ik me op de volgende wedstrijd, dan kan ik het weer goedmaken.'

Als hij zijn helm afdoot, valt op dat hij een baardje heeft laten staan. Bijgelooft? 'Nee, dat is voor mijn helm. Als ik me scheer, gaat het irriteren.' Olson praat nog even over de wedstrijd van afgelopen vrijdag, hij vindt dat zijn spel beter kan, beter móet om zijn doel te bereiken. 'Maar ik ben nog jong. De meeste footballspelers worden slechter naarmate ze ouder worden. Bij quarterbacks is het andersom, die worden beter. Mijn beste jaren liggen nog voor me.' ●

Eredivisie

FC Groningen weet Erik Nevland langer aan zich te binden

Novum/ Redactie sport
AMSTERDAM
***

Erik Nevland heeft zijn contract bij FC Groningen met twee jaar verlengd. De Noorse spits blijft nu in ieder geval tot medio 2010 in Groningen. De huidige overeenkomst van de 29-jarige speler liep tot medio volgend jaar. Nevland kwam in november 2004 van het Noorse Viking FK naar Groningen. Hij speelde 78 competitiewedstrijden voor Groningen, waarin hij 37 keer scoorde.

Onlangs keerde hij ook weer terug in de nationale selectie van Noorwegen, Nevland speelde tot nu toe drie interlands. Manager technische zaken Henk Veldmate is content: 'Het mag duidelijk zijn dat voor een speler van het kaliber Nevland altijd belangstelling bestaat. Wij vinden echter dat Erik is uitgegroeid tot een boegbeeld van de club.'

Veldmate heeft niets dan lof: 'Naast zijn pure voetbalkwaliteiten en scorende vermogen, zijn z'n niet aflatende inzet, strijdlust en instel-

ling een voorbeeld voor de rest van de ploeg.' Nevland wilde in eerste instantie zijn contract, dat tot medio 2008 liep, niet verlengen. Hij wilde eerste zien hoe de club en het team zich zouden ontwikkelen. Daar is hij tevreden over. Nevland: 'FC Groningen was voor mij de eerste optie om de komende jaren te voetballen. Ik heb ambities en ik wilde van de club weten of zij die ook hebben. Dat blijkt het geval te zijn. Alles en iedereen rond de club geeft mij een heel goed gevoel.' ●

Erik Nevland (r) heeft het naar zijn zin bij FC Groningen. GUUS DOUBBELMAN/HH

KORT

Toestand van Maradona nog steeds stabiel

De toestand van Diego Maradona is nog steeds stabiel. Dat liet de psychiatrische kliniek waar de Argentijnse oud-sterspeler sinds zaterdag wordt verzorgd weten. Plusje wordt in de kliniek verder behandeld voor zijn alcoholverslaving. Maradona lag de afgelopen maand in twee ziekenhuizen omdat hij door overmatig eten, drinken en roken last van geelzucht had gekregen. Zaterdag werd Maradona voor een verdere behandeling naar een psychiatrische kliniek overgebracht.

Spits binnenkort onder het mes SEIZOEN VOORBIJ VOOR CECILIO LOPES

Cecilio Lopes moet zich al op volgend seizoen richten. De aanvallers van Sparta scheurde woensdag op de training een achillespees. De van sc Heerenveen gehuurde spits moet binnenkort onder het mes. Het is nog niet duidelijk hoe lang zijn herstel gaat duren. Lopes werd in de winterstop door Heerenveen van FC Dordrecht overgenomen. De toenmalige topscorer van de Eerste Divisie werd daarop direct door de Friezen aan Sparta verhuurd.

Mondeling akkoord met aartsrivaal 'JAVIER SAVIOLA AKKOORD MET REAL MADRID'

Voetballer Javier Saviola speelt volgend seizoen mogelijk bij Real Madrid. De 25-jarige aanvallers van FC Barcelona bereikte deze week een mondeling akkoord met de Madrileense aartsrivaal. Dat meldde de Spaanse sportkrant *Marca* gisteren. Het contract van de Argentijn bij de club van trainer Frank Rijkaard loopt in juni volgend jaar af. Saviola verhuisde vijf jaar geleden van River Plate in zijn vaderland Argentinië naar Barcelona.

HH

Afrikaans sportnieuws

De Spaanse coach José Martínez wordt bondscoach van Gambia. Dat heeft de Gambiaanse voetbalbond gisteren bekendgemaakt.

Real Madrid heeft spijt (1)

Real Madrid-technisch directeur Predrag Mijatovic heeft spijt dat hij David Beckham naar de LA Galaxy heeft laten gaan.

Real Madrid heeft spijt (2)

'Terugkijkend realiseer ik me dat het fout is geweest dat we zaken niet hebben uitgesproken', zegt Mijatovic op de website van de Engelse krant *The Sun*.

Voetbal Excelsior-trainer Lokhoff: 'Wij zullen onze huid duur verkopen'

Geen trek in rol als figurant

Excelsior, Willem II en Vitesse dienen dit weekend als kanonnenvlees in de titelontknoping tussen AZ, Ajax en PSV. Hun trainers hebben geen trek in een rol als figurant.

Remco Janssen

Iwan Tol
ROTTERDAM/AMSTERDAM/ARNHEM
...

Sportpark Woudestein baadt in de lentezon. Op het hoofdveld neemt trainer Ton Lokhoff zijn selectie onder handen. Maar liefst drie camera's ploegen zijn uitgerukt om deze training vast te leggen.

Op de tribune, in de schaduw, zit een legertje schrijvende pers. Simon Kelder, de directeur, komt even poolshoogte nemen. Normaal gesproken is het rustig in Kralingen, maar deze week was eventjes alles anders. 'Alleen al gisteren ben ik 48 keer gebeld met de vraag of ik nog kaarten heb. Best vervelend om al die mensen telkens te uiten te stellen', aldus Kelder.

Twee supporters van Excelsior staan langs de kant van het veld, Ferdi en Leon. Ferdi draagt zelfs een Excelsior-shirt. Beiden hebben ze deze competitie bijna geen wedstrijd gemist. Zondag zitten ze gewoon op de tribune.

In tegenstelling tot vele andere Rotterdamse fans, die hun kaartje via Marktplaats.nl hebben verkocht. 'Ik heb voor de grap mijn seizoenskaart op internet gezet om te kijken wat er zou gebeuren', vertelt Leon. 'Wat denk je? Meteen al een bod van 420 euro. Toch heb ik niet getwijfeld. Je bent supporter of je bent het niet.'

Dennis van Wijk, trainer van Willem II, zit thuis met een jengeldend kind. Met verbazing heeft hij de voorbije dagen alle uitspraken aangehoord. Willem II en Excelsior mogen wel even als kanonnenvlees dienen voor Ajax en AZ. Op 'n Amsterdams:

Supporters van AZ '67 vieren het kampioenschap van 1981, de laatste en enige landstitel. PICS UNITED

'Ik trek mij daar helemaal niks van an'.

Appeltje te schillen

In de mediagekte rond het voetbal slaat de ene trainer de andere met alsmaar straffere teksten om de oren. Van Wijk begeeft zich liever in de luwte. 'Ik heb niet zo gauw een oordeel'. Zoals over Martin van Geel, oud-technisch directeur van Willem II en AZ, die nu bij Ajax roept dat de Tilburgers met dubbele cijfers geklopt gaan worden.

Van Wijk heeft hij wel nog een appeltje te schillen met Ajax. De trainer, in een grijs verleden splend voor de

Amsterdammers, vond het maar wat mooi om de Arena te mogen betreden als oefenmeester. Familie, vrienden, ze zaten op de tribune. Wat zo mooi kon zijn, werd een deceptie. Ajax vernederde de Tilburgers met 6-0. 'Ik heb daar een heeslechte smaak van in mijn mond gekregen'.

Maar zondag in Tilburg verwacht Van Wijk een feestje. De club is veilig, daarbij vindt de manifestatie 'Willem II Zing!' plaats vóór de aftrap. 'Ja, we gaan lekker zingen in het stadion', lacht Van Wijk. 'Je weet wel, van die liedjes uit Brabant, Guus Meeuwis en zo'. In totaal passeren vijf populaire meezingers de revue. Bier is voor één

keer toegestaan op de tribune: om de kelen te smeren.

Ferdi en Leon verwachten niet dat AZ zondag de landstitel gaat verspeelen. 'Het wordt een moeilijke wedstrijd. Bovendien richten wij ons op de play-offs om in de Eredivisie te blijven. Dat is belangrijker dan de wedstrijd van zondag'.

Gortdroog

Toch krijgen de Alkmaarders de zege niet cadeau, zegt Ferdi. Neem alleen al de aparte omstandigheden op Woudestein. Hij wijst op de grasmat. 'Gortdroog'. En Leon vult aan: 'Het veld is ook het kleinst van het alle Ere-

divisieclubs, 68 bij 102 meter. De standaardafmeting is 90 bij 120 meter'. Simon Kelder loopt langs: 'De afmetingen van het veld zijn gebaseerd op de begrotingen, haha...' En reserve-doelman Theo Zwarthoed: 'Op die manier besparen we benzine uit voor de grasmaaier'.

Desondanks gaat iedereen ervan uit dat de Alkmaarders eenvoudig zegeviere van Woudestein. 'Dat bedoelde ik nou', zegt Van Wijk, verwijzend naar alle onzin die hij de laatste weken hoorde over de ontknoping. 'Ik denk dat Excelsior bewezen heeft dat het moeilijk te bespelen is. Topclubs als Ajax en PSV hebben al een keer hun tanden op Excelsior stukgebeten'.

De laatste weken kenmerkt de competitie zich sowieso al door verrassingen, merkt Vitesse-trainer Aad de Mos op. 'Dus de laatste wedstrijd zou het ook zo kunnen zijn'. Hoe vreemd het moge lijken, ookal staan AZ en Ajax er beter voor. PSV heeft nog een kans. De Mos: 'Vanaf minuut één gaan hun supporters met het radootje zitten. Dus elke uitslag die binnenkomt, merk je op de tribune. Maar, dat is onze zaak niet', zegt De Mos streng. 'Wij gaan naar Eindhoven toe om te winnen'.

Geweten

Zwarthoed werd dit seizoen van AZ gehoord, maar moet vertrekken bij Excelsior. Met zijn voormalige teamgenoten heeft hij deze week veelvuldig contact gehad. 'Ze lopen allemaal te zeuren om kaartjes'. En er zijn de gebruikelijke steken onder water. 'Ze schrijven dingen als: 'Theo, jij wilt toch niet op je geweten hebben dat AZ geen kampioen wordt? Laten we het houden op kleine bedreigingen, haha'.

Volgens Lokhoff hoeft niemand zich zorgen te maken dat Excelsior niet zijn best zal doen. 'Als AZ kampioen wil worden, dan moeten ze dat toch eerst hier waarmaken. We zullen onze huid duur verkopen'.

Van Wijk maakt zich gaan op voor een pittige ontmoeting tegen Ajax. Sterkte dan maar. 'Waarom wens je ons sterkte? Wij zijn veilig, wij hebben een zangfeestje vooraf. Je doet nu net alsof wij een operatie moeten ondergaan, of zo'.

Lokhoff is geschorst en zit dus op de tribune. 'Ik hoop dat mijn kaartje geregeld is'. En anders? Er valt voor hem via Marktplaats vast nog wel een plekje te vinden. ●

STICHTING ZWERFJONGEREN NEDERLAND & HET MAAGDENHUIS REIKEN 1 X PER JAAR EEN PRIJS UIT VOOR EEN SUCCESVOL INITIATIEF DAT DE SITUATIE VAN DAK- EN THUISLOZE JONGEREN VERBETERT
KIJK VOOR MEER INFORMATIE OP WWW.ZWERFJONGEREN.NL

ooo

KORT

Wapenaar ook volgend seizoen bij Sparta

Harald Wapenaar verdedigt ook volgend seizoen het doel van Sparta. De 37-jarige sluitpost bereikte gisteren overeenstemming over een contract voor een jaar bij de club uit Rotterdam. Sparta had Wapenaar in de winterstop op huurbasis van Vitesse overgenomen. Door de overeenkomst met Wapenaar lijkt de komst van Kenneth Vermeer naar Sparta van de baan. De 21-jarige doelman van Jong Ajax en Jong Oranje zou volgend seizoen mogelijk op huurbasis voor een club uit de Eredivisie kun-

nen uitkomen. Sparta, waar volgend seizoen voormalig Ajax-trainer Danny Blind als technisch directeur aan de slag gaat, werd als belangrijkste kandidaat gezien om Vermeer te huren.

Nadal dendert verder op gravel

Rafael Nadal heeft de kwartfinale van Open Seat Godo in Barcelona bereikt. De als eerste geplaatste Spanjaard zette gisteren in de achtste finale de Zweed Thomas Johansson in twee sets opzij: 6-1, 6-4. Nadal is hierdoor al 69 wedstrijden achter elkaar ongeslagen op gravel. In de kwartfinale neemt Nadal het op tegen Potito Starace. De on-geplaatste Italiaan klopte gisteren in

de achtste finale verrassend de Argentijn Juan Ignacio Chela.

Klinsmann wordt voetbalcommentator

Jürgen Klinsmann gaat volgend seizoen als voetbalcommentator aan de slag bij de Duitse tv-zender Arena. De voormalige bondscoach van Duitsland tekende een contract voor twee jaar bij de betaalzender. Hiermee lijkt een einde te komen aan de speculaties over zijn toekomst als trainer. Klinsmann legde deze zomer zijn functie als bondscoach neer na de behaalde derde plaats van Duitsland op het WK in eigen land. Sindsdien werd hij met tal van clubs in verband gebracht.

Terugkeer

WOODGATE ZEGT REAL MADRID VAARWEL

Jonathan Woodgate laat Real Madrid en daarmee het Spaanse voetbal achter zich en keert definitief terug naar Engeland. De verdediger tekende een 4-jarig contract bij het Engelse Middlesbrough. De Engelsen betalen ruim tien miljoen euro voor Woodgate. De speler, die onder contract staat bij Real Madrid, was dit seizoen geleend door Middlesbrough. De verdediger veraste drie jaar geleden van Newcastle United naar Real Madrid.

Marktplaats (1)

'Heb 2 kaartjes voor hoofdtribunes voor Willem II-Ajax van zondag af te halen in Heeswijk-Dinther zaterdagmiddag. Bieden vanaf € 100.'

Marktplaats (2)

'Ik heb hier 2 kaarten Excelsior AZ kaarten voor lange zijden bied of bel als je ze wil hebben je hoeft niet voor onzin prijzen te belle'

Marktplaats (3)

Ook per twee kaarten mogelijk met parkeerkaart!! Als het weer zo'n 25 jaar duurt voordat AZ landskampioen kan worden, mag je deze wedstrijd zeker niet missen!!!

Interview Yuri van Gelder

'Met minder dan goud neem ik geen genoegen'

Van Gelder: 'Ik ben in vorm.' PATRICK POST/SPORTSTATION/HOLLANDE HOOGTE

Yuri van Gelder (24) hangt vandaag aan de ringen op het EK in Amsterdam. Zonder zijn zelfbedachte elementen. Maar wel met een lach.

Geert Jan Hahn
AMSTERDAM

Op de enige grasstrook van Amsterdam-Zuid zit de meest succesvolle turner van Nederland. Picknicken met Yuri van Gelder aan de vooravond van een Europees Kampioenschap is goed te doen. De Lord of The Rings wil deze week vlammen. Vandaag in de kwalificatie, zondag in de finale. Aan de touwen met ronde handvaten voelt hij zich thuis.

'Ik ben in vorm', zegt Van Gelder. Zijn vertrouwen in een goede afloop wordt versterkt na een blik op de concurrentie. 'Een stuk of vijf, zes echt goede turners. Als ik gewoon normaal doe, haal ik makkelijk de finale.'

De Waalwijker, die in 2005 ook al de Europese titel pakte, is gretig, goedgemutst, en zit op zijn praatstoel. Zijn zelfbedachte turnelement uit 2005, de 'Van Gelder', komt ter sprake. 'Ik heb hem nog nooit iemand zien doen. 'Waarschijnlijk omdat de anderen hem niet kunnen. Je ligt tussen de ringen, je zakt een verdieping naar beneden en duwt jezelf weer twee verdiepingen omhoog... Wacht, uittekenen is misschien makkelijker.'

Van Gelder pakt uit het gras een schrijfblok. Met een balpen tekent hij een mannetje dat horizontaal plat als een lintaal in de ringen hangt. Daaronder krabbelt hij nog een paar figuurtjes. Al tekenend geeft hij aan hoe zwaar het element is, maar hoe ondergewaardeerd het wordt door de internationale technische turncommissie. Die gaf de 'Van Gelder' de status van een D-element, een minder zwaar onderdeel van een ringoefening. Onderzet, vindt de stichter.

'Mensen zeggen: 'O, dat ziet er gemakkelijk uit'. Maar dat is stom. Dat klopt gewoon niet. Als je het tien turners vraagt, dan zeggen ze allemaal dat dit een F-onderdeel is en de hoogste waardering verdient'. Maar met 'als' wint Van Gelder geen medaille. En dus zal hij zijn element niet tonen op het EK. 'Het levert niks op. Het is super, super, superzwaar, maar je hebt er niks aan. En ik neem met minder dan goud geen genoegen.'

'Of je die waardering kunt aanvechten? Ja, maar dat komt je naam ook niet ten goede. Het blijft een jury-sport, daar moet je mee oppassen.' Graag zet hij zijn nieuwste troef, de 'Van Gelder 2', in: een speciale salto voorover. Maar deze creatieve ingeving mag niet eens zijn naam dragen. 'Anderen hadden de oefening van mij afgekeken. De commissie zei toen: 'Dit is heel leuk en aardig, het element krijgt wel de hoogste waarde. Maar er wordt geen naam aan verbonden. Iedereen doet het.'

Van Gelder lacht. In een wereld waarin zijn oude coach allerlei rotzooi over hem in de media bracht, hij beschuldigd werd van drugsgebruik, blessures op de loer liggen en commissies niet meewerken, geniet hij nog steeds van dat 'machtige onderdeel', waarbij het aankomt op kracht, balans, uithoudingsvermogen en het uitstralen van macht, terwijl zelfs de aderen in het voorhoofd zich dwars door de huid proberen te wurmen...

De lusten verslaan de lasten. Van Gelder: 'Ik heb van alles meegemaakt, maar wil nog wel een jaar of tien doorgaan. En dan vergelijk ik mezelf met de 34-jarige Bulgaarse wereldkampioen Jordan Jovtsev. Die hier ook is.' Dan, met een stiekem glimlachje: 'En waarschijnlijk tweede gaat worden achter mij.'

☛ Handenlopen met Yuri:
www.depers.nl

UEFA Cup

Finale Spaans onderonsje?

De kans is groot dat de finale om de UEFA Cup een Spaans onderonsje wordt. Espanyol versloeg in de heenwedstrijd Werder Bremen in eigen huis met 3-0, terwijl Osasuna met 1-0 te sterk was voor FC Sevilla.

Redactie sport

AMSTERDAM

***

Espanyol was in het Olympisch Stadion van Barcelona een maatje te groot voor Werder Bremen. De Spanjaarden scoorden al na twintig minuten de openingstreffer. Een korte corner werd door Rufete fraai verlengd tot voorzet. Moises Hurtado toonde zich vervolgens trefzeker.

Werder Bremen, dat eerder de Nederlandse ploegen Ajax en AZ had uitgeschakeld, kon daar geen antwoord op vinden. Spelmaker Diego,

nog uitblinkend tegen AZ, viel tegen. Vijf minuten na de rust vergrootte de thuisploeg zijn voorsprong toen Pandiani met een kopbal doelman Wiese kansloos liet. Diezelfde Wiese moest even later met rood het veld af, nadat hij Espanyol-aanvoerder Tamado buiten zijn strafschopgebied had neergehaald. In de slotfase bepaalde Corominas de eindstand op 3-0, waardoor de terugwedstrijd een formaleiteit lijkt.

Osasuna-FC Sevilla was geen eneroverende wedstrijd. Onderleiding van de Nederlandse scheidsrechter Braamhaar, die zes gele kaarten uitdeelde, vielen er in de eerste helft geen doelpunten. Na de rust kwam daar verandering in toen Salado de thuisploeg op voorsprong zette.

Volgende week zijn de returns. De finale is op 16 mei in Glasgow. ●

Voetbal

Van Marwijk: geen opties

Redactie sport

AMSTERDAM

***

Bert van Marwijk, de oud-trainer van Feyenoord en het Duitse Borussia Dortmund, voert nu geen onderhandelingen met voetbalclubs. Volgens zijn zaakwaarnemer Rob Jansen zijn er ook geen lopende contacten, zoals de laatste weken in diverse media werd gesuggereerd.

Van Marwijk zou in beeld zijn als

opvolger van Ronald Koeman. De huidige PSV-trainer, die met zijn club na de winterstop een zekere voorsprong voor het kampioenschap uit handen gaf, zit op de wip. Voorzitter Frits Schuitema weigerde eerder deze week om zijn vertrouwen uit te spreken in de oefenmeester.

De bij Borussia ontslagen Van Marwijk zou het roer overnemen bij Roda JC, maar zegde die overgang op het laatste moment af. ●

PSV-, Ajax- en Feyenoordzegel

Hun clubs zijn de grootste rivalen op de Nederlandse velden. Maar de oudvoetballers van Ajax (links, Dick Schoenaker), PSV (Willy van der Kuylen) en Feyenoord (rechts, Theo van Duivenbode), hadden gisteren de grootste pret in het ruilen van de postzegels van hun clubs. FOTO:MICHEL WIJNBURG/HH

OOO

KORT

Garzelli wint derde etappe in Trentino

Stefano Garzelli heeft de derde etappe in de Ronde van Trentino gewonnen. De Italiaan van Acqua & Sapone was na een rit over 176 kilometer de rapste in de sprint en versloeg Mikhailo Khalilov (Ceramica Flaminia) en klassemmentsleider Damiano Cunego van Lampre. Door de derde plek behoudt de Italiaan Cunego zijn leidende positie in het algemeen klassement. Hij heeft achttien seconden voorsprong op zijn landgenoot Michele Scarponi. De renner, ploeggenoot van winnaar Garzelli, kreeg gis-

teren te horen dat hij zich woensdag moet verantwoorden voor het tuchtcollege van het Italiaanse Olympische Comité. Hij wordt beschuldigd van dopinggebruik. Cunego won de Ronde van Trentino voor het eerst in 2004.

Hrbaty bereikt simpel kwartfinale in Casablanca
Dominik Hrbaty heeft zich simpel geplaatst voor de volgende ronde van het ATP-toernooi in het Marokkaanse Casablanca. De als eerste geplaatste Slovaak versloeg in de tweede ronde Sli-mane Saoudi uit Algerije in twee sets: 7-5 en 7-6. Hrbaty ontmoet in de kwartfinale van het graveltoernooi Albert Montanes. De Spanjaard hoeft

de zich nauwelijks in te spannen in zijn partij tegen Nicolas Massu. De Chileen gaf bij een stand van 6-1, 2-1 in het voordeel van Montanes op met een blessure.

Engelse supporters eren Alan Ball

De supporters van alle clubs in het Engelse betaald voetbal brengen dit weekeinde een erbetoon aan de dinsdag gestorven oud-voetballer Alan Ball. De fans van de 92 clubs applaudisseren voor aanvang van de wedstrijden een minuut voor de middenvelde, die deel uitmaakte van het Engelse team dat in 1966 in eigen land wereldkampioen werd. Ball werd 61

jaar. Hij begon zijn professionele loopbaan bij Blackpool. Later verdedigde hij de kleuren van onder meer Everton, Arsenal en Southampton. Hij speelde in totaal 743 wedstrijden in de Engelse competitie.

Opnieuw dagsucces voor Petacchi

Alessandro Petacchi heeft in de Ronde van Nedersaksen opnieuw een zege toegevoegd aan zijn indrukwekkende palmares. De Italiaanse sprinter van de Milram-pleg won in de tweede etappe over bijna 187 kilometer van Bremen naar Melle de sprint. Hij bleef zijn teamgenoot Erik Zabel en de Kazach Assan Bazayev van Astana voor.

Vorig jaar nog finaleplek ROBREDO OP Z'N SNUFFERD

Tennisser Tommy Robredo is verrassend uitgeschakeld bij het ATP-toernooi in Barcelona. De als derde geplaatste Spanjaard, die vorig jaar nog de finale haalde, verloor in de derde ronde in drie sets van de Argentijn Agustin Calleri (15): 6-4, 2-6, 6-3. Calleri speelt in de kwartfinale tegen de Spanjaard Oscar Hernandez, die de als zesde geplaatste Fin Jarkko Nieminen in een gelijkopgaande partij versloeg: 6-1, 6-7 en 6-3.

Olaf Lindenbergh (1)

Ajax-middenvelder Olaf Lindenbergh sluit een monsterscore tegen Willem II, aanstaande zondag niet uit.

Olaf Lindenbergh (2)

Op de website van Ajax zegt de speler: 'We hebben dit seizoen thuis ook met 6-0 gewonnen van Willem II, dus waarom niet.'

Olaf Lindenbergh (3)

Ajax heeft zes doelpunten in te halen op AZ, dat gaat waarschijnlijk niet lukken. Alhoewel Lindenbergh (ex-AZ) hoopt van wel. 'Ik gun AZ een prijs, maar ik gun het onszelf natuurlijk nog veel meer.'